

66

COLECTIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECTIA

publicitate

COLECTIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

IOANA DIMITRESCU

Anunțul de la „mica publicitate"

EDITURA MILITARĂ

Ioana Dimitrescu
Anunțul de la „mica publicitate”

EDITURA MILITARĂ, BUCUREȘTI, 1984

Coperta: FL. CREANGA

Clopoțelul soneriei de la intrare se auzi de trei ori la intervale scurte. O ușă se deschise încet și din dormitor ieși o femeie suplă, strâns înfășurată într-un halat de casă portocaliu care contrasta plăcut cu părul ei negru. Femeia se duse în vestibul, unde, fie din obișnuință, fie din simplă măsură de precauție, aruncă întâi o privire în vizor, apoi deschise ușa.

— Sărut mâna, Mirela, scuză-mă că am venit neanunțat. Am impresia că ai uitat telefonul închis.

— Nu-ți face probleme, Grig, îl liniști femeia. Dar ce-i cu tine, pari mai posomorât chiar decât vremea de afară.

— Să sperăm că nu vor dura mult nici ploile astea, și nici necazurile mele care se țin lanț, răspunse noul venit în timp ce își punea haina de ploaie în cuier. Fără să fie invitat, Grig – Grigore Stavropol – se așeză într-unul din

fotoliile din „salon”, cum îi plăcea gazdei să denumească holul de trecere, destul de mare și luminos, apoi o rugă pe Mirela Panaitescu să-i facă o cafea. Rămas singur, bărbatul între două virate, cu tâmplele bine încărunțite, își aprinse o țigară. După ce trase câteva fumuri, strivi nervos țigara într-o scrumieră de cristal care se afla pe măsuța din apropierea lui, apoi se ridică din fotoliu – nu. Fără oarecare dificultate, din cauza unui lumbago[1] care-l sâcâia din când în când – și se îndreptă spre fereastră, unde rămase nemișcat, privind în stradă, dar fără să vadă nimic. Probleme grave, de o importanță primordială pentru existența lui, chiar pentru libertatea lui, probleme în a căror rezolvare era greu de sperat, cel puțin pentru moment, reușiseră să-l deprime. Simțea că îmbătrânește. Grigore Stavropol, fiul unui armator din Galați, începuse trei facultăți fără a fi terminat vreuna. Singura lui dorință, pe care n-o abandonase nici în momentul de față, era să aibă bani mulți. Niciun loc de muncă nu-l satisfăcuse: de-a lungul anilor a fost merceolog, contabil, barman, gestionar, s-a ocupat și cu înlesnirea vânzărilor și cumpărărilor de case, în cele din urmă a cumpărat un teren cu o casă de paiantă lângă București, a găsit un

---

[1] Boală care se manifestă prin dureri localizate la mușchii din regiunea lombară, din cauza unui efort fizic ori expunerii la frig, sau unei leziuni de disc.

asociat cu bani – el era cu ideile – și s-a apucat de afaceri bune și rentabile, dar, vrând să se extindă, a luat bani cu dobândă mare fără să-și anunțe asociatul, om simplu dar încrezător în tot ce spunea și făcea *conașul Stavropol*. În momentul de față se afla în pragul falimentului. Gândurile îl apăsau atât de mult, încât nici nu o auzi pe Mirela când intră în cameră.

— Hai, Grig, vino și povestește-mi ce ți s-a mai întâmplat, spuse aceasta punând tava cu cele două cești de cafea pe măsuță.

Un singur om îl mai putea salva pe Stavropol. Și acel om nu se hotăra să moară Alexandru Ioanid, conu' Alecu cum i se spunea, foarte în vârstă, făcuse o criză cardiacă pe stradă. El, Stavropol, trecând întâmplător pe același trotuar, îl ajutase să meargă până acasă. După ce îl așezase pe pat, chemase medicul și rămăsese cu el toată după-amiaza. Bătrânul deținea două camere, baie și bucătărie, care făceau corp comun cu o casă tip vagon de pe strada Timpului la nr. 96. De cum intrase în casă, ochiul experimentat al lui Stavropol remarcă unele piese de valoare: un Gallé[2], un scrin stil Ludovic al XV-

---

[2] Émile Gallé (n. 4 mai 1846, Nancy, Franța – d. 23 septembrie 1904, Nancy, Franța) a fost un artist francez care a lucrat în modelarea și decorarea sticlei și este considerat a fi unul din reprezentanții proeminenți ai mișcării franceze Art Nouveau.

lea[3], un Buchara imperial original[4], câteva miniaturi chinezești din epoca dinastiei Ming[5] și altele. Din conversația purtată în după-amiaza aceea cu bătrânul, Stavropol află de la acesta că nu mai are pe nimeni.

— Eh! domnule, pe mine nu mă apasă nici numărul anilor care s-au adunat peste așteptările mele, nici boala, pe mine mă apasă singurătatea. Prietenii s-au dus unul după altul, ca și rudele. Iar cei tineri, mă refer la nepoți, la strănepoți, m-au uitat de mult... Unii dintre ei or fi crezând că nici nu mai trăiesc... După cutremur, nimeni nu mi-a telefonat, măcar să se intereseze de mine.

Această mărturisire îi dădu de gândit lui Stavropol: căută să devină agreabil și util bătrânului, venind să-l vadă zilnic și făcându-i uneori mici servicii. Din când în,

---

[3] Stilul Louis Quinze s-a dezvoltat în Franța în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, sub domnia regelui Ludovic al XV-lea. Stilul este recunoscut pentru rafinamentul formelor și decorurilor, prin jocul liniilor elegante ale decorațiunilor.

[4] Gen covoare persane, din Uzbekistan.

[5] Dinastia Ming, de asemenea numită și Imperiul Marelui Ming, a fost dinastia ce a guvernat China timp de 276 ani (1368–1644), ca urmare a prăbușirii dinastiei mongole Yuan. Dinastia este descrisă de istorici ca fiind „una dintre cele mai mari epoci de guvernare ordonată și stabilitate socială din istoria omenirii”, aceasta fiind ultima dinastie din China condusă de către etnici chinezi Han. Deși capitala primară, de la Beijing, a căzut în 1644, la o revoltă condusă de Li Zicheng (care a stabilit Dinastia Shun, în curând înlocuită cu dinastia manciuriană Qing), regimurile loiale tronului Ming – numite colectiv Ming de Sud – au supraviețuit până în 1662.

când avea grijă să strecoare în conversație – doar ca un fapt divers – problemele lui financiare, dar ocolea cu multă diplomație aspectele sumbre ale vieții sale.

Într-una din zile, după ce bătrânul își revenise dintr-o criză din care nici el nu mai credea că scapă, cu răsuflarea încă șuierătoare, îi spusese lui Stavropol că vrea să-i lase prin testament, pentru tot binele pe care i-l face aflându-se alături de el în asemenea momente grele, un tablou de Renoir de mare valoare, pe care-l ține la loc sigur într-un plic cerat.

— Dragul meu prieten, banii pe care ai să-i iei pe acest tablou te vor face bogat de la o zi la alta.

Starea sănătății domnului Ioanid se înrăutățea simțitor. Mai făcuse încă două crize și de frecare dată după ce își revenea îi mulțumea lui Stavropol că nu l-a lăsat singur și își reînnoia promisiunea făcută de a-i lăsa *Renoir*[6]-ul prin testament. „...Dacă te mai interesează ceva din casă, spune-mi fără jenă. Oricum, eu nu am pe nimeni”, îi spuse într-o seară domnul Ioanid. Necazul

---

[6] Pierre-Auguste Renoir (n. 25 februarie 1841, Limoges, Franța – d. 3 decembrie 1919, Cagnes-sur-Mer, Alpes-Maritimes, Franța) a fost unul din cei mai celebri pictori francezi, creator – împreună cu Claude Monet, Alfred Sisley, Paul Cézanne – al curentului impresionist. Dragostea lui pentru desen, artă figurativă și portretele l-au îndepărtat mai târziu de impresionism. Sub influența lui Ingres, începând din anul 1883, universul său coloristic devine mai blând, pictează trupuri feminine strălucitoare. Denumit pe drept „pictorul bucuriilor vieții”, Renoir pictează cu pasiune până în ultima clipă a existenței sale.

era că bătrânul, când se simțea mai bine, nu mai amintea nici de tablou, nici de testament; iar el, Stavropol, își dădea seama că amintindu-i promisiunile făcute risca să piardă totul. Totul, fiindcă vroia să-l convingă pe „conu' Alecu” să-i lase libretele de CEC, căci el, pentru moment, avea nevoie de bani peșini.

*

— Grig, vino că se răcește cafeaua, se auzi din nou vocea ușor voalată și tărăgănată a Mirelei.

Stavropol, după ce se lăsă greoi în fotoliu, își mai aprinse o țigară, apoi, din două înghițituri dădu peste cap păhărelul de coniac pe care gazda îl pusese pe tavă, doar pentru el.

— Sunt necăjit, Mirela. În trei zile, trebuie să-i înapoiez lui Mandache cincizeci de mii de lei. Dacă nu... o pățesc urât: miliție, procuratură, tribunal. Treizeci îi am, îmi trebuiesc douăzeci de mii de lei, înțelegi?

— Cine mai este și Mandache ăsta? Nu te-am auzit vorbind de el până acum.

— Fane Manolache e un om cumsecade. Am stat cu el optsprezece luni în același dormitor, eram vecini de pat, lucram în același atelier al penitenciarului și am ieșit amândoi în aceeași zi. Tot gestionar, din aceleași motive ca și mine se afla și el acolo. La ieșire, m-a ajutat. I-am înapoiat banii la ziua fixată. Pe urmă i-am cerut din nou... Dar acum am încurcat-o. Suma este frumușică, iar

el nici nu vrea să audă de vreo aminare.

— Întrevezi ceva? întrebă Mirela îngrijorată. Mă gândesc la povestea cu bătrânul.

— Bătrânul... e pe ducă. Medicul insistă să se interneze, dar el se opune; spune că vrea să moară în patul lui. Crede că o să mai scape, de aceea bănuiesc că nu se grăbește să-mi facă testamentul promis. Tu când l-ai văzut ultima oară?

— Ieri, în timp ce erai la farmacie să-i cumperi medicamente. M-am întâlnit cu medicul în curte. Mi-a spus că nu mai are mult de trăit. Ce vrei? Insuficiență cardiacă decompensată și cancer pulmonar. La anii lui, și medicul se miră că mai trăiește.

— Ce mă miră pe mine este indolența ta, îi spuse Stavropol privind-o cu răutate. Poate că am făcut și eu ceva pentru tine în viața asta. De ce crezi că te-am prezentat bătrânului, ca s-o faci pe sora de caritate? Ți-am spus clar ce ai de făcut: să cauți prin orice mijloace să-ți lase bunurile din casă, să afli la ce sumă se ridică economiile lui, și unde și le-a depus, pe libretele de C. E. C. Sau în obligațiuni. Iar tu te duci la el cu pachetele pe care i le lași discret pe noptieră, de-abia dacă schimbi două cuvinte cu el și ai plecat. Mă tem că mă păcălește cu *Renoir*-ul lui, care poate că nici nu există.

— Vorbești prostii, Grig, Domnul Ioanid e foarte zgârcit, de acest lucru ți-ai dat și tu seama, dar este un

om de cuvânt. Din moment ce ți-a promis tabloul, fii convins că nu-l va da altcuiva. Și apoi, de unde știi că testamentul nu este deja făcut? Crezi că e obligat să-l redacteze în fața ta?

— Testament redactat, neredactat, nu mă interesează pentru moment. Eu am nevoie *urgent* de douăzeci de mii de lei.

Mirela își miji ochii privindu-l pe Stavropol lung printre gene, apoi, cu glas scăzut, spuse:

— Am să încerc să te ajut, Grig. Zece mii de lei îți dau eu mâine, mergem împreună la CEC.

— Și totuși nu-i destul.

— Oricum, acest... Mandache te-ar mai putea păsui câteva zile, ținând cont că patruzeci de mii îi înapoiezi la termenul fixat de el.

— Imposibil! Mandache e un om cu care nu te poți înțelege în asemenea situații.

— Propune-i să primească în gaj casetofonul meu, până facem rost de bani, e doar un *Philips.*

— Să mă gândesc, îți dau răspunsul mâine.

Grigore Stavropol sorbi o înghițitură de cafea, scoase din buzunarul hainei o agendă pe care o răsfoi, apoi, negăsind ce căuta, o puse la loc în buzunar. Ridică ochii spre Mirela:

— Mai bine spune-mi când îți vine logodnicul.

— Ți-am mai spus că nu mă mărit cu el. Nu vreau să

plec definitiv din țară.

— Ești o caraghioasă! Cine te împiedică să mai vii?

— Nimeni. Dar mă gândesc că-mi stric tot rostul, și apoi nu-mi convine să viu ea musafir la mine acasă, iar la el să mă simt o străină. Grig, după atâția ani, tu nu ai reușit încă să mă cunoști?

— Mă rog, te privește. Răspunde-mi la întrebare, când îți vine „canadianul"?

— Îl aștept diseară sau mâine, cel târziu, depinde de avion. Înțeleg ce vrei să faci, dar ți-am mai spus că Martin este un om căruia nu-i place să i se ceară. Dacă îmi face atât de multe cadouri este pentru că nu i-am cerat niciodată nimic. De altfel mi-a și spus că apreciază această calitate la mine.

— Ești o naivă, izbucni Stavropol enervat peste măsură; se ridică, se duse în vestibul, își puse haina de ploaie, își luă pălăria și umbrela.

Mirela îl urmă, îi îndreptă gulerul hainei, îl privi cercetător:

— Nu mai stai? Ce-i graba asta subită?

— Timpul mă presează, spuse el scurt. N-am vreme de politețuri și de conversație la cafea.

Ajuns în stradă, Stavropol se îndreptă spre Cișmigiu și cu pas grăbit începu să umble de unul singur pe aleile pustii. Ploaia nu mai contenea de ore întregi.

După ce bătu o vreme parcul în lung și în lat, ieși din

nou pe stradă, porni în sus pe bulevard până ce găsi o cabină telefonică. Intră hotărât, căutând prin buzunare o fisă.

*

În ziua aceea, Alexandru Ioanid se simțea mai rău ca oricând. De dimineață venise medicul să-l vadă și iarăși insistase să-l ducă la spital, dar și de data aceasta bătrânul refuzase categoric. Vroia să moară la el acasă, în patul lui. Știa ce are. Era mulțumit că nu avea dureri. „Poate că injecțiile astea care mi se fac de două ori pe zi înlătură greutatea pe care o simt în piept", își spuse el stând așezat pe marginea patului și privind ironic resturile unei fiole pe care medicul o pusese într-o scrumieră, după ce umpluse seringa. Dar, continuă el să gândească: „De ce oare nu o mai fi venit Sanda să-mi facă curățenie? De câtva timp mi-o trimite pe fata asta tânără, nepoata sau fiica ei, ce-o fi. E cumsecade și ea, dar am s-o rog să-i spună Sandei să vină mâine dimineață. Dacă mi se întâmplă ceva, asta mică o să se sperie." Apoi își aminti vag că avea de scris ceva, dar nu mai știa nici ce și nici cui. Gândurile îi fură întrerupte de tânăra care intrase în camera lui.

— Bună dimineața. Am întârziat un pic. Vreau să vă schimb așternutul.

— Mulțumesc, drăguța. Tot ce te rog e să nu întorci salteaua, m-am obișnuit cu... Telefonul sună și,

ridicându-se cu greu de pe marginea patului, Alexandru Ioanid se duse să răspundă.

*

După ce ieși din cabina telefonică, Grigore Stavropol intră într-un mic restaurant, unde bău o cafea și două coniacuri mari, apoi se sui într-un troleibuz și se duse la Alexandru Ioanid. Micul apartament al acestuia se afla în fundul unei curți bine îngrijite. Deoarece în ultima vreme bătrânului îi era greu să se scoale pentru a deschide ușa, o lăsa descuiată: de acest lucru știau doar cei care veneau să-l viziteze des, inclusiv medicul. De aceea și Stavropol intră fără să mai sune și nu bătu nici la ușa camerei bătrânului. Deschise și rămase în prag, încremenit: Alexandru Ioanid zăcea pe covor, cu fața la pământ. După ce depăși momentul de surpriză, Stavropol scoase din buzunar o batistă cu care își înfășură mâna dreaptă și, din doi pași, ajunse la scrin. În mare grabă, trase cele trei sertare și răscoli prin lucruri cu înfrigurare. În ultimul sertar, sub niște ziare și reviste vechi, găsi ce căuta: un plic cerat. Cu toate că în fiecare secundă primejdia de a fi surprins creștea, nu se putu abține să nu-l deschidă. Bătrânul avusese dreptate spunându-i că de la o zi la alta va fi un om bogat, căci din momentul acela era posesorul unui tablou de Renoir, reprezentând un peisaj cu copaci. Închise sertarele, șterse bine cu batista orice eventuală

urmă, același lucru făcu și cu clanțele și, fără măcar să mai arunce o ultimă privire cadavrului, ieși din cameră. Ajuns în curte, puse cu gesturi tremurânde plicul la piept, sub haina de ploaie, și plecă închizând poarta cu grijă, ridicând-o ușor de clanță, să nu scârțâie. Ce nu prevăzuse Stavropol, era perechea de ochi negri care îl urmărea din spatele unei perdele de dantelă.

*

Martin Moor, industriaș și om de afaceri, rămăsese văduv cu doi copii mici – o fetiță și un băiețel – la o vârstă când alți bărbați nici nu sunt încă hotărâți să-și întemeieze un cămin. Pe soția lui, care murise din cauza unei leucemii, o iubise din anii adolescenței. Se căsătoriseră foarte tineri și viața părea să le ofere tot ce are mai frumos. Moartea soției lui îl afectase într-atât, încât nu suporta niciun fel de aluzii făcute de părinții lui sau de rude mai apropiate, de a-și reface viața. Muncea mult. Cu timpul, reușise să-și conducă singur întreprinderile și afacerile. Își crescuse copiii cu multă grijă și afecțiune, încercând – pe cât se putea, bineînțeles – ca ei să nu simtă prea mult lipsa acelei iubiri și înțelegeri pe care numai o mamă le poate da copiilor ei.

— Anii trecuseră, volumul afacerilor creștea simțitor, ceea ce-i permitea să-și mărească capacitatea întreprinderilor, iar conturile lui în bănci erau o oglindă grăitoare a bunăstării la care ajunsese. Copiii crescuseră

și ei. Amândoi făcuseră. Studii superioare și la urmă îi căsătorise „bine”, dând dovadă de mare generozitate atât față de băiat – care devenise medic – cât și față de fată care îmbrățișase cariera de ziaristă.

Martin Moor se simțea cu adevărat fericit doar duminica și în zilele de sărbătoare, când copiii veneau să-l vadă. Atunci, alături de ei și de nepoți, uita pentru moment preocupările lui zilnice, cu tot cortegiul lor de probleme inerente în activitatea unui om de afaceri. Dar de fiecare dată, după plecarea lor, singurătatea i se părea mai apăsătoare, mai greu de suportat. Într-o seară, bătrâna lui menajeră, care îl crescuse și pe el și pe copiii lui și pe care o considera ca făcând parte din familie, văzându-l îngândurat, se așeză pe canapea alături de el și, în cuvinte simple dar pornite din inimă, îl sfătui să nu mai rămână singur. „O femeie, îi spuse cu glasul ei tremurător, chiar la o vârstă înaintată, se descurcă mai ușor în viață decât un bărbat. Eu nu știu câte zile o să mai am și o să plec liniștită doar dacă te știu alături de un suflet care să te înțeleagă.”

Martin Moor o liniști asigurând-o că-i va urma sfatul. Fiind nevoit să plece urgent în Europa pentru a-și rezolva unele afaceri importante, Martin Moor hotărî să meargă și în România, unde avea un reprezentant al firmei sale, de care era mulțumit, căci se înțelegea bine eu partenerii români. Privindu-și agenda de lucru își

făcuse socoteala că și-ar putea oferi un mic concediu în România, timp în care s-ar duce și la vânătoare. Martin Moor era un pasionat vânător de urși.

Într-o zi, înainte de ora prânzului, Martin Moor, aflându-se în Munții Făgăraș cu însoțitorul său, de asemeni vânător pasionat și bun cunoscător al munților, care îi fusese recomandat de către Asociația vânătorilor și pescarilor din București, au fost surprinși de o furtună cu tunete și trăsnete. Zărind o cabană, s-au abătut din drumul pe care porniseră, îndreptându-se într-acolo. Cabanierul, un om vesel și primitor – în tinerețe fusese ghid la ONT[7] – le arătă unde să-și pună hainele la uscat, apoi le propuse, dacă le face plăcere, să ia loc la masa cea mare de lângă sobă unde se mai aflau câțiva iubitori de drumeții – trei bărbați și două femei. „Cu mare plăcere” îi răspunse canadianul și degajat cum era din fire se prezentă celor de față; același lucru făcu și însoțitorul său. Și cum fiecare știa sau franceza, sau engleza, până să vină cabanierul cu ceaiul fierbinte și gustările, Martin Moor începuse o discuție interesantă despre vânat cu unul dintre turiști, vânător și el. Apoi s-au povestit întâmplări vânătorești, iar când conversația a revenit asupra animalelor, îndeosebi

---

[7] ONT Carpați (Oficiul Național de Turism Carpați) a fost o companie hotelieră din România, înființată în anul 1936 fiind inițial o companie de stat.

asupra unor specii rare, unele chiar pe cale de dispariție, Martin Moor nu se putu abține de a-și întreba interlocutoarea – o femeie în jur de patruzeci și cinci de ani, cu ochi mari și verzi, cu părul negru și cu tenul de culoare deschisă – cum se face de este atât de documentată în domeniul animalelor sălbatice.

— Sunt medic veterinar, răspunse ea râzând, și nu numai eu dar și prietenii mei, foști colegi de facultate cu care am venit să petrecem câteva zile aici în creierul munților.

— Ce plăcere pentru mine, doamna doctor Marinescu.

— Prietena mea este doctor Vicky Marinescu, eu sunt Mirela Munteanu.

— Oh, ce gafă am făcut! Vă cer mii de scuze.

— Nu aveți de ce să vă scuzați, domnule Moor, dumneavoastră nu sunteți familiarizat cu numele noastre românești, și apoi când ne-am prezentat, fiecare dintre noi mai degrabă și-a murmurat numele.

— Sunteți prea amabilă, doamnă Munteanu.

După ce furtuna se liniști și soarele începu din nou să strălucească pe cer, cabanierul propuse gazdelor sale să iasă puțin la aer și, dacă le face plăcere, să facă un pic de mișcare prin împrejurimi, până ce le va pregăti masa de prânz.

— Să mergem la izvor, spuse unul din turiști, s-ar

putea ca domnul Moor să aibă norocul să întâlnească un urs, mai cu seamă că acolo e și un zmeuriș.

Cu toții se îndreptară spre izvor, însă nimeni nu zări măcar vreo urmă de urs. La întoarcere spre cabană luară un drum mai scurt care trecea prin pădure. Martin Moor și Mirela Munteanu rămaseră mai în urmă. Remarcând că Mirela nu are verighetă pe deget, canadianul se întreba cum să facă să afle dacă este sau nu căsătorită. „În fond ce mă interesează, se gândi el, și totuși... femeia asta are ceva mai deosebit... Sunt un caraghios continuă el să gândească, chiar dacă nu e măritată, o femeie atât de interesantă și plăcută ca ea cu siguranță are un prieten și încă unul mai tânăr ca mine.” Și totuși, înainte de a intra în cabană, Martin Moor o întrebă:

— Doamnă, și soțul dumneavoastră este tot medic veterinar?

— Sunt divorțată, îi răspunse ea.

A doua zi dimineață, Martin Moor și însoțitorul său își luară rămas bun de la micul grup de medici veterinari cu care petrecuseră câteva ore foarte agreabile. Se făcu schimb de adrese, de numere de telefon, promisiuni de a se revedea la o partidă de vânătoare.

— Doamna Munteanu, spuse canadianul Mirelei pe un ton mai scăzut, v-aș ruga să-mi dați posibilitatea să

ne mai întâlnim în București.

— Domnule Moor, mi-ar face plăcere, însă vă rog să mă credeți că sunt foarte ocupată. Lucrez la o fermă în afara Bucureștiului și vin seara destul de târziu acasă.

— Totuși mai sunt și duminici. O oră, două, într-o duminică după-amiază sau seara, mi-ar face mare plăcere să ieșim împreună să luăm masa.

— Vă fac o propunere, spuse Mirela surâzând.

— Este acceptată, se grăbi canadianul să-i răspundă.

— Să lăsăm totul la voia întâmplării.

— Doamna Munteanu, m-ați decepționat! Eu totuși sunt convins că veți găsi puțin timp liber și pentru mine. Oricum, numele dumneavoastră poate fi găsit în cartea de telefon, nu-i așa?

După ce Mirela îi spuse că doar seara poate fi găsită acasă, Martin Moor îi oferi și ei cartea sa de vizită, pe care avusese grijă să scrie numărul de telefon unde poate fi găsit la București.

Într-o seară, când Mirela se întoarse de la fermă mai târziu ca oricând, primi un telefon de la Martin Moor care, după primele formule de politețe, îi aminti că în ziua aceea pe împlinea o săptămână de când s-au cunoscut.

— În curând voi părăsi România și aș dori mult să acceptați invitația de a ne întâlni mâine pentru a lua masa împreună.

A doua zi era duminică, și Mirela s-a întâlnit cu Martin Moor. S-au dus la Snagov unde au luat masa de prânz, iar masa de seară au luat-o la Băneasa. După două zile s-au întâlnit din nou, și apoi în fiecare sfârșit de după-amiază, când Mirela se întorcea de la serviciu. În cele din urmă, canadianul hotărî să rămână o lună în România, timp pe care și-l petrecu în compania Mirelei. Pe măsură ce timpul trecea, ei constatau că au o mulțime de afinități. Momentul despărțirii sosi și când Martin Moor ajunse la el acasă avu senzația că singurătatea nu-l mai apăsa atât de mult, își crease mici preocupări agreabile pe care le considera reconfortante, scriindu-i Mirelei în fiecare săptămână și telefonându-i de două ori pe lună, uneori chiar mai des. De fiecare dată o întreba de ce are nevoie, ca el să-i trimită, și de fiecare dată răspunsul era același: „Îți mulțumesc Martin, ți-am mai spus că nu am nevoie de nimic."

„Bine, își spuse el în gând, nu te mai întreb și îți trimit eu ce cred că-ți va face plăcere." Și se ținu de cuvânt. Bătrâna lui menajeră remarcase și ea că Martin se întorsese schimbat în bine din Europa. Fața îi era mai luminată și era mereu bine dispus, dar, cu toate că-l crescuse de când era mic, nu îndrăznea să-l întrebe care să fie cauza acestei schimbări. Ea bănuia, dar prefera să nu-i pună nicio întrebare. Într-o seară, după ce vorbi cu Mirela la telefon, Martin Moor îi spuse bătrânei sale

menajere că i-a urmat sfaturile și că este hotărât să rupă cu singurătatea:

— Totul depinde de doamna pe care am cunoscut-o în România și căreia nu i-am spus încă direct că aș dori să mă căsătoresc cu dânsa, însă i-am lăsat de înțeles dorința mea. Sunt convins că va fi de acord.

— Cum? Vrei să te însori cu o femeie din România? îl întrebă ea cu nemulțumire în glas.

— Cu ce ar putea deranja faptul că viitoarea mea soție este româncă?

— Dar nu asta am vrut să spun, Martin. Crezi că dacă am optzeci de ani nu mai știu ce vorbesc? Eu în tinerețea mea am fost prietenă cu o româncă de la Cluj stabilită la noi în Canada după primul război mondial. Biata Maria! Ce femeie bună era... Până și-a dat sufletul mi-a vorbit de țara ei.

— Și atunci? o întrerupse el.

— Dar cum îți închipui că se va putea despărți de țara ei unde s-a născut, de locurile unde a trăit, de prieteni... ca să vină atât de departe!

— Dar nu vine să trăiască singură aici. Se căsătorește cu mine, îi ofer tot ce are nevoie, nici nu va mai trebui să lucreze, cu toate că este medic veterinar, accentuă el cu oarecare mândrie.

— Eu, dacă aș fi în locul acestei doctorițe, n-aș pleca din țara mea. Eh! ce vrei, fiecare gândește în felul lui.

Acum sunt liniștită că te văd și pe tine mai luminat la față.

După câteva luni, când Martin Moor trebui să meargă din nou în Europa pentru a-și rezolva unele treburi, îi scrise Mirelei o scrisoare lungă în care o cerea în căsătorie și o anunța că va veni în România doar pentru câteva zile, ca să mai discute cu ea unele amănunte. Pentru moment, Mirela fu cuprinsă de entuziasm și așteptă cu emoție sosirea lui în țară. La data fixată, se duse să-l primească la aeroport și, după ce luară masa împreună, discutară în amănunt despre viitorul lor.

— Doresc să depunem actele în vederea căsătoriei chiar mâine, pentru că timpul meu este foarte limitat, îi spuse el. Apoi Martin o asigură că după ce se va instala definitiv în Canada, nu va mai fi nevoită să lucreze.

— Situația mea financiară este suficient de bună ca să-ți pot satisface orice dorință.

— Nu prea știu cum mă voi obișnui cu viața sedentară, mă tem că va fi destul de greu.

— Dar nu ești obligată să duci o viață sedentară, draga mea. Într-un oraș atât de mare ca Montreal sunt sigur că nu te vei plictisi.

— Mă tem de un lucru, Martin...

— Nu văd de ce te-ai putea teme.

— Mă tem de *dor*. De dor de țară, de dorul de ai mei. Vezi tu, Martin, acest cuvânt „dor” nu are echivalent în

nicio limbă. Trebuie să-l simți ca să-l înțelegi.

— Dar, Mirela, mă vei avea pe mine. Am posibilitatea să-ți ofer tot ce-și poate dori o femeie.

— Totuși, înainte de a depune actele pentru căsătoriei doresc să mă duc în Canada, să văd dacă mă pot acomoda.

— În fine, te aud și pe tine declinându-ți o dorință care pentru mine este mai curând o condiție *sine qua non*.

În toamna anului următor, Mirela părăsea Montrealul nu fără regret, căci timp de două luni cât locuise la Martin Moor, acesta se ocupase numai de ea, arătându-i tot ce are Canada mai frumos. La aeroport, el o îmbrățișă, apoi privind-o în ochi, îi spuse:

— Îți mulțumesc, Mirela. Rar se poate întâlni o femeie atât de sinceră și dezinteresată ca tine. Nici nu bănuiești cât de mult regret că nu te-ai putut acomoda aici. Îți mai mulțumesc că accepți să continuăm prietenia noastră.

— Cum am hotărât, fără nicio condiție, nu-i așa?

— Da, numai să te pot revedea.

Întorcându-se de la aeroport, Martin Moor se gândea că bătrâna lui menajeră a avut mare dreptate spunând că Mirela nu se va putea acomoda.

— Acum nu-mi rămâne altceva de făcut decât să găsesc o soție aici, în Canada. Totuși, simțea că pe Mirela o va uita greu. Poate niciodată.

*

— Cum ai călătorit? îl întrebă Mirela după ce luară loc, ea pe canapea și el în fotoliul de pe care cu câteva ore în urmă se ridicase Grigore Stavropol.

— Foarte bine, răspunse zâmbitor Martin Moor. Bucuria de a te revedea m-a făcut să uit golul pe care l-ai lăsat în casă după plecarea ta. Dar acum să nu ne mai gândim la lucruri triste. Arăți splendid. Tot atât de frumoasă ca atunci când m-ai părăsit.

— Nu exagera, Martin, eu nu te-am părăsit. Doar ți-am explicat, și vreau să cred că m-ai înțeles.

— Vrei să-ți fac o mărturisire? Cred că nu am suficientă imaginație ca să-mi închipui cum aș fi procedat dacă aș fi fost în locul tău. Poate de aceea nu te prea înțeleg. Dar să nu mai revenim asupra acestui subiect Mai bine să mergem la *Athenée,* să luăm masa. Vrei?

— Ideea e bună.

— Atunci, du-te și fă-te frumoasă. Eu te aștept aici.

Mirela se ridică de pe canapea și se duse în dormitor, unde se îmbrăcă cu una din rochiile pe care i le adusese Martin Moor. O rochie din *jersé*[8] de lină având aceeași nuanță de verde cu ochii ei. Și pentru că timpul

---

[88] Țesătură elastică tricotată, de lână, de bumbac, de mătase etc., din care se fac obiecte de îmbrăcăminte; tricot.

începuse să se răcorească, își puse și o jachetă din piele de căprioară maro pe care 6 găsise în aceeași valiză cu rochia și cu o pereche de pantofi, o geantă și mănuși asortate.

Când intră în „salon”, unde Martin Moor o aștepta, acesta se ridică, o admiră, dar fără prea mare entuziasm, apoi încruntându-se îi spuse:

— Arăți bine, dar ca să fii și mai frumoasă astă seară, îți lipsește ceva, uite, asta îți lipsește.

Și Martin Moor scoase din buzunar un *étui*[9] de catifea bleumarin pe care îl deschise. Ochii Mirelei străluciră ca două smaralde.

— Dă-mi voie să ți-l pun eu la gât – spuse canadianul, luând din *étui* un frumos colier de perle de cultură *„Made in Japan”*.

cunoscându-l, Mirela știa că acest colier este darul de despărțire. Nu se putea spune că nu regreta hotărârea pe care o luase de a nu se căsători cu el, dar își dădea seama că nu ar fi suportat să poarte în suflet, ani în șir, dorul de țară, de locul unde s-a născut și a trăit, de obiceiuri, de rude, de prieteni.

— Ce perle minunate! spuse ea privindu-se în oglindă. În momentul acela se auzi soneria telefonului.

---

[9] Cutiuță sau toc din piele, stofă, carton, material plastic etc., în care se păstrează unele obiecte (mici și fragile) pentru a le proteja și care are forma adaptată acestor obiecte.

Ea ridică de îndată receptorul și răspunse.

— Mirela, s-a întâmplat ceva îngrozitor, trebuie să te văd imediat, se auzi vocea alterată a lui Stavropol.

— Imposibil, răspunse aceasta scurt. Sunt ocupată.

— Nu se poate, insistă Stavropol, e o problemă de viață și de moarte.

— Nu insista. Telefonează-mi după miezul nopții, îi răspunse ea, închizând telefonul.

Martin Moor o privi mirat, nu putea crede că Mirela este în stare să vorbească cuiva pe un ton atât de răstit. Bineînțeles, nu-i puse nicio întrebare.

— Îl știi pe vărul meu Grig, insistă să mă vadă *imediat*, se pare că i s-ar fi întâmplat ceva îngrozitor, se simți ea obligată să justifice tonul dur cu care răspunsese la telefon.

— Când un bărbat lansează un astfel de apel înseamnă că se află într-o situație critică, spuse canadianul pe un ton grav. Eu te rog să-i telefonezi.

— Nu știu de unde a vorbit, răspunse Mirela descumpănită.

— Dacă nu s-ar fi aflat acasă, ți-ar fi spus.

Simțindu-se constrânsă, Mirela telefonă lui Grig Stavropol, care ridică receptorul după primul apel.

— Vin acum, răspunse el prompt invitației pe care i-o făcu Mirela cu destulă neplăcere.

— A reușit să ne strice toată seara, spuse ea înciudată.

— Să nu regreți, Mirela, eu oricum rămân în țară și ne vom întâlni în fiecare după-amiază după ce te întorci de la serviciu.

— Nu-mi dau seama ce i s-ar fi putut întâmpla? Până vine, mă duc să pregătesc niște gustări.

Stavropol coborî în grabă scările – el locuia la ultimul etaj al unui bloc vechi, cu trei nivele, care nu avea lift. Când ajunse în stradă, începuse să plouă, dar nu se întoarse să-și ia umbrela. În drum, găsi un taxi și dădu șoferului adresa Mirelei Munteanu. „Dar de ce s-o fi comportat Mirela în felul acesta? se întreba Stavropol. Întâi mă expediază spunându-mi să-i telefonez după miezul nopții, apoi mă sună rugându-mă politicos să vin imediat. N-ar fi exclus să-i fi sosit canadianul și să-l găsesc la ea”.

Pe Martin Moor îl văzuse de mai multe ori în casa Mirelei și nu o dată luaseră masa împreună. Îi și invitase pe amândoi la mica lui fermă de lângă București, ca să le arate ciupercăria și cuștile pe care le făcuse pentru viitoarea crescătorie de iepuri. Canadianului i-a plăcut și l-a felicitat: „Dacă am norocul să-l găsesc la Mirela, ca bărbat și ca om de afaceri, Martin Moor mă va înțelege și-mi va împrumuta suma de care am nevoie. Doar sunt solvabil”, își spuse Stavropol în gând. Speranța că va reuși să depășească momentul critic în care se afla îl mai liniști. Când sosi la Mirela, se bucură să-l găsească pe

Martin Moor, care îl întâmpină cu cordialitate, și toți trei luară loc în jurul mesei din sufragerie, unde Mirela reușise să pregătească un adevărat „bufet rece” la care nu lipsea nici țuica, dar nici Murfatlarul, băuturile preferate ale canadianului.

Fără niciun fel de introducere, Grigore Stavropol, care nu gustase nimic din cele ce erau pe masă, începu să povestească:

— Acum câteva ore, m-am dus ca de obicei să-l vizitez pe Alexandru Ioanid, un bun prieten al meu, foarte în vârstă și grav bolnav – Stavropol ținu să facă această precizare pentru canadian. Deoarece se deplasa cu greutate, bătrânul lăsa ușa descuiată. Deci, am intrat fără să mai sun, și ce credeți? L-am găsit trântit pe covor eu fața în jos!

— Era mort? îl întrebă Mirela speriată.

— Nu știu. Am fost atât de... am plecat foarte repede. După aceea mi-am dat seama de greșeala pe care am făcut-o. Presupunând că m-a văzut cineva ieșind de la el, aș putea fi învinuit de cine știe ce neomenie.

— N-ar fi exclus ca amicul dumneavoastră să mai poată fi salvat, ați anunțat poliția? îl întrebă canadianul.

— Nu, răspunse scurt Stavropol.

— Anunț eu chiar acum Salvarea, spuse Mirela; aș dori să mă duc acolo să văd ce s-a întâmplat. Bietul de el, spuse ea încet, în timp ce forma numărul Salvării.

— Sub niciun motiv să nu te duci acolo, zise Stavropol răspicat și destul de tare ca ea să-l poată auzi din camera în care se dusese să telefoneze.

Mirela ceru la Salvare să se trimită urgent un medic în str. Timpului nr. 96, deoarece Alexandru Ioanid, trecut de optzeci de ani, se află în stare foarte gravă. Când fu întrebată cine anunță cazul, ea închise repede telefonul.

— Ăsta încă nu ar fi nimic. Ca să puteți înțelege cele ce urmează, continuă Stavropol adresându-se canadianului. Trebuie să vă spun că mica mea fermă pe care ați vizitat-o anul trecut, s-a extins. Sper de altfel că zilele acestea să veniți din nou împreună să vedeți câte îmbunătățiri am putut face într-un an.

— Vom veni cu plăcere, răspunse Martin Moor și în numele Mirelei, care nu scoase nicio vorbă.

— Ei bine, continuă Stavropol, pentru a reuși să fac ce am făcut, ținând cont că asociatul meu este un om care înțelege greu *noul* când e vorba să avanseze niște bani, am împrumutat suma care îmi era necesară ca să construiesc o seră pentru legume timpurii, bazându-mă, pe un *Renoir* pe care bătrânul meu prieten Alexandru Ioanid mi l-a lăsat cu testament, dar cu condiția să-l iau de la el numai după moartea lui. Știam de la medic că mai avea foarte puțin de trăit. Avea cancer pulmonar și o boală de inimă care se agravase în ultimele zile. Poimâine este ziua scandeței mele. Astăzi,

când m-am dus la Alexandru Ioanid să-l vizitez ca de obicei. Îmi propusesem să-l rog să-mi dea tabloul, căci cumpărător am și găsit. Dar când intru în casă, îl găsesc... așa cum v-am spus. N-ar fi exclus să fi fost mort. Cunoscând locul unde ținea tabloul ascuns – refuzase să-l declare – și deoarece testamentul se afla la mine, mi-am spus că dacă cumva e mort, morții cu morții, viii cu viii, și mi-am luat tabloul cu gândul să mă duc direct la persoana care dorea să-l cumpere. Ce mi s-a întâmplat e de necrezut. Pentru a-l feri de ploaie, cu toate că se afla într-un plic cerat am vrut să-l pun la piept, sub haină, dar... l-am pus între haină și trenci. După ce m-am suit într-un taxi. Am constatat că pierdusem *Renoir*-ul. Alunecase.

Stavropol fabulase unele momente ale povestirii sale doar pentru a-l convinge pe canadian de veridicitatea celor spuse de el și în felul acesta să-i câștige încrederea într-o eventuală tranzacție financiară.

— Ați spus un tablou de Renoir? Ce reprezenta? Ați avut timp să-l priviți?

— Da, în fugă, n-am rezistat tentației, cu toate că riscul era mare. În orice moment putea veni cineva. Ușile erau deschise. Dar să revin la tablou – în momentul acela Stavropol nu-și mai amintea ce reprezenta, ce-l impresionase era delicatețea de o frumusețe rară a picturii – parcă... niște pomi... sunt atât

de tulburat de ce s-a întâmplat...

— Tabloul reprezenta un peisaj cu pomi, nu-i așa? completă canadianul.

— Exact! Un peisaj cu peoni, repetă ușurat Stavropol.

Ochii lui Martin Moor deveniră de un albastru metalic, iar prin lentilele ochelarilor privirea părea tăioasă, cum Mirela nu o văzuse niciodată.

— Domnule Stavropol, tot ce ne-ați spus, până acum este neplăcut pentru dumneavoastră, dar foarte interesant pentru mine, pentru că la ora actuală suntem doi care am intrat în competiție pentru acest *Renoir*. Dar, cum spun francezii*, les bons comptes font les bons amis*[10], ați spus acum câteva minute că foarte curând aveți o scadență. Dacă nu sunt indiscret, care este suma?...

— Douăzeci și cinci de mii, se grăbi Stavropol să răspundă, privindu-l drept în ochi, ca apoi să regrete că nu rotunjise suma cu încă cinci mii.

Mirela simțea cum îi ard obrajii.

— Domnule Stavropol, continuă canadianul, spuneați că ați fi avut un cumpărător dacă nu ați fi pierdut tabloul. Ați mai spus că amicul dumneavoastră, domnul Ioanid, nu îl declarase, deci este greu de crezut că cineva ar fi dispus să investească o sumă destul de mare într-un obiect de artă nedeclarat nici de primul

---

[10] Socotelile bune fac prietenii buni. În original, în limba franceză.

posesor și nici de dumneavoastră, care ați dobândit tabloul prin testament mai mult sau mai puțin legal. Ar fi totuși prea riscant. Eu pot să pariez că persoana căreia urma să i-l vindeți este un intermediar. Adevăratul cumpărător vine din afară, de peste graniță...

Stavropol tăcea. Ce-ar fi putut spune? Că toată povestea cu acel cumpărător nu a fost altceva decât o invenție *ad-hoc,* că de fapt el intenționa să se ducă la Fane Manolache să-i dea treizeci de mii de lei asigurându-l că restul de douăzeci de mii din datorie îi va primi foarte curând după ce va vinde tabloul pentru care a și găsit cumpărător? Fane Manolache când va vedea *Renoir*-ul îl va păsui o perioadă scurtă. Stavropol s-ar fi mulțumit și cu trei săptămâni, timp în care urma să încaseze niște bani pentru produsele pe care le livrase Cooperației.

— Ce părere aveți domnule Stavropol? îl întrebă canadianul.

— Cred că aveți dreptate, răspunse acesta evaziv.

— Vă garantez că așa este cum vă spun. Și eu caut acest tablou de Renoir care reprezintă un peisaj cu pomi. Și dacă l-aș găsi, l-aș cumpăra imediat și l-aș duce în Canada.

Atât Mirela cât și Stavropol amuțiseră. Niciunul, nici celălalt nu știau ce trebuie să spună, sau să nu spună. Tot canadianul fu acela care rupse tăcerea.

— Domnule Stavropol, propun să fim practici. Mâine dimineață la ora zece vă aștept la sediul reprezentanței mele. Martin Moor îi întinse o carte de vizită. Mă ofer să vă avansez suma de care aveți nevoie. O veți înapoia reprezentantului meu când veți putea.

— Domnule Moor, mă obligați prea mult, spuse Stavropol cu demnitate. Acesta știa bine să-și regizeze atât replicile cât și vocea, privirile și gesturile.

— Eu sunt un om de afaceri, continuă canadianul, și considerați, vă rog, înlesnirea pe care v-am făcut-o ca o afacere. Și ca să nu ne pierdem timpul cu digresiuni, vă rog, domnule Stavropol, să obțineți de la „intermediarul" care vrea să vă cumpere tabloul, numele adevăratului cumpărător, despre care v-am spus acum câteva minute, că sunt convins că vine de peste graniță.

Stavropol nu s-a mirat de propunerea unei asemenea tranzacții, căci subita generozitate a canadianului față de el nu putea fi gratuită, de aceea îi spuse acestuia, cu gândul să-l speculeze la maximum, că. Are dreptate: persoana căreia trebuia să-i ducă tabloul este un intermediar.

— Ați văzut, domnule! Flerul meu nu m-a abandonat încă, izbucni canadianul râzând.

— Trebuie să-l fac să vorbească și este greu, spuse Stavropol, în timp ce își punea în farfurie o bucată de

Cașcaval.

Martin Moor își bău tot vinul din pahar – probabil că își rezervase acest timp unor calcule rapide – apoi spuse:

— Eforturile dumneavoastră vor fi recompensate. Vă promit să vă ajut să vă faceți o fermă model și în același timp rentabilă. Veți fi invitatul meu timp de trei luni în Canada, unde veți putea locui o perioadă la ferma vărului meu, care are într-adevăr o fermă „model”. Nu doresc altceva decât numele persoanei care vrea să cumpere acest *Renoir* și care cu siguranță îl va trece peste graniță. Fraudulos, bineînțeles.

— Vă promit să fac tot posibilul, îl asigură Stavropol fără să pară a manifesta vreun interes deosebit față de avantajele pe care i le oferea canadianul, și de data aceasta era sincer. Pe el nu-l interesau nici trei luni în Canada, nici să viziteze sau să locuiască la ferma „model” a vărului acestuia. Stavropol ar mal fi avut nevoie de niște bani – în afara celor care îi trebuiau pentru a-și achita datoria – ca să-și cumpere câțiva stupi și să renunțe la asociatul său. În grabă își făcuse el un plan pentru a scoate acești bani de la canadian, „dar trebuie să lucrez cu prudență”, se gândi.

Grigore Stavropol, mai liniștit decât era când sosise la Mirela, își ceru scuze că nu mai poate rămâne; emoțiile prin care a trecut l-au zdruncinat și simte nevoia să

meargă acasă să se odihnească.

Rămași singuri, Mirela îl dojeni pe canadian spunându-i că i-a acordat prea multă încredere lui Grig Stavropol.

— Eu îl cunosc mult mai bine decât tine, Martin, am copilărit împreună.

— Nu-ți face probleme, îi răspunse el, aprinzându-și o țigară. În cel mai rău caz nu-mi va înapoia banii pe care am promis să-i împrumut mâine dimineață; nu-i nicio pagubă, nu-mi dezechilibrez bugetul.

După o oarecare ezitare. Mirela își întrebă prietenul de ce dorește să cunoască numele persoanei care ar fi vrut să cumpere tabloul prin așa-zisul „intermediar".

— Ca să fiu sinceră, mie toată povestea asta mi se pare de domeniul fanteziei, îi spuse ea.

— Rămâne de văzut, până la proba contrarie îți dau dreptate, dar să-ți răspund întrebării tale care mi se pare firească. Îți amintești, când erai în Canada, că ți-am vorbit despre un unchi, fratele tatălui meu...

— Sigur că-mi amintesc, un om ciudat care este trecut de optzeci de ani și pe care nu l-am cunoscut pentru că era plecat în Florida la o soră de-a lui; și parcă spuneai că unchiul tău are o galerie de tablouri cunoscută în toată Canada. Vrea să-și mai cumpere un *Renoir?*

— El nu vrea să cumpere, vrea să-și găsească *Renoir*-ul care i-a fost furat acum câteva luni. A suferit mult

bietul om, e și normal, de-a lungul vieții a reușit să cumpere tablouri semnate de pictori celebri, câteva antichități și diverse alte obiecte de artă de mare valoare pe care le va dona Muzeului din Montreal, cu condiția ca sala în care vor fi expuse să-i poarte numele.

— Și crezi că hoțul a venit din Canada să-și ascundă tabloul aici, în România? Presupunând că ar fi așa, ceea *ce* mi se pare o aberație vreau să-ți amintesc că bătrânul Ioanid era posesorul unui *Renoir* cu mult înainte ca furtul să se fi săvârșit în galeria unchiului tău.

— Eu nu m-am exprimat suficient de clar, pentru că am omis să-ți spun un lucru important, anume că atât în America cât și în Europa la modă sunt furturile de tablouri semnate de pictori celebri, de antichități, de obiecte de artă și de pietre prețioase. Câte nelegiuiri nu s-au comis pentru câteva briliante, smaralde sau perle!

— Și tot nu înțeleg unde vrei să ajungi.

— Ai dreptate, m-am cam pierdut în digresiuni. Deci, să revenim la *Renoir*-ul unchiului meu. Aceste furturi pot fi împărțite în trei timpi: timpul unu: detectarea obiectului; în cazul unchiului meu să-i spunem tabloul. Timpul doi: sustragerea rapidă a obiectului și timpul trei, plasarea lui cât mai departe de țara de unde a fost sustras. Banii se plasează în sume mici în diferite bănci și nu toți în aceeași perioadă. Acești... declasați, nici nu știu cum i-aș putea numi altfel, nu lucrează niciodată

singuri, ci în bandă bine organizată. Nu sunt mulți la număr și în general se cunosc între ei. De multe ori se și răfuiesc. Să presupunem că s-a aflat că în România cineva ar avea un tablou, o piesă de artă etc... nedeclarată. Șeful, sau „bossul”, spune-i cum vrei, ordonă unuia din bandă ca prin orice mijloace să-i aducă piesa de artă respectivă. În cazul de față, aflând numele cumpărătorului, anunț imediat Interpol-ul care se ocupă de tabloul unchiului meu. Nu ar fi exclus să-i plasez pe o pistă bună.

Mirela de-abia se putea abține să nu râdă, gândindu-se cum a reușit Grig cu minciunile lui să-i dea canadianului speranța că va putea depista o bandă internațională de hoți de tablouri.

*

A doua zi, la ora fixată de Martin Moor, Grigore Stavropol se afla la etajul IV al unui bloc din Piața Elefterie unde Martin Moor îl primi pe noul venit într-unul din birourile reprezentanței firmei sale și fără a-l invita să ia loc îi înmână o servietă de piele neagră, tip „diplomat.”

— Înăuntru veți găsi ce am discutat ieri și în plus două cartușe de *Kent* și două sticle de *whisky*. Bănuiesc că va fi nevoie să fiți atent față de „intermediar”. Servieta este o mică atenție pentru dumneavoastră. Pe mine vă rog să mă scuzați, dar sunt așteptat la Camera

de Comerț. Doresc să-mi aduceți cât de curând vești bune, spuse canadianul întinzând mâna lui Grigore Stavropol, semn că discuția lor a luat sfârșit.

Stavropol era încântat de felul în care decursese întrevederea cu canadianul. Banii pe care îi primise îi va înapoia când va putea, conform înțelegerii, cât despre informația pe care i-o cerea Martin Moor, îl va amâna până ce acesta își va termina treburile pentru care a venit și va părăsi țara. Oricum, neplăceri nu va avea din partea lui, de acest lucru era sigur. Ajuns în stradă, Stavropol se gândi să se ducă întâi la el acasă să scoată cinci mii din cei douăzeci și cinci de mii de lei aflați în servieta diplomat, să scoată țigările și cele două sticle de *whisky* și apoi să-i telefoneze lui Fana Manolache spunându-i că vine să-i aducă banii cu o zi mai devreme. Fra sigur că Manolache se va bucura. Știind oră când Mirela sosește de la serviciu, se va duce la ea și va încerca s-o convingă să facă rost de bani ca să cumpere partea asociatului său care de fapt îl anunțase că în vară își mărită fata și vrea să-și retragă banii. Cât despre partea lui, casa și restul de teren, tot pe numele Mirelei le va pune. Are încredere în ea. Simțea că nu se va mai putea ocupa de fermă. De ieri, de când l-a văzut pe Alexandru Ioanid trântit cu fața la pământ, a simțit că ceva s-a întâmplat în toată ființa lui. „Cred că am îmbătrânit și nu mai suport emoțiile – își spuse

Stavropol. De altfel, poate aș face mai bine să mă duc și pe la domnu' Alecu, așa, ca și cum nu aș ști ce i s-a întâmplat. S-ar putea să i se pară curios vecinei lui că nu mai trec pe acolo; chiar asta mi-ar mai lipsi, să mă bănuiască miliția. Totuși...”

Stavropol simți o durere fulgerătoare în cap, o stranie lumină în ochi însoțită de un zgomot îngrozitor, apoi beznă și liniște totală.

*

Când Grigore Stavropol deschise ochii, avu impresia că visează și îi închise din nou, apoi iarăși îi deschise. Ce-l uimea era albul din jurul lui. Se simți ceva mai în siguranță când, din mijlocul unui câmp alb întâlni doi ochi zâmbitori care îl priveau, apoi un val de căldură îl năpădi din cap până în picioare și o durere în șoldul drept îl convinse că nu visează. Vru să se miște, dar își dădu seama că este imobilizat. Văzu iarăși cei doi ochi care îl priveau cu blândețe, iar albul din jurul lor se pierdea încet, încet, și din mijlocul cercului alb apăru un cap de fată tânără.

— Unde sunt? întrebă el în șoaptă.

— La Spitalul de urgență, îi răspunse tânăra.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el din nou cu glas ceva mai tare de data aceasta.

— Ați fost lovit de o mașină în timp ce traversați strada.

— Nu-mi amintesc nimic.

— Cu atât mai bine, îi răspunse sora cu același zâmbet profesional. Ați avut un somn bun, liniștit. Nu credeți că ar fi bine să vă anunțați familia sau vreun prieten? Poate îmi dați un număr de telefon.

— Nu am pe nimeni, nici rude, nici prieteni... Dar după aceea se răzgândi și dădu sorei numărul de telefon al Mirelei, de la serviciu și de acasă. E greu să nu ai pe nimeni apropiat, spuse Stavropol.

Înainte de a-i ura Mirelei noapte bună, Martin Moor îi spuse că a doua zi îi va telefona spre sfârșitul după amiezei și va veni s-o ia pentru a cina împreună la un restaurant, apoi plecă.

Rămasă singură, Mirela fu cuprinsă de teamă. Dar dacă Grig l-a omorât pe Alexandru Ioanid pentru a-i fura *Renoir*-ul? Doamne, ce groaznic! Se așeză pe canapea, își rezemă coatele de genunchi și își luă capul în mâini.

— Groaznic! repetă ea tare. Apoi se duse în dormitor și se culcă. Încercă să doarmă, dar nu putu; luă un tranchilizant, care nu-și făcu efectul, și petrecu, chinuită de gânduri, o noapte albă.

*

Cu un „Să trăiți, tovarășe căpitan!” locotenentul-major Virgil Stoica își întâmpină șefa, o femeie tânără, suplă, cu un cap deosebit de interesant, chiar frumos.

— Dar ce-i cu tine de ți-ai recăpătat buna dispoziție? îl întrebă ea după ce îi răspunse la salut.

— Ceva... ceva ce poate fi grozav...

— Despre ce este vorba? insistă căpitanul Andreiana Olteanu de la „judiciarul" Miliției Capitalei, doctor în criminalistică, așezându-se în fața mesei sale de lucru.

— Mergeți repede la tovarășul colonel Toma, care de o jumătate de oră întreabă de dumneavoastră.

— Bine, mă duc. Dar explică-mi ce-i cu tine de pari atât de vesel.

— Flerul meu de „polițist", cum v-ați exprimat chiar dumneavoastră față de tovarășul colonel Toma, vă amintiți? când i-ați spus că vă place să lucrați cu mine. Acest fler al meu îmi spune că ne așteaptă, adică pe dumneavoastră, dar eu vreau să cred că și de data asta vom colabora, ne așteaptă, cum spuneam, ceva grozav, care nici nu se poate compara cu dosarul bătrânului Alexandru Ioanid. Dar nu vreau să vă mai rețin.

— Când crezi că ți se va mai coace și ție mintea, Virgile? îi spuse Andreiana ieșind din birou.

— A și început, tovarășe căpitan, parcă dumneavoastră nu ați remarcat?... îi răspunse râzând Virgil Stoica.

Tânărul locotenent-major avea minte multă, cum spunea șefa lui, și, în plus, era pasionat de meseria pe care și-o alesese. El prefera să ceară explicații

suplimentare când, foarte rar, i se întâmpla să nu fi sesizat bine o problemă, și aceasta numai pentru a o putea rezolva mai bine.

Mergând pe culoar spre biroul colonelului Toma, Andreiana Olteanu se gândea că poate acesta îi va mai preda un caz, ceva mai interesant decât acela la care lucra cu Virgil Stoica privind moartea suspectă a unui octogenar, cu toate că n-ar fi exclus ca și acest dosar să-i rezerve surprize.

— Să trăiți, tovarășe colonel, spuse ea intrând în biroul șefului.

— Ia loc, te rog, și colonelul Toma își scoase tacticos ochelarii, pe care îi puse deasupra dosarului din fața lui. Înainte de a-mi raporta stadiul anchetei privind moartea bătrânului Ioanid, să-ți spun de ce te-am chemat: de la Interpol am fost înștiințați că un individ între două vârste, înălțimea în jur de 1.75, ochii negri sau căprui, având pașaport canadian, ar fi creierul unei bande internaționale de hoți și falsificatori de tablouri. Prezența acestui individ a fost semnalată în nordul Italiei și se pare că intenționează să ne viziteze, dacă nu cumva a și sosit. Despre culoarea părului nu mi s-a spus nimic. Se pare că ar avea un talent deosebit în a-și compune felurite înfățișări cu peruci de diverse culori și chiar chelie, barbă, mustață etc. Se introduce în cercuri foarte onorabile și lucrează după o metodă proprie. A

dat de curând o lovitură în Canada și în aceeași săptămână altă lovitură, de aceeași amploare. În Franța. Îți predau cazul. Cunoști la perfecție atât franceza cât și engleza, deci din acest punct de vedere, nicio dificultate. Te va ajuta Virgil Stoica, și el cunoaște destul de bine aceste două limbi. Te previn, cazul nu este simplu, căci în afară de portretul-robot al individului, mare lucru nu prea știm despre el.

O licărire de bucurie apăru în ochii căprui și vioi ai Andreianei, căreia îi plăcea nespus de mult să rezolve cazuri grele și complicate.

— Bănuiesc că acest caz este pe placul tău. Nu-i așa? o întrebă colonelul Toma.

— Da, tovarășe colonel, și vă mulțumesc, răspunse anchetatoarea.

— Acum, continuă colonelul, raportează-mi în ce stadiu se află ancheta pe care ai făcut-o la locuința lui Alexandru Ioanid.

— Ce mi se pare suspect, este că ieri, când m-am deplasat cu echipa de criminaliști la locul faptei, pe clanțele ușilor de la intrare și din dormitorul bătrânului nu erau decât amprentele medicului de la Salvare, care ne-a declarat că a găsit amândouă ușile întredeschise. În schimb, s-au găsit urme fine de același noroi pe covorașul din fața ușii de la intrare ca și pe covorul din dormitor între ușă și un scrin care se afla lângă fereastră.

Este ușor de bănuit cum s-au petrecut lucrurile: un bărbat – afirm acest lucru deoarece printre urmele de noroi una din ele era în formă de semicerc, întocmai amprenta unui toc de pantof bărbătesc, având numărul patruzeci și trei – a intrat în camera bătrânului și s-a dus direct la scrin, a luat sau nu a luat ce căuta, în schimb a avut grijă să nu lase urme pe sertare. Sunt trei la număr. În sertare, totul era răvășit, se vedea că s-a lucrat în grabă. S-au mai găsit și urme de toc de pantof de femeie, și în dormitorul bătrânului, și pe covorul din sufragerie. Ceea ce înseamnă că în camera lui Alexandru Ioanid a fost un bărbat, care de la ușă s-a dus direct la scrin, și o femeie care a umblat prin toată casa; chiar și la bucătărie i s-au găsit amprentele pe vase. Este de la sine înțeles că amprentele sau urmele lăsate de medic nu ne interesează. Apoi, printre multe alte întrebări cărora trebuie să le dăm un răspuns exact, mai este și următoarea: oare bătrânul se afla în cameră, dormea, sau era mort când bărbatul care a lăsat urme de noroi pe covor s-a îndreptat spre scrin răvășindu-i sertarele?

În ziua aceea bătrânul s-a simțit foarte rău; s-ar putea ca femeia, ale cărei urme au fost găsite în toată casa, să se fi dus cu el la baie în timp ce complicele ei opera în sertarele scrinului. Sau s-ar fi putut ca bătrânul să doarmă. Am găsit o fiolă spartă într-o scrumieră. Am stat. De vorbă cu medicul de la Circa sanitară de care

aparținea Alexandru Ioanid și mi-a confirmat că el îi făcuse bătrânului o injecție în dimineața acelei zile și îl rugase cu insistență să se interneze imediat, starea lui fiind gravă, dar acesta refuzase categoric.

Când voi afla mobilul faptei, făptașul nu va fi greu de găsit. Și încă ceva mi s-a părut interesant: dispecera de la Salvare, de serviciu în ziua aceea, uitându-se în fișa pe care a întocmit-o pentru Alexandru Ioanid din strada Timpului 96, și-a amintit că femeia care a anunțat cazul avea o voce de alto, ușor voalată și tărăgănată, iar când dispecera a rugat-o să-și spună numele, a închis imediat telefonul.

În aceeași casă cu Alexandru Ioanid locuiește și Sevilia Dinescu, pensionară doar de câteva luni, pe care însă nu am găsit-o acasă. Dar voi insista s-o caut. Tovarășe colonel, deocamdată, asta este tot ce vă pot raporta în cazul Alexandru Ioanid.

— Pentru moment se cam bate pasul pe loc.

— Încă nu avem rezultatul Institutului medico-legal, dar m-au asigurat că ni-l vor da peste aproximativ două ore.

— Bine, spuse colonelul Toma, îți urez spor la muncă. Mâine dimineață, la prima oră, vii cu Virgil Stoica să fac cu voi un instructaj privind acțiunea „Interpol”.

După ce Andreiana ieși din birou, colonelul Toma își puse ochelarii cu intenția să continue studierea

dosarului pe care îl avea deschis în fața sa, dar fu întrerupt de apelul telefonului:

— Să trăiți tovarășe general, spuse colonelul Toma, colegii de la Interpol ne-au trimis două telexuri... Am înțeles tovarășe general, vin imediat.

*

În timp ce Andreiana Olteanu se afla în camera lui Alexandru Ioanid cu echipa de criminaliști, zărise o agendă cu numere. De telefon, căzută între patul bătrânului și noptieră. O ridicase și o luase cu ea. Răsfoind-o, atenția îi fu atrasă de câteva nume având în dreptul lor numărul de telefon respectiv, scris cu pixul, oarecum recent, judecând după faptul că restul era scris cu creionul, iar majoritatea erau de pe timpul când numerele de telefon din București aveau cinci cifre.

Aceste persoane erau: Nica, Dinescu, Sanda, Stavropol, Dr. Munteanu. În afară de Dinescu, pe care o identificase în persoana Seviliei Dinescu, vecina bătrânului, în rest, la celelalte numere nu răspundea nimeni. E drept că nici anchetatoarea nu prea insistase, deoarece considera că prima persoană cu care trebuia să vorbească era vecina lui. Alexandru Ioanid. Pentru acest motiv, după ce bău o cafea, formă din nou numărul de telefon al Seviliei Dinescu. La al doilea apel, se auzi la capătul celălalt al firului vocea clară și muzicală a vecinei bătrânului Ioanid.

— Bună ziua, doamnă Dinescu, sunt căpitanul Andreiana Olteanu de la Miliția Capitalei, Serviciul Judiciar. În interesul cercetărilor pe care le facem în legătură cu decesul lui Alexandru Ioanid, aș dori să trec chiar acum pe la dumneavoastră, dacă nu vă deranjez.

— Cu plăcere, doamnă, răspunse aceasta. Veniți când puteți, eu rămân acasă.

Sevilia Dinescu se pensionase doar de câteva luni. Era o femeie nu prea înaltă, însă bine făcută și destul de stăpânită. De cum intră anchetatoarea în casă, aceasta îi spuse că se aștepta la o vizită a Miliției, mai cu seamă după descinderea care s-a făcut cu o zi în urmă la bietul domn' Ioanid...

— Ce moarte a putut avea și el! Era un om cumsecade, poate prea retras, dar este totuși greu de crezut că cineva ar fi vrut să-i facă vreun rău. Și apoi, de ce?

— Alexandru Ioanid locuia de mult aici? – o întrebă anchetatoarea.

— De douăzeci și cinci de ani, și vă rog să mă credeți că nu știu aproape nimic despre acest om.

— Deci ceva tot mai știți! încercă s-o încurajeze la destăinuiri Andreiana, luminându-și fața cu un surâs.

— Doamnă, răspunse Sevilia Dinescu cu seriozitate, îmi dau foarte bine seama de importanța misiunii dumneavoastră – soțul meu a fost avocat –, de aceea voi încerca să vă ajut, cu rugămintea de a mă ajuta și

dumneavoastră punându-mi întrebările care vă interesează.

Apoi gazda se scuză, ieși din cameră și după câteva minute se întoarse cu o tavă pe care erau două cești de cafea aburinde și o farfurioară cu prăjiturele de casă. Andreiana le găsi într-adevăr foarte bune și felicită gazda pentru calitățile ei de gospodină.

— Alexandru Ioanid avea cumva familie sau prieteni? reveni Andreiana la scopul vizitei sale.

— Cred să nu mai avea pe nimeni, răspunse Sevilia Dinescu. Cu toate că nu era o fire comunicativă, în noaptea cutremurului a venit la mine și am stat mai mult de vorbă. Abia atunci mi-a spus că se căsătorise de tânăr, dar soția i-a murit după un an, din cauza unei boli de plămâni. O iubise mult și nu s-a mai recăsătorit. Când l-am întrebat dacă mai are rude, mi-a răspunse că mai are, dar nu le vizitează. Cât despre prieteni... ce să vă spun? De când nu mai putea ieși din casă, o vecină venea din când în când să-i aducă o sticlă cu lapte; cu toate că locuim pe aceeași stradă și ne salutăm, nu știu cum se numește. Mai rar îl vizita și o femeie cu părul negru, care venea cu mașina ei. Apoi, pe cine vedeam venind zilnic și chiar de două ori pe zi, era un bărbat cu părul cărunt.

— L-ați văzut și ieri? – o întrebă Andreiana.

— Ieri, după cum știți, a plouat toată ziua; cât am stat

acasă nu l-am văzut. Despre aceste persoane cred că numai femeia de serviciu a domnului Ioanid v-ar putea spune mai multe. Se numește Sanda și locuiește pe șoseaua Giurgiului. Este tot ce știu!

Andreiana scoase agenda bătrânului din geantă și o întrebă pe gazdă dacă a auzit cumva de cele câteva nume care se găseau acolo, în afară de Sanda, pe care acum o identificase.

— Aceste nume nu-mi spun nimic, răspunse Sevilia Dinescu.

— Doamnă Dinescu, cum ați aflat că a murit Alexandru Ioanid?

Anchetatoarei i se păru că în clipa aceea privirea gazdei își schimbă expresia pentru o fracțiune de secundă.

— Știți... cu toate că ieri a plouat mult, eu totuși am fost nevoita să ies în oraș. Am trecut și pe la sora mea, care nu se simte tocmai bine. Când m-am. Întors, m-am oprit la doamnă Matei, a cărei casă e lipită de a mea. Suntem foarte bune prietene și ne vizităm zilnic. Dânsa mi-a spus că a venit Miliția și Procuratura pentru că medicul de la Salvare l-ar fi găsit pe bietul domnu' Ioanid mort, trântit cu capul pe covor. Am fost atât. De impresionată, încât m-am întors la sora mea, unde am stat până acum. Când ați telefonat, de-abia intrasem în casă.

— Sora dumneavoastră locuiește departe?

— Nu, ea locuiește destul de aproape de mine, răspunse gazda căreia între timp îi apăruse o cută între sprâncene.

— Doamnă Dinescu, când l-ați văzut ultima oară pe Alexandru Ioanid?

De data aceasta o paloare bruscă se întinse pe toată fața Seviliei Dinescu însoțită de un ușor tremur al bărbiei. Își reveni însă repede.

— Ieri dimineață, după ce medicul de circă ieșise de la domnul Ioanid, l-am rugat să vină și la mine să-mi dea o recomandare pentru policlinică... Bineînțeles că primul lucru a fost să-l întreb de starea sănătății vecinului meu. Deoarece mi-a spus că nu crede să mai trăiască patruzeci și opt de ore, după plecarea medicului m-am dus și eu să-l văd. Îi era foarte rău. Nu a scos niciun cuvânt. Credeți-mă. Niciun cuvânt!

— Ușa de la dormitor era închisă sau deschisă? întrebă Andreiana.

— Nu-mi amintesc, veni prompt răspunsul Seviliei Dinescu.

Fără să știe *ce* anume, Andreiana simțea că ceva nu este în regulă.

— Doamnă Dinescu, spuse anchetatoarea după ce se ridică din fotoliu ca să plece, în interesul cercetărilor vă rog să nu părăsiți Bucureștiul fără să mă anunțați.

— Bine că mi-ați spus, pentru că intenționam să mă duc pentru vreo zece zile la Soveja.

— Eu nu vă împiedic să plecați, vă rog doar să mă anunțați la unul din numerele de telefon de pe această carte de vizită.

— Vă mulțumesc, nu-i rău de știut unde vă pot găsi la caz de nevoie, dar să știți că nu mai plec, e mai bine să rămân la mine acasă.

Reîntoarsă la biroul ei, Andreiana bifă numele „Dinescu" de pe agenda bătrânului și telefonă la „Sanda", despre care i se spusese că ar fi femeia de serviciu a acestuia. După câteva apeluri, receptorul fu ridicat și la capătul celălalt al firului se auzi un glas proaspăt și sonor ca un clopoțel de argint:

— Mămica ta este acasă? întrebă Andreiana, dându-și de îndată seama că vorbește cu un copil.

— Mămica nu-i acasă, răspunse copilul, s-a dus după pâine.

— Cum te cheamă, fetițo?

— Pe mine mă cheamă Steluța Dragnea, răspunse fetița.

Andreiana puse receptorul în furcă și căută în cartea de telefon, unde găsi un Dragnea Ilie în strada Luică 109, al cărui număr de telefon corespundea cu cel din agenda bătrânului Ioanid, apoi luă o coală de hârtie pe care îi scrise colegului ei câteva rânduri rugându-l să

telefoneze lui *Nica, Stavropol* și *Dr. Munteanu,* indicând în dreptul fiecărui nume și numărul de telefon respectiv. „Eu mă duc la Sanda Dragnea, fosta femeie de serviciu a bătrânului Ioanid”, scrise ea în încheiere.

Virgil Stoica, întorcându-se de la o anchetă, găsi biletul lăsat de Andreiana și începu să telefoneze persoanelor indicate în ordinea în care erau scrise. Nici la *Nica,* nici la *Stavropol* nu răspunse nimeni. După ce formă numărul Dr. Munteanu, răspunse o voce feminină, ușor voalata și tărăgănată.

— Bună ziua, la telefon locotenent-major Virgil Stoica de la Miliția Capitalei. Aș dori să vorbesc cu doctorul Munteanu.

— Am impresia că este vorba de o confuzie... Dumneavoastră doriți să vorbiți cu doctorul Munteanu și mai cum?

— Nu știu, doamnă, răspunse anchetatorul, ce vă rog este să-mi spuneți dacă la acest număr răspunde persoana pe care o caut.

— La acest număr răspunde doar doctorița Munteanu.

— Da, exact, spuse Virgil Stoica, căutând să treacă peste această mică gafă involuntară. Doresc, dacă se poate, să stăm de vorbă chiar acum. Dar, neavând decât numărul dumneavoastră de telefon, v-aș ruga să-mi dați adresa exactă. „Vă deranjez în legătură cu

Alexandru Ioanid, ținu anchetatorul să-și precizeze scopul vizitei.

— Vă aștept, îi răspunse Mirela Munteanu dându-și adresa, apoi adăugă: îmi pare rău că tocmai astăzi liftul este în revizie și nu funcționează.

— Nu face nimic, sunt sportiv, spuse Stoica pe un ton ușor glumeț.

După ce puse receptorul în furcă, Mirela se felicită de a fi telefonat de dimineață medicului de la Circa sanitară de care aparținea Alexandru Ioanid, întrebându-l de sănătatea acestuia, cum de altfel i se întâmpla uneori să facă. De fapt, ea dorea să cunoască adevărul asupra morții bătrânului, deoarece pusese sub semnul îndoielii tot ce povestise Stavropol.

— Bătrânul a murit la puțin timp după ce trecusem pe la el să-i fac o injecție, îi spusese medicul. Starea bolnavului devenise critică și nu înțeleg de ce Alexandru Ioanid a coborât din pat. Acest lucru l-am spus și căpitanului de miliție Andreiana Olteanu care a venit la dispensar să vorbească cu mine despre fostul meu pacient.

Mirela era sigură că va fi interogată de Miliție în privința bătrânului. De ce se temea era ca nu cumva să se fi aflat că Grig a furat tabloul. Dar dacă, pornind de la acest tablou, Miliția a aflat că Martin Moor... Gândurile Mirelei fură întrerupte de soneria de la

intrare. „Cred că a sosit acel locotenent-major Stoica, își spuse ea. Să închid telefonul, să nu sune Martin tocmai acum”. Apoi luă în grabă o carte rămasă pe canapea, o puse într-un raft al bibliotecii și deschise ușa, nu înainte de a fi privit prin vizor.

Stoica se prezentă și îi arătă legitimația, dar Mirela se prefăcu a nu o vedea și îl invită în casă, rugându-l să ia loc pe fotoliul de lângă bibliotecă, loc de obicei rezervat musafirilor; ca se așeză pe cel din fața lui.

— Vă rog să mă scuzați că vă deranjez la ora aceasta... zise Stoica.

— Nu mă deranjați deloc, eu vin mereu târziu de la fermă și aș fi foarte mulțumită să vă pot fi de folos.

Întrebată dacă știe că Alexandru Ioanid a murit, Mirela reproduse anchetatorului conversația avută de dimineață cu medicul de circă.

— ...pentru el este o ușurare, bietul bătrân. Nu-nțeleg ce l-a determinat să coboare din pat, deoarece orice mișcare o făcea cu mare efort.

— N-ar fi exclus să fi vrut să răspundă la telefon, răspunse Virgil Stoica.

— Să știți că domnului Ioanid nu-i plăcea să i se telefoneze. Spunea că îi este greu să se ridice din pat. Îmi amintesc că îi propusesem să anunț „telefoanele” să trimită pe cineva care să-i mute aparatul lângă pat. El a refuzat motivând de data aceasta că și clopoțelul

soneriei îl deranjează. Avea și el ciudățeniile lui.

— Doamnă Munteanu, vă duceați des să-l vizitați?

— O dată, de două ori pe săptămână. Era foarte singur, răspunse Mirela degajat.

— Ați cunoscut pe cineva cu numele de Nica?

— Nici nu am cunoscut și nici nu am auzit de nimeni cu acest nume, veni fără șovăială răspunsul Mirelei.

— Dar Stavropol?

— Pe Stavropol îl cunosc. Era singurul prieten al bătrânului Ioanid.

— Când l-ați văzut ultima oară pe Stavropol?

— Chiar în ziua când a murit bătrânul, adică ieri. Densul v-a anunțat moartea lui Alexandru Ioanid?

— Nu, medicul de la circa sanitară care venea zilnic la Alexandru Ioanid și căruia îi telefonam din când în când ea să-l întreb despre sănătatea bătrânului.

— Dar pe Alexandru Ioanid când l-ați văzut ultima oară?

— Nu-mi amintesc eu exactitate ziua, în orice caz în primele zile ale săptămânii trecute.

— Încă o întrebare, spuse locotenentul-major Stoica, deoarece vă duceați în casa lui Alexandru Ioanid, ați putut remarca dacă avea obiecte de artă, bijuterii?

— De câte ori mă duceam la Alexandru Ioanid rămâneam extrem de puțin, doar timpul necesar pentru a scoate din sacoșă și a-i pune pe noptieră ce-i aduceam.

Bineînțeles că de fiecare dată îl întrebam cum se simte, îl rugam să-mi spună dacă mai are nevoie de ceva, apoi plecam. Nu am intrat decât în camera în care zăcea.

— Oricum, nu ați remarcat niciun obiect de artă?

— Sigur că am remarcat și chiar am admirat niște miniaturi chinezești din epoca dinastiei Ming, și covorul, un Buchara imperial original, este deosebit de frumos, spuse Mirela dându-și seama că anchetatorul nu va ocoli să-i pună întrebarea de care ea se temea.

— Am fost și eu la dânsul în cameră, și după părerea mea nici scrinul nu poate fi trecut cu vederea.

— Într-adevăr, este o piesă foarte frumoasă. Mirela simțea că bătăile inimii încep să i se accelereze.

— Vă amintiți dacă Alexandru Ioanid v-a spus unde își ține banii, sau carnetele și obligațiunile CEC?

— Oh! Dar domnul Ioanid nu avea bani. El trăia dintr-o pensie relativ mică, i-am văzut talonul pe noptieră. Eu dacă mă duceam să-i duc câte ceva, era pentru că știam că este strâmtorat.

— Vă spusese Stavropol?

— Da. Răspunse ea încercând să-și înăbușe emoția.

— Vă mulțumesc, spuse Virgil Stoica și se ridică. N-ar fi exclus, continuă el, să vă mai deranjez o dată pentru a da în scris tot ce mi-ați declarat. Dacă asupra morții lui Alexandru Ioanid n-ar plana unele bănuieli...

— Dar ce se bănuiește? întrebă precipitat Mirela.

— Deocamdată este prematur să ne pronunțăm. De aceea căutăm să stăm de vorbă cu persoanele care l-au cunoscut pe Alexandru Ioanid, îi răspunse anchetatorul, ridicându-se din fotoliu ca să plece.

Înainte de a părăsi locuința Mirelei, aceasta dădu anchetatorului numărul ei de telefon de la serviciu.

— Cu toate că lucrez la câțiva kilometri de București, având mașina mea, pot veni de câte ori veți avea nevoie de mine, spuse ea, oarecum liniștită că nu i s-au pus și alte întrebări, la care ar fi preferat să nu răspundă.

Rămasă singură, Mirela își aprinse o țigară, apoi redeschise telefonul care tocmai în momentul acela se porni să sune. Ridică receptorul.

— Doamna doctor Mirela Munteanu? se auzi o voce de femeie.

— Da. Eu sunt.

— Aici e Spitalul de urgență. La noi. La ortopedie, a fost adus un bărbat pe nume Grigore Stavropol, care a suferit un accident de circulație... M-a rugat să vă anunț.

— Vin imediat, spuse Mirela cu vocea strangulată de emoție. Apoi, fără să piardă o clipă, se îmbrăcă la repezeală, își luă geanta, ieși în grabă din casă, se sui în mașină, porni, și căută pe cât putu să scurteze drumul, evitând arterele principale. Ajunsă la spital, Mirela se interesă de medicul care îl operase pe Stavropol, însă i se spuse că doctorul Nicolae Dima este ocupat: punea

un gips. Intră în salonul în care se afla Grigore Stavropol și se îndreptă spre patul lui în vârful picioarelor de teamă să nu deranjeze pe ceilalți bolnavi.

— Ce-i cu tine, Grig? îl întrebă Mirela încet, aplecându-se spre el.

— Parcă eu mai știu... răspunse acesta cu glasul stins.

— O să treacă și asta, trebuie să ai răbdare, multă răbdare... și să nu te simți singur, Grig. Eu voi avea grijă de tine... voi trece în fiecare zi să te văd și să-ți aduc tot ce ai nevoie.

— Îți mulțumesc, Mirela, spuse el în șoaptă.

— Acum nu-i momentul să te întreb cum s-a întâmplat, dar... ai rezolvat cu Mandache?

— Aaa! Mandache! Unde-or fi banii pe care mi i-a dat domnul Moor? Da, da... acum îmi amintesc: i-a pus într-o servietă diplomat pe care mi-a dăruit-o...

— Grig, amintește-ți... te-ai dus la Mandache să-i înapoiezi datoria? îl întrebă Mirela îngrijorată.

— Nu... răspunse Stavropol închizând ochii.

— Ce-ai făcut cu banii?

— Nu știu, Mirela. Banii erau în servietă, și servieta o țineam în mână când... nu mai știu ce s-a întâmplat...

— Nu-ți face griji, mă duc chiar acum să mă interesez. Stai liniștit, că mă întorc.

Însoțită de o soră din salon, Mirela se duse la magazia de haine și obiecte ale bolnavilor, de unde ridică

servieta diplomat. Se gândi că ar fi. Imprudent din partea ei să deschidă servieta în fața sorei medicale care se simți obligată s-o însoțească din nou până la patul lui Stavropol, pe care îl întrebă dacă are nevoie de ceva. Numai după ce sora medicală ieși din salon, Mirela întredeschise valiza, și dintr-un gest al capului îl tăcu pe Stavropol să înțeleagă că totul este în regulă, apoi, șoptit, îi ceru adresa lui Manolache.

— Vreau să mă duc chiar azi să-i duc banii, spuse ea în timp ce scotea din geantă un mic bloc-notes pentru a nota adresa.

— Fii atentă cu Manolache, să nu cumva să-i dai banii până nu primești chitanță pentru douăzeci de mii de lei.

Restul de cinci mii ține-i la tine până ies din spital, îmi v. Or prinde bine.

— Uitasem să-ți spun că am fost vizitată de un locotenent-major de la Miliția Capitalei. Nu știu cum de a aflat că îl cunoșteam pe bătrân.

— Și ce a vrut?

— Mi-a pus unele întrebări în legătură cu bătrânul. Nimic important. M-a întrebat, printre altele, dacă te cunosc.

— Ce i-ai spus?

— Adevărul, că te cunosc.

— Nu trebuia să-i spui! o admonestă Stavropol – Oricum s-ar fi aflat...

— Da, ai și tu dreptate, spuse ei resemnat. Simt că îmbătrânesc, Mirela. Sunt obosit. Mintea mea nu mai e atât de ageră ca acum zece ani și nici măcar ca acum cinci ani. Înainte vreme nu-mi era frică de Miliție, știam să le țin piept. Acum însă, numai când aud de ei, mă înfior. Toată viața mea am avut ghinion! Și când mă gândesc câți bani aș fi putut avea, dacă treburile mi-ar fi mers bine... Mirela, continuă Stavropol ridicându-și ușor glasul, aranjează să vii aici cu un notar, cât de curând. Vreau să pun pe numele tău partea mea de casă, cu anexele. Asociatul meu vrea să-și vândă și el partea lui. Cumpăr-o tu! Pe mine nu mă mai interesează. Știu că ai să mă ajuți până la sfârșit...

— Despre asta avem timp să mai discutăm, ce te rog, Grig, este să fii sincer și să-mi spui ce s-a întâmplat cu domnul Ioanid.

— De unde vrei să știu? L-am găsit mort.

— Dar tabloul, cui vroiai să-l vinzi?

— Acum lasă-mă... Nu uita să vii cu notarul, îi răspunse Stavropol iritat, după care închise ochii.

Mirelei îi surâse ideea de a intra în posesia casei și lotului lui Stavropol. Bineînțeles că va cumpăra și partea asociatului lui Grig, apoi își va amenaja casa, și dacă treburile îi vor reuși cum dorea, n-ar fi exclus să renunțe la micul ei apartament din București. Pe Stavropol îl putea bănui de furt, de înșelăciune, chiar și

de fals în acte publice, dar de crimă, sub niciun motiv... Și totuși, se părea că cineva l-ar fi omorât pe Alexandru Ioanid. Dar cine? Și de ce? Mirela era convinsă că Grig pierduse tabloul, dar tot atât de convinsă era că nimeni nu i l-ar fi cumpărat în cazul în care nu l-ar fi pierdut și dacă într-adevăr era un *Renoir* original. Iar dacă era o copie, cu atât mai puțin, nimeni nu i-ar fi dat nimic pe el, sau aproape nimic. Or, Grig avea nevoie de bani... apoi Martin Moor... Cu aceste gânduri, Mirela ieși din spital. Ajunsă în stradă, se sui în mașină, dar înainte de a porni spre Șoseaua Pantelimon se mai uită o dată în bloc-notes unde notase adresa lui Manolache. Când ajunse la destinație, văzu o cabină telefonică în apropiere și se gândi că ar fi mai bine să-i telefoneze lui Manolache înainte de a merge la el. După vreo cinci, șase apeluri puse receptorul în furcă. Grig avusese dreptate când îi spusese să nu mai dea telefon, deoarece Manolache de cele mai multe ori nu răspunde. Intră în bloc, luă liftul și se opri la etajul VIII, sună la apartamentul 129 și așteptă destul de mult până. Ce ușa se crăpă, ca abia apoi să se deschidă un pic mai mult.

— Pe cine căutați? se auzi o voce din penumbra holului; apoi în dreptul ușii își făcu apariția un bărbat între două vârste.

— Dumneavoastră sunteți Ștefan Manolache, nu-i așa? spuse ea fără să mai aștepte răspuns, am venit din

partea lui Grigore Stavropol, să vă aduc ceva.

— Sărut mâinile, mă scuzați că v-am făcut să așteptați, spuse el în timp ce scotea lanțul de siguranță. Apoi deschizând larg ușa, o invită pe Mirela într-o cameră de zi, care, după felul cum era mobilată, se simțea că era locuită de un bărbat singur ce nu punea preț pe acele *nimicuri care* dau locuinței o notă de intimitate.

— Luați loc, o îndemnă el văzând că Mirela rămăsese în picioare.

— Am venit să vă aduc cei douăzeci de mii de lei pe care domnul Stavropol vi-i datorează.

— Îi mulțumesc că nu m-a uitat, dar ce-i cu el? De ce v-a trimis pe dumneavoastră?

— L-a lovit o mașină; este în ghips, la Spitalul de urgență.

— Săracul de el! Mă duc chiar astăzi să-l văd, spuse Manolache.

Mirela îi ceru o chitanță pentru banii pe cafe îi dăduse. Manolache se cam codi pretextând că nu își găsește ochelarii, însă în cele din urmă o scrise și o semnă. Aruncându-și doar o privire pe chitanță, Mirela își dădu seama că Ștefan Manolache absolvise cel mult patru clase primare.

— Un păhărel de coniac, o întrebă după ce luă banii și îi puse o parte în buzunarul de la spate al pantalonilor iar restul în buzunarele sacoului.

— Vă mulțumesc, spuse ea ridicându-se de pe scaun, trebuie să plec.

— Mare șmecher și Stavropol ăsta, cine ar fi bănuit că are o prietenă atât de drăguță, spuse el apropiindu-se de Mirela, care se și afla lângă ușă.

— Sunt verișoara lui, îi răspunse ea din vârful buzelor.

— O, cu atât mai bine duduie, poate... dacă vă face, plăcere... vin să vă iau cu mașina mea și mergem într-o seară și... luăm masa în oraș.

— Vă mulțumesc. Am și eu mașina mea și nu ies seara. Bună ziua, domnule Mandache. Și plecă.

*

Când Andreiana Olteana ajunse la locuința Sandei Dragnea, fosta femeie de serviciu a lui Alexandru Ioanid, nu găsi acasă decât pe copiii acesteia, o fetiță de vreo șase și un băiat de vreo zece ani, care se jucau în curte.

— Mămica voastră nu-i acasă? îi întrebă.

— Nu-i acasă, răspunse băiatul. S-a dus la nașa noastră. Dacă telefonați mai pe seară, o găsiți.

Reîntoarsă la serviciu. Andreiana ceru colegilor cu problemele de resort lista canadienilor intrați în țără în ultimele cincisprezece zile. Erau zece la număr: un cunoscut arheolog, șef de catedră la Universitatea din Montreal, invitat al Institutului de arheologie din

București, cu soția și cei doi copii, alți doi, aproape octogenari – era al treilea an de când veneau la „Geriatrie” –, apoi doi canadieni de origine română, din Miercurea Sibiului, care veniseră să-și vadă rudele, și doi oameni de afaceri. Unul din ei venea cu soția pentru prima oară în țară. De când sosise la București, soția lui se ducea în fiecare dimineață să viziteze Muzeul de artă. Celălalt era cunoscut atât la Camera de Comerț cât și la Ministerul Comerțului Exterior. Interesându-se de cei doi canadieni cazați la Snagov, Andreiana află că-și făceau cuminți tratamentul de geriatrie; în privința lor putea fi liniștită. Cei doi oameni de afaceri, Martin Moor și Peter Montfort cu soția Margaret Montfort, rețînuseră fiecare câte o garsonieră la Hotelul *Intercontinental*. Pentru a o putea identifica mai ușor pe Margaret Montfort, Andreiana se duse la hotel și se interesă la recepție de orele când canadiana vine să-și ia sau să-și lase cheia de la garsonieră.

— Dacă mai puteți rămâne aici zece-cincisprezece minute. O s-o vedeți pe doamna Montfort întorcându-se din oraș. Îi spuse recepționerul. Este o femeie între două vârste, înaltă, osoasă, are părul bine încărunțit și ușor ondulat, ținu el să precizeze. Ah! era să uit: poartă ochelari de vedere cu rame aurii.

Mulțumindu-i. Andreiana luă un ziar și se așeză pe o canapea din holul hotelului. Într-adevăr, după un sfert

de oră de așteptare, anchetatoarea văzu intrând în hotel o femeie care răspundea în totul semnalmentelor date. O lăsă să-și ia cheia, să se suie în lift și numai după aceea Andreiana își îndreptă privirea spre recepționer, care cu o ușoară înclinare a capului îi confirmă ceea ce dorea să afle.

În ziua următoare, căpitanul Andreiana Olteanu aștepta răbdătoare la volanul unei *Dacia-1300,* parcată în fața Hotelului *Intercontinental,* mai precis ceva mai lateral, ca să poată vedea fără să fie văzută. Nu peste mult timp, Margaret Montfort își făcu apariția. Era îmbrăcată într-un taior mov închis și avea o geantă din piele de crocodil de culoare coniac (care se asorta cu pantofii). Făcu semn unui taxi din apropiere și după ce se sui. Spuse șoferului într-o franceză nuanțată cu cel mai pur accent american:

— *Au Musée d'art du Palais de la République!*[11]

— *Oui, madame,* îi răspunse tânărul șofer.

— *Vous aussi vous parlez te français, jeune homme?*[12] Tânărul șofer de taxi îi răspunse într-o franceză corectă că acest lucru este normal deoarece în România se învață obligatoriu două limbi străine la școală.

Numai după ce canadiana intră în muzeu, Andreiana

[11] La Muzeul de Artă al Palatului Republicii. În limba franceză, în original.

[12] Și dumneata vorbești franceza, tinere? În limba franceză, în original.

Olteanu coborî din *Dacia 1300.* Interpolul anunțase că hoțul de tablouri lucrează după o metodă proprie, s-ar putea, de exemplu, să folosească o persoană care, ca aspect exterior, să pară corectitudinea personificată, se gândea Andreiana în timp ce intra în muzeu cu un grup format din două tinere și doi tineri ce vorbeau cu pronunțat accent ardelenesc. După ce își luară biletele de intrare, Andreiana o lăsă pe canadiană să urce câteva trepte apoi urcă și ea, aproape în același timp cu tinerii. Unul dintre ei o întrebă la ce etaj se află sala în care este expus Grigorescu. De la una din tinere află că sunt studenți la Universitatea din Cluj. Ajunși la etajul întâi, intrară aproape în același timp cu canadiana în sala rezervată lui Grigorescu. Aici fiecare se așeză la distanța care îi convenea pentru a privi din unghiul cel mai favorabil fiecare tablou în parte. Canadiana nu părea să se grăbească. Ea admira îndelung fiecare tablou. După un timp, Andreiana, care nu o pierduse nicio clipă din ochi, ajunse în fața unei pânze aflată în apropierea ușii, de unde nu plecă decât în momentul când o văzu pe canadiană oprindu-se. Atunci, Andreiana mai stătu o clipă, apoi, fără grabă, ieși din sală, nu înainte de a fi lăsat, ca din întâmplare, să-i cadă o mănușă. „Rămâne de văzut dacă sistemul este bun, dacă nu, încerc altul mai direct”, își zise ea și intră în sala de alături, fixându-și unghiul de studiere asupra unui portret în ulei

aparținând școlii flamande, așa fel încât să poată fi văzută de oricine ar trece pe culoar. În liniștea atât de plăcută a muzeului, se auziră câțiva pași ușori, care se opriră alături de Andreiana.

— Scuzați-mă, doamnă, spuse canadiana în șoaptă, mi se pare că această mănușă vă aparține.

Andreiana, ca smulsă din contemplare, o privi o clipă nedumerită, apoi, surâzându-i, luă mănușa și îi mulțumi într-o perfectă engleză-americană, limbă pe care o folosise și canadiana. După ce priviră împreună toate tablourile expuse în sala aceea și făcură chiar unele aprecieri asupra ansamblului sau doar a unui detaliu – fiecare din ele mirându-se în sinea sa de cunoștințele celeilalte în materie de artă – cele două femei își spuseră că pentru ziua respectivă admiraseră suficient. Când ajunseră în stradă, fură mirate de repeziciunea cu care timpul se putuse schimba. Acum cerul se acoperise de nori și începuse să picure.

— Și în Canada anul acesta avem o primăvară doar cu numele, spuse Margaret Montfort.

— Mi se pare că nu aveți umbrelă... remarcă Andreiana.

— Într-adevăr, când am ieșit din hotel cerul era senin, dar sper să găsesc un taxi.

Andreiana o conduse încet spre locul unde își parcase mașina, povestindu-i că nu demult, pe când se afla la

Paris, începuse o ploaie torențială, chiar când intra la *Louvre,* iar când a ieșit nu-i venea să creadă cât de senin putea fi cerul. Mai erau câțiva metri până la mașină, și anchetatoarea fu mulțumită că străina se simți obligată să povestească și ea ceva aproape asemănător ce i se întâmplase la Tokio. Văzând de departe un taxi liber care se îndrepta spre ele, Andreiana îi atrase atenția asupra cupolei Sălii Palatului, vorbindu-i despre acustica acestei săli.

— Tot sunt cu mașina, pot să vă conduc la hotel sau, dacă aveți puțin timp liber la dispoziție, v-aș propune să terminăm această dimineață într-un cadru plăcut, unde să putem lua și aperitivul, dacă bineînțeles vă face plăcere.

— Sunt încântată, doamnă, și vă rămân recunoscătoare. De câteva zile, de când ne aflăm în România, nu am reușit să mă duc decât la muzeu. Soțul meu este foarte ocupat cu problemele lui de serviciu și nu are timp să se ocupe și de mine.

Ploaia încetase, și cu toate că cerul rămăsese acoperit, era totuși o zi plăcută de primăvară. Așezate la o masă chiar lângă lac, pe terasa Restaurantului *Pescăruș,* după ce studiară atente lunga listă a aperitivelor și gustărilor, hotărâră, de comun acord, că o cafea bună poate înlocui tot restul. Bineînțeles că făcură haz, niciuna nici cealaltă nu era adeptă a băuturilor, oricât de slabe ar fi fost ele.

Iar gustările între mese ar fi fost. Contraindicate menținerii siluetei. Cu multă dibăcie, Andreiana reluă firul conversației începute la muzeu privind arta plastică, dar, spre surprinderea ei, simți o oarecare reținere din partea canadienei atunci când ar fi trebuit să se angajeze într-o discuție care necesita ample cunoștințe. Generale. Margaret Montfort, folosind la rându-i aceeași dibăcie mondenă, începu să-i vorbească despre fiica ei cea mare, care avea trei copii, două fetițe și un băiețel, apoi scoase din geantă un plie cu fotografii făcute de ea și i le dădu Andreianei, care, vrând nevrând, fu nevoită să admire nepoții canadienei în diferite ipostaze, și în special nepoțelul, un dolofan cu părul cârlionțat. În cele din urmă canadiana îi mărturisi Andreianei că i-a plăcut mult pictura, dar dacă nu a avut talent, se mulțumește să viziteze muzee.

— Ce să facem, nu le putem avea pe toate, spuse ea oferindu-i Andreianei o țigară.

— Într-adevăr, răspunse aceasta începând să regrete tot timpul petrecut cu canadiana.

— Vă plac romanele polițiste, doamnă? o întrebă Margaret Montfort pe noua ei cunoștință, între două înghițituri de cafea.

— Chiar foarte mult, îi răspunse Andreiana, mulțumită că vor ataca un subiect de conversație mai vioi. Recent, am terminat de citit un roman polițist

tradus în limba română al unei autoare care îmi place mult; până acum am citit patru romane ale acesteia, este vorba de Jeane Morgan.

— Care dintre cărțile ei v-au plăcut mai mult? o întrebă canadiana.

— Toate, răspunse Andreiana fără ezitare.

Margaret Montfort își deschise din nou geanta, din care scoase o carte de vizită pe care i-o înmână Andreianei.

La orice s-ar fi putut aștepta anchetatoarea, dar nu ar fi putut niciodată crede că și-a pierdut o jumătate de zi atât de prețioasă – mai cu seamă în stadiul în care se afla ancheta privind dosarul lui Alexandru Ioanid, fără să mai pună la socoteală „Acțiunea Interpol", pentru care se afla alături de canadiana – doar ca să urmărească pe cunoscuta scriitoare de romane polițiste Jeane Morgan. Totuși, căpitanul Andreiana Olteanu, de la „Judiciarul" Miliției Capitalei, era sincer emoționată de a sta de vorbă cu această femeie pe care într-adevăr o citea cu plăcere.

— Soțul meu, spuse autoarea, cu toate că nu mai este tânăr, a rămas copilăros în unele probleme. El niciodată nu pleacă la dram fără să pună în valiză o carte sau două de-ale mele. V-am spus toate acestea pentru a vă ruga să primiți ultimul meu *policier,* cu dedicație.

Andreiana îi mulțumi și, bineînțeles, nu acceptă ca

invitata ei să achite cafelele. „Ce farsă de român polițist”, își spuse ea în gând. În drum spre hotel o întrebă pe Jeane Morgan dacă scrie ceva în momentul de față.

— Cred că în curând voi încep? să scriu tot un *policier*, bineînțeles, dar de data aceasta inspirat după un fapt real. Soțul meu are un prieten, om de afaceri ca și el, cu care am venit în România și care ne-a povestit cu lux de amănunte cum a fost furat un *Renoir* din galeria unchiului său, cunoscutul colecționar de tablouri și obiecte de artă Robert Moor. De afacerea asta se ocupă Interpolul. Oricum, pentru mine va fi ceva nou, deoarece în romanele mele – după cum ați putut constata –, nu am „lucrat” cu Interpolul, spuse canadiana râzând.

„Când o să-i povestesc șefului și o să-i mai arăt și romanul cu dedicație...!” își spuse Andreiana după ce se despărți de canadiană.

*

Căpitanul Andreiana Olteanu păși pragul biroului colonelului Toma cu aceeași înfățișare senină pe care și-o păstra chiar în momentele grele ale unei acțiuni.

— Ce-i nou, tovarășe căpitan? o întrebă acesta surâzând. Ia loc, te rog.

Prin alte mijloace de informare, colonelului i se adusese la cunoștință că Margaret Montfort este una și

aceeași persoană cu Jeane Morgan, cunoscuta autoare de romane polițiste... Numai că lucrul acesta îl aflase în timp ce subalterna sa se găsea la Muzeul de Artă, îndeplinindu-și conștiincios misiunea.

Andreiana îi puse pe birou ultimul roman al scriitoarei. Apoi îi ceru permisiunea să-i prezinte raportul.

— ...tovarășe colonel, continuă ea, în privința dosarului lui Alexandru Ioanid, voi sta de vorbă cu fosta lui femeie de serviciu doar astăzi. Nu s-a putut mai devreme, deoarece ea lucrează cu ziua și vine târziu acasă. În schimb, Stoica a stat de vorbă cu doctorița Munteanu care i-a spus că îl cunoaște pe Grigore Stavropol și că acesta era singurul prieten al bătrânului Ioanid.

— Stoica s-a dus să stea de vorbă cu el?

— Da, tovarășe colonel, s-a dus, dar nu l-a găsit nici la telefon și nici acasă. Mă voi ocupa eu de el. Pe Stoica l-am trimis să-l supravegheze pe Martin Moor, despre care am aflat că a trimis Mirelei Munteanu un buchet de flori printr-un comisionar de la hotel.

— Interesant! Mă ții la curent cu tot ce-ți raportează Stoica.

— Da, tovarășe colonel.

— Deci din cele cinci persoane ale căror nume erau trecute în agenda bătrânului Ioanid, a rămas doar Nica,

despre care nu știi încă nimic.

— Voi insista cu telefonul până îl găsesc.

— Bine, spuse colonelul Toma punându-și ochelarii și deschizând un dosar, semn că subalterna sa se putea retrage.

Andreiana ieși din birou. Pe culoar se întâlni cu locotenentul Virginia Georgescu, care o anunță că un anumit Nica Tudor dorea să vorbească la telefon cu „ofițerul" care anchetează cazul Alexandru Ioanid.

— Ce i-ai răspuns, o întrebă Andreiana.

— Să-și lase numărul de telefon, eventual și adresa, că va fi căutat.

„Nica... Tudor... mai mult ca sigur că este unul și același Nica din agendă bătrânului" își zicea Andreiana în timp ce forma numărul de telefon care îi fusese lăsat. După cinci, șase apeluri, receptorul fu ridicat.

— Alo! spuse o voce de bărbat ce părea a fi în vârstă.

— Casa Nica Tudor?

— Da, chiar el la telefon.

— La telefon căpitanul Andreiana Olteanu de la Miliția Capitalei. Mi s-a comunicat că doriți să vorbiți cu mine.

— Dă, sigur, sărut mâna, mă scuzați, răspunse Tudor Nica un pic fâstâcit, am o rugăminte, dacă s-ar putea să-mi fixați ziua și ora când credeți că m-ați putea primi. Doresc să vă spun unele lucruri în legătură cu

Alexandru Ioanid, care mi-a fost prieten.

— Domnule Nica, nu vă mai deranjați, eu într-un sfert de oră pot fi la dumneavoastră.

*

Ajunsă în strada Timpului, căpitanul Andreiana Olteanu sună la ușa lui Tudor Nica, care își avea scris numele eu tuș, pe un cartonaș fixat sub butonul soneriei. Văzând că nu i se deschide, sună ceva mai prelung, apoi așteptă. Poate că i s-a defectat soneria, își spuse ea, dar tocmai când se gândea să plece, în căutarea unui telefon public, ușa de la intrare se deschise larg. În prag își făcu apariția un bătrânel uscățiv, cu părul, sprâncenele și mustața complet albe, îmbrăcat în ținută de stradă. Avea un costum gri, cravată la gât și pantofi frumos lustruiți. Andreiana se prezentă și Tudor Nica o pofti în casă.

După ce se închise ușa, anchetatoarea observă că acest pensionar atât de pus la punct avea piciorul și mâna stângă paralizate. Putea umbla nesprijinit în baston, însă cu încetineală și dificultate.

— Soția mea trebuie să vină dintr-un moment într-altul, spuse el, probabil pentru a-și justifica întârzierea cu care a venit să-i deschidă ușa. Cu pași măsurați și târându-și cu greu piciorul, ajunseră în sufragerie, unde o invită pe Andreiana să ia loc pe un scaun; lui îi trebui un oarecare timp până să ajungă în dreptul mesei și să

se așeze.

Andreiana nu se putu abține să nu admire un frumos lămâi încărcat cu fructe care se afla lângă fereastră.

— Peste două-trei săptămâni toate lămâile vor începe să se îngălbenească. M-am chinuit eu cu el până să-l fac să dea atâtea fructe, dar nu am ce regreta, spuse gazda cu mândrie în glas. Și acum, doamnă, să vă spun motivul pentru care mi-am permis să vă deranjez. Pe amicul meu Alexandru Ioanid îl cunosc... de mulți, de foarte mulți ani. A fost un om cumsecade, un om serios căruia nu i se putea reproșa nimic. Venea la noi, și ne făcea plăcere, nu trecea niciodată o săptămână să nu ne vedem. Când s-a îmbolnăvit prima oară, m-am dus numai de câteva ori să-l văd, deoarece mă deplasez destul de greu, în schimb soția mea se ducea mai des, îi făcea și unele cumpărături. Apoi și-a mai revenit și începuse din nou să iasă din casă. Nu se putea duce el prea departe, pentru că obosea repede. Într-o zi, acum câteva luni, în timp ce ieșise să ia un pic de aer, i s-a făcut rău pe stradă și l-a adus un domn care s-ar numi Stavropol. Cel puțin așa i-a spus Ioanid soției mele. Din ziua aceea prietenul meu nu s-a mai ridicat din pat. În schimb, domnul Stavropol venea să-l viziteze zilnic și chiar de două ori pe zi, ocupându-se de el și făcându-i mici cumpărături. Nici eu, nici soția mea nu l-am cunoscut personal pe Stavropol, doar din vedere. Eu m-

am dus de câteva ori să-mi văd amicul și aceste vizite le făceam seara, când știam că este singur. Soția mea mai trecea din când în când pe la el, dimineața devreme. Îi ducea lapte, iaurt, pâine. Într-o zi, Ioanid i-a spus că Stavropol este un om cu un suflet deosebit, un om care suferă pentru că este singur. Știam că starea lui Ioanid se înrăutățește simțitor și că nu mai are mult de trăit. Tudor Nica tăcu o clipă, apoi o rugă pe Andreiana să-l scuze că a obosit-o cu o introducere atât de lungă însă a dorit să-i prezinte faptele cu toate amănuntele.

— Nu m-ați obosit, și vă ascult în continuare cu interes, îi răspunse Andreiana.

— În ziua când bietul meu amic a murit, continuă Tudor Nica, a plouat aproape fără încetare. În timp ce soția mea pregătea cafeaua, eu m-am dus la fereastră. Aruncându-mi privirea spre locuința amicului meu, văd un bărbat care ieșea din curte. Garantez că era Stavropol. Își trăsese pălăria pe ochi, prea mult după părerea mea. Mergea repede. Cu o mână ținea umbrela, iar cu cealaltă își strângea reverul trenciului. Prezența lui nu m-a mirat, în ultima vreme venea și de două ori pe zi la amicul meu, dar ce mi s-a părut ciudat era, știu eu... poate ceva stingher în mișcările lui, poate felul în care își strângea reverul trenciului și grija cu care a deschis poarta. Trebuie să vă spun că poarta scârțâie. Între timp soția a adus cafeaua, am băut-o fără grabă și

după aceea iar m-am dus la fereastră să văd dacă ploaia a mai încetat. Ce credeți că văd? O fată care ieșea în fugă din curtea vecină. Nu-mi venea să cred ochilor, știind că nicio fată nu vine la Ioanid sau la doamna Dinescu. Și apoi de ce să fugă?

— Cum arăta fata? îl întrebă Andreiana.

— Ca înălțime era potrivită, părul era tăiat scurt și de culoare deschisă, aproape blond, iar ea vârstă între optsprezece-douăzeci de ani. Dar nu s-a terminat. Soția mea mi-a spus că se duce să vadă ce este pe-acolo, adică la prietenul nostru Ioanid, să nu cumva să i se fi întâmplat ceva. În timp ce ne sfătuiam dacă să meargă sau nu, am auzit o mașină pe stradă, care a oprit chiar la casa cu pricina. Ne-am gândit că poate îl duce cineva pe bietul om la spital. Dar ce credeți? Doamna Dinescu, proprietăreasa, chemase un taxi și ieșea și ea tot în mare grabă din curte; ținea în mână un balot, imaginați-vă cum ar fi niște lucruri aruncate într-un cearceaf sau o față de masă. A pus balotul în port-bagaj. A intrat iarăși în casă, apoi a ieșit cu o butelie de aragaz și a plecat. Atunci i-am spus soției mele să nu se mai ducă, că acolo se întâmplă lucruri ciudate și să nu fie și ea implicată în cine știe ce neplăceri. Doamna Dinescu își vânduse butelia de aragaz cu mulți ani în urmă, după ce s-au tras gaze pe stradă, dar domnul Ioanid a spus că el nu vrea s-o vândă pe a lui. O ținea într-o cămară care are

intrarea în spatele casei. Dar să revin. Vrând totuși să știu dacă nu cumva i s-a întâmplat ceva prietenului meu, pun mâna pe telefon și îl sun. Văzând că nu răspunde, am crezut că poate a acceptat, în cele din urmă, să se interneze. Între timp, Doamna Dinescu s-a întors destul de repede, tot cu taxiul. Noi am tras concluzia că, pentru a se reîntoarce atât de repede, nu s-a putut duce decât la sora ei, care locuiește nu prea departe. Curând după asta a venit o ambulanță a Salvării, apoi o mașină a Miliției și alta a Procuraturii. În cele din urmă am aflat că bietul nostru amic ar fi fost găsit mort, căzut cu fața la pământ. M-am gândit că din tot ce v-am povestit s-ar putea ca măcar un, amănunt să vă folosească...

— Domnule Nica, vă mulțumesc că ne-ați semnalat această mișcare, într-adevăr ciudată, cum bine ați numit-o, care s-a petrecut în curtea lui Alexandru Ioanid. Sunt convinsă că vom descoperi lucruri noi în ceea ce. Privește ancheta noastră. Știți cumva dacă Alexandru Ioanid avea pe cineva care îi făcea curățenie în casă?

— Avea o femeie care mai vine și la noi din când în când.

— Cum se numește această femeie, îl întrebă Andreiana.

— Sanda, mai mult nu știu. Ce rău îmi pare că soția

mea nu-i acasă. V-ar fi putut spune adresa și telefonul ei. Dacă vreți, vă telefonez mai târziu.

— Vă mulțumesc, nu este nevoie. Pe doamna Dinescu o cunoașteți?

— Doar ca vecini. Ne salutăm, și de când s-a îmbolnăvit Ioanid, dacă ne întâlneam – foarte rar se întâmplă acest lucru –, bineînțeles că vorbeam de el.

*

Până pe strada Luică, aflată în apropierea gării Progresul, Andreiana Olteanu avu suficient timp să analizeze unele elemente noi apărute în aria cercetărilor „cazului Ioanid”, elemente care fără să pară a fi importante o puteau totuși ajuta. De exemplu, faptul că, în ziua morții bătrânului, Sevilia Dinescu a încărcat în port-bagajul unui taxi o butelie și un balot. Nici faptul că Stavropol atrăsese într-un mod ciudat atenția lui Tudor Nica, și nici tânăra care ieșise din curte în mare grabă, nu puteau fi neglijate.

Apropiindu-se de locuința Sandei Dragnea, Andreiana admiră și de data aceasta aspectul cartierului, care se profila pe verticală, iar cele câteva case mici care rămăseseră erau bine îngrijite. Toate aveau curțile pline de răzoare cu legume și zarzavaturi, pomi fructiferi, flori și chiar câteva păsări. Când ajunse în fața casei fostei femei de serviciu a bătrânului Ioanid, un băiețel, probabil al acesteia, care se juca în curte, veni

să-i deschidă poarta.

— Sărut mâna, spuse el, poftiți în casă.

Andreiana nici nu apucă să urce cele câteva trepte, că ușa de la intrare se deschise și în prag apăru o femeie măruntă și slabă.

— Bună ziua, tovarășa Sanda, cu dumneavoastră am vorbit la telefon, nu-i așa?

— Bună ziua, da, cu mine ați vorbit, spuse gazda invitând-o pe Andreiana într-o cameră frumos mobilată, din care nu lipsea biblioteca. „Nouă ne place mult să citim", se simți ea obligată să spună văzând că Andreiana își îndreptase privirea spre rafturile pline cu cărți. Eu nu prea am timp, dar soțul meu, până nu-i iau cartea din mână uită că într-o gospodărie mai trebuie să facă și el câte ceva. Dar, vă rog, luați loc. Amândouă se așezară pe câte un scaun din fața mesei.

— Tovarășa Sanda, să vă spun de ce am venit: doresc să știu de câți ani mergeați la bătrânul Alexandru Ioanid să-i faceți curățenie?

— De vreo șapte ani, răspunse femeia fără să remarce că anchetatoarea întrebuințase trecutul.

— Vă amintiți când ați fost ultima oară la dânsul?

— Păi... Da. Îmi amintesc, sunt exact două săptămâni.

— Știați că a murit?

— Nu! Vai de mine! Săracu', ce om era! Să-i fie țărâna ușoară. La ce folos că a fost om mare, dacă n-a avut și

dânsul noroc de nevastă, de copii... Ce mai e și viața asta! Eu tocmai voiam să trec mâine pe la dânsul. Dar mă gândeam să-i dau întâi un telefon, să văd dacă e acasă, că știam că e bolnav și trebuie să se interneze. Când a murit, bietul de el?

— A murit alaltăieri, dar spune-mi, cunoști pe un domn Grigore Stavropol?

— Sigur că da, domnul Grig; dânsul venea în fiecare zi să-l vadă pe bietul bătrân. Îi mai făcea cumpărături, îi mai aducea și dânsul câte ceva...

— Ce fel de om este domnul Stavropol?

— Domnul Grig? E un om tare cumsecade... și se avea bir. E cu bietul domnu' Ioanid.

— Dar bătrânul ce fel de om era? o întrebă Andreiana.

— Păi, ce să spun, dumnealui în ultima vreme era mai sucit, ce vreți, și bătrân, și tare bolnav. Nu era niciodată mulțumit. Când nu venea nimeni să-l vadă, îmi spunea: „Vezi, Sando, că nu mai vine nimeni pe la mine, toată lumea m-a uitat". Când venea domnu' Grig sau duduia Mirela, sau vecinele, după ce plecau, mă chema și-mi spunea: „Nu mai avea de gând să plece, sunt obosit, dacă mă caută cineva, să spui că am plecat de acasă". Dar dânsul de-abia putea să meargă, unde să mai plece, și apoi în afară de doctor, de doamna Dinescu – proprietăreasa – sau de doamna Nica, vecina de peste drum, de domnii Grig și de duduia Mirela, nimeni nu-i

trecea pragul. În ultimele luni se ramolise, bietul de el.

— Știți cumva cum se mai numește duduia Mirela? o întrebă anchetatoarea.

— Se numește doamna doctor Munteanu. Am fost e dată la dânsa s-o ajut când și-a zugrăvit. Tare cumsecade doamnă. De curând mi-a dat două rochii aproape nepurtate. Eh! Mă rugase și dânsa s-o servesc cu ceva, dar n-am putut. Eu am vrut să-i dau rochiile înapoi – sunt doar aduse de dânsa din Canada, dar nici n-a vrut s-audă de așa ceva.

— Te-a rugat să-i faci un serviciu chiar atât de greu?

— Păi, aproape nimic, dar nu s-a. Putut. Domnu' Ioanid, săracu', i-a spus că-i face testament pe un tablou frumos pe care nu-l ținea în perete, zicea că era neînrămat și m-a rugat să-l caut bine peste tot, să-i spun unde-l ține domnu' ascuns, doar ca să se convingă dacă o minte sau este adevărat. Eu n-am vrut să-i mai spun, ca să n-o necăjesc, că l-am auzit pe domnu' când îi spunea lui domnu' Grig că-i face și dânsului testament pe tablou și domnu' Grig i-a spus: „Coane Alecule, mai bine mi l-ai da acum, ca să mă scoți din încurcătură".

— Dumneata ce crezi, domnu' Ioanid avea sau nu avea tabloul acela? întrebă Andreiana.

— S-ar fi putut să-l aibă, dar cine l-a văzut? Când făceam curățenie în dormitor, era numai cu ochii după mine, să nu cumva să deschid vreun sertar sau vreo ușă

de la dulap. Dar pe mine nu mă interesa ce avea dânsul prin sertare sau prin dulap, eu vroiam doar să-i pun lucrurile la loc. Nici de pat nu mă lăsa să mă apropii, să-i întorc salteaua. Spunea că eu nu am putere. Cât a putut, și-o întorcea singur, și tot singur își făcea și patul.

— Îți amintești cumva să fi văzut pe acolo o fată tânără, să zicem o nepoată sau strănepoată a bătrânului?

— Nu, doamnă, nu venea la dânsul nicio rudă.

— Spuneai și de doamna Dinescu că venea din când în când. Îl vizita des?

— Pe doamna Dinescu aproape că n-o vedeam. Știam de la domnu′ că venea pe seară să-l vadă și asta doar acum, de curând, de când dânsul nu se mai putea da jos din pat.

— Este cam tot ce am vrut să știu, spuse Andreiana, ridicându-se de pe scaun. Dacă cumva, după plecarea mea, îți mai amintești ceva, fie în legătură cu domnul Ioanid, fie cu cineva care venea la dânsul, te rog să-mi telefonezi la unul din aceste numere, iar dacă nu mă găsești, lasă vorbă și te caut eu.

Andreiana scoase din geantă o carte de vizită, pe care i-o înmână Ruxandrei Dragnea, zisă Sanda.

— Cu plăcere, doamnă, dar nu mai țin minte să mai fie ceva să nu vă fi spus...

*

Seria elementelor noi, care apăruseră în lanț într-un timp atât de scurt, precipitaseră și chiar modificaseră desfășurarea acțiunilor pe care și le propusese Andreiana, atât în „Cazul Ioanid”, cât și în „Acțiunea Interpol”. „Acum nu mă mai pot plânge că duc lipsă de suspecți”, se gândea ea, punând cu grijă, pe colțul unei măsuțe, o ceașcă mare de cafea. Apoi se așeză în fotoliul ei preferat, de unde putea admira nestingherită doi plopi și doi castani, care în orice anotimp și chiar în diferite ore ale zilei, depinde de cum cădea lumina, îi ofereau de fiecare dată un cadru nou, nespus de frumos și de variat, ca de altfel și bolta cerului, pe care își profilau copacii contururile. Ora aceea matinală Andreiana și-o rezerva de obicei pentru întocmirea în linii generale a planului de activitate pentru ziua respectivă. Era liniștită. Nici fetița ei, Nana, și nici soțul ei nu se treziseră încă. Nimeni nu-i putea întrerupe gândurile.

După ce sorbi câteva înghițituri de cafea, începu să-și „sorteze” în gând suspecții, în ordinea în care au apărut – aproape de la sine – în zona ei de acțiune. Cu numărul *unu* o numerotă pe Sevilia Dinescu. Cu câtă seriozitate și siguranță de sine o indusese pe Andreiana în eroare! Afirmase că toată ziua fusese plecată de acasă. Când s-a întors, s-a oprit la vecina și prietena ei Doina Matei, care o anunțase că bietul bătrân și-a găsit sfârșitul într-

un mod tragic. Dar Sevilia Dinescu a uitat să spună anchetatoarei că și-a părăsit locuința în grabă scoțând un balot și o butelie de aragaz pe care le-a pus în portbagajul unui taxi și s-a reîntors acasă după ce le-a dus numai ea știe unde.

Suspectul numărul *doi:* Grigore Stavropol. De ce oare și el ieșise tot în grabă? Andreiana își aminti și cele declarate de Sanda, anume că acesta spusese bătrânului, referindu-se la tabloul care urma să-i revină prin testament:

„...coane Alecule, mai bine mi l-ai da acum, să mă scoți din încurcătură”. Deci Stavropol avea încurcături, mai mult ca sigur de ordin financiar.

Suspectul numărul *trei:* Mirela Munteanu. Ea păruse a fi sinceră față de Virgil Stoica, însă nu-i spusese că a încercat să ademenească femeia de serviciu a lui Alexandru Ioanid dându-i două rochii, cu scopul ca aceasta să-i spună unde a ascuns bătrânul tabloul pe care urma să i-l lase prin testament.

Suspectul numărul *patru:* tânăra care a ieșit în grabă din curte și pe care nu reușise încă s-o identifice.

Andreiana revăzu în gând cât de răvășite erau sertarele scrinului din camera lui Ioanid. Fără nicio îndoială că în aceste sertare se căutase ceva în grabă. Ceva care fusese sau nu fusese găsit. După ce mai luă o înghițitură de cafea, se hotărî să mai treacă în cursul

zilei pe la locuința bătrânului. Acel tablou începuse s-o frământe. Să fi fost oare un tablou de valoare? Deoarece nu-l înrămase, unde l-ar fi putut păstra? Poate într-unul din sertarele scrinului, se gândea ea. Își privi ceasul și văzând că-i mai rămăseseră doar câteva minute până ce ai casei se vor trezi, se grăbi să-și termine de băut cafeaua. „Azi trebuie să stau de vorbă cu Stavropol și vreau să mă mai duc la Institutul medico-legal. Voi lua și lupa cu mine”. Andreianei. I se păruse că într-o cută de pe gâtul bătrânului văzuse ceva care dacă se adeverea a fi ce bănuia i-ar plasa ancheta pe o nouă pistă. În momentul când vru să se ridice din fotoliu ca să-și ia lupa de pe unul din rafturile bibliotecii, auzi o ușă deschizându-se încet și niște pași mărunți îndreptându-se tiptil spre ea. Până să se întoarcă, se simți cuprinsă strâns de după gât și un obraz cald se lipi de al ei.

— Mama, te-am speriat! ai crezut că sunt un hoț, nu-i așa? o întrebă Nana.

Andreiana, mângâindu-și fetița, îi spuse că într-adevăr s-a speriat, apoi o trimise să se spele și să se îmbrace. După ce pregăti cafeaua pentru soțul ei, micul dejun pentru Nana și pachețelele cu câte o gustare pentru fiecare verifică ghiozdanul fetiței și, din apartament, prima ieși căpitanul Andreiana Olteanu.

*

În ziua aceea Mirela sosise acasă mai devreme ca de obicei. Fusese să-l vadă pe Stavropol și era îngrijorată de felul cum evalua starea lui. Pentru a-și îndepărta ghidurile, luă o carte pe care începuse s-o citească cu câteva zile în urmă și care îi plăcea, dar după primele rânduri își dădu seama că nu se poate concentra. Era sigură că miliția va sta de vorbă și cu Sanda și că aceasta va declara că doctorița Mirela Munteanu îi dăduse două rochii ca să cotrobăiască prin casa bătrânului Ioanid până ce va descoperi locul unde se afla ascuns un tablou neînrămat. Cum ar putea ea oare dovedi că dorea să știe acest lucru numai pentru a se convinge dacă Ioanid a spus adevărul când i-a promis că-i lasă prin testament un tablou de valoare? Dar și Grig va fi interogat de Miliție și va declara, pe bună dreptate, că ea a telefonat la Salvare să trimită urgent o ambulanță la adresa bătrânului. Ce încurcătură! Acum, Mirela regreta că nu spusese toate aceste lucruri locotenentului-major Stoica. Simțindu-se cuprinsă de un val de tristețe, puse cartea în bibliotecă și telefonă Ligiei Velciu, o prietenă de-a ei care locuia în același bloc, spunându-i că vrea să vină să o vadă. Ca de obicei, Ligia o primi cu bucurie și volubilitate.

— O vișinată și niște cornulețe, făcute după rețeta ta, nu refuzi, nu-i așa?

— Știu eu?... Bine, cum vrei tu.

— Dar ce-i cu tine, Mirela? Ce s-a întâmplat?

— Nimic deosebit. Cred că timpul acesta mohorât mă influențează.

— Au mai fost zile mohorâte și tu nu-ți pierdeai buna dispoziție. Nu cumva moartea bătrânului te-a afectat?

— Nici gând, pentru el a fost o ușurare, suferea mult bietul om.

— A avut noroc cu voi, tu și Grig l-ați îngrijit ca pe un părinte cât a trăit, și acum, ca ultim omagiu v-ați gândit să dați anunț la ziar. Ați făcut un gest frumos.

— Ce anunț? Noi nu am dat niciun anunț. Când a apărut?

— Chiar azi. Uite „România liberă”, citește până aduc vișinată și cornulețele, spuse Ligia.

Mirela citi eu glas tare:

„Un grup *de prieteni anunță încetarea din viață a celui ce a fost Alexandru Ioanid”.*

— Cine oare să fi dat acest anunț? El nu avea pe meni, și de unde până unde „un grup de prieteni”?

Ligia, care între timp se întorsese și se așezase într-un fotoliu alături de al Mirelei, îi spuse acesteia că n-ar fi exclus ca anunțul să fi fost dat de către cunoscuți de-ai lui Ioanid de la „Casa de ajutor a pensionarilor”.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse Mirela fără să mai dea importanță faptului.

— Cum se mai simte Grig? întrebă Ligia...

— Mie nu-mi place cum arată.

În dorința de a-și mai sustrage prietena de la gândurile negre care vădit puseseră stăpânire pe ea. Ligia îi arătă niște lână din care vroia să-și tricoteze o rochie, apoi vorbiră despre modelul pe care să-l facă și, dintr-una într-alta, Mirela se mai însenină. Când se întoarse acasă, mult mai bine dispusă decât era când plecase, se duse în dormitor și se îmbrăcă cu o rochie adusă de Martin Moor, dintr-un voal de lână *gris-argent*, având grijă să-și pună la gât frumosul colier de perle de cultură japoneze. Se privi în oglindă refăcându-și un pic machiajul, apoi îi telefonă canadianului.

— Oh! Mirela, credeam că te-ai dus să te plimbi pe planeta Marte! Și regretam că nu mi-ai propus să te însoțesc...

— Mi-ai ghicit intențiile, Martin.

— În cazul acesta, ce ai zice să ne consolăm în fața unei mese din restaurantul de la Snagov, dacă nu ai altă preferință...

— Invitația este acceptată, și te aștept să vii să mă iei chiar acum.

În mai puțin de zece minute. Martin Moor se afla la ușa Mirelei, cu un enorm buchet de trandafiri roșii. Cu o zi înainte, îi adusese garoafe, știind că Mirelei îi plac mult florile. Întârziară doar atât cât îi trebui Mirelei ca să pună florile într-o vază cu apă și plecară.

Până la Snagov vorbiră despre vreme și alte banalități asemănătoare. La ora aceea restaurantul era aproape gol. Se așezară la masă și, după ce făcură comanda, Mirela îi spuse că starea sănătății lui Grig nu o prea încântă.

— Îți amintești când Grig ți-a spus că are nevoie de douăzeci și cinci de mii de lei pentru a lichida o datorie de onoare? Tu te-ai oferit să-i împrumuți acești bani, pe care i-ai dat a doua zi, iar el, la câteva minute după ce a intrat în posesia lor, a fost accidentat și transportat cu o ambulanță la spital.

— Și servieta cu banii a dispărut? o întrerupse Martin Moor.

— Servieta cu toți banii, cartușele de Kent și cele două sticle de *whisky* a fost depusă la magazia de obiecte ale bolnavilor. Te surprinde?

— Nu, Mirela... eu am trecut prin atâtea în viață, încât nimic nu mă surprinde. Te ascult în continuare...

— Grig m-a autorizat să-i achit datoria și bineînțeles că i-am achitat-o, iar de acum înainte eu mă voi ocupa de toate problemele lui, inclusiv restituirea celor douăzeci și cinci de mii de lei.

— Nici nu vreau să aud de asemenea lucru.

— Martin, te rog nu insista și ascultă în continuare. Grig m-a rugat să vin la spital cu notarul, deoarece vrea să pună pe numele meu partea lui de casă cu anexele.

Sunt sigură că mă voi înțelege cu asociatul lui să cumpăr și partea acestuia.

— Vorbești de ferma unde vărul tău ne-a invitat anul trecut? întrebă canadianul.

— Găsesc că denumirea este cam pretențioasă, da, casa de la Băneasa unde am fost împreună. Această dorință a lui în asemenea împrejurări mă impresionează, continuă Mirela cu glas scăzut.

— Nu trebuie să dramatizezi situația, încercă s-o încurajeze. S-ar putea ca în urma accidentului să fi suferit un șoc.

— Aș dori să ai dreptate. Oricum, el va rămâne infirm, dar mă voi ocupa eu de el.

— Tot ce-mi spui, Mirela, este într-adevăr formidabil. Mă ofer să te ajut cu orice ai avea nevoie.

— Îți mulțumesc, Martin, dar, crede-mă, nu am nevoie de nimic.

Canadianul părea descumpănit. După câteva clipe de tăcere, o întrebă pe Mirela dacă vărul ei i-a dat carte *Blanche* și în privința problemei care îl interesează, deoarece dorește mult să cunoască numele persoanei care vrea să cumpere tabloul donat prin testament lui Stavropol de către bătrân. Mirela îl privi lung, în timp ce un surâs amar îi apăru în colțul buzelor. Cum i-ar fi putut mărturisi că Grig inventase toată această poveste? Cu toate că Mirela se găsea din nou într-o situație

delicată, preferă totuși să-i spună canadianului, care în curând urma să părăsească țara, că dacă va afla ceva în privința problemei care îl interesează îl va anunța deîndată.

— Eu sunt foarte ocupată și nu întrețin relații cu prietenii lui Grig, ținu să-i spună. Deoarece unchiul tău s-a adresat Interpolului, cred că trebuie să aveți încredere în poliție, continuă ea.

— Ah! Categorie, răspunse Martin Moor. Indiferent cărei țări aparține, mie poliția îmi inspiră încredere. Cu ocazia asta o să-ți fac o mărturisire. Când am început să-mi câștig existența, eram foarte tânăr pe atunci, luasem hotărârea că dacă nu reușesc să mă afirm, în maximum un an, intru în poliție.

— Sunt sigură că ai fi reușit tot atât de bine ea în afaceri.

— Eu cred că mult mai bine și am să-ți spun de ce. Când ajungi să fii un bun polițist și să ai satisfacții personale, ai în permanență sentimentul datoriei îndeplinite, pe când un om de afacerii... ce să-ți mai spun! Ai fost în Canada și ai văzut câtă luptă se depune ea să te poți menține. Concurența este foarte mare, apoi criza economică care afectează toate țările, fără excepție, și care te împiedică să-ți duci planurile la îndeplinire. Și atunci, după o zi plină de frământări și calcule, te întrebi la ce îți folosesc conturile pe care le-ai acumulat în

diferite bănci sau diverse plasamente. Exemplul cel mai concret sunt eu. Fericirea nu se cumpără cu bani. Dorința mea a fost să ne căsătorim. Nu s-a putut. Nu îți reproșez, deoarece sunt convins că dacă eram în locul tău aș fi procedat ca și tine. Este greu și riscant să te dezrădăcinezi din locul unde ai trăit.

— Martin, îți mulțumesc că m-ai înțeles și că ai acceptat să rămânem prieteni, în adevăratul sens al cuvântului, chiar și după ce fiecare din noi își va găsi rostul în viață.

După ce doctorul Dima ieși din salon, Andreiana își trase scaunul mai aproape de Stavropol și, cu glas scăzut, îi spuse că este căpitanul Andreiana Olteanu de la Miliția Capitalei, apoi îl întrebă cum se numește și pe ce stradă locuiește.

— Grigore Stavropol, răspunse acesta scurt și își dădu adresa. Apoi spuse, fără să fie întrebat, că nu își amintește cum s-a produs accidentul.

Andreiana preciză că nu este de la „Circulație”, ci de la „Judiciar” și că a venit să stea de vorbă cu el în privința lui Alexandru Ioanid.

— Ce doriți să vă spun despre el, o întrebă Stavropol, care simțea cum i se pune un nod în gât.

— Tot ce știți începând din ziua în care l-ați cunoscut și până când l-ați văzut pentru ultima oară.

Fără efort și cu multă stăpânire de sine, Stavropol

povesti amănunțit cum bătrânului i se făcuse rău pe stradă, cum el l-a adus acasă și apoi a chemat „Salvarea”. Îi mai spuse Andreianei că l-a întrebat pe medie dacă starea bolnavului este gravă. Medicul i-a spus că Alexandru Ioanid este un vechi pacient al „Salvării” și, dacă poate, să vină zilnic să-l vadă, deoarece bătrânul nu are pe nimeni și nici mult nu mai are de trăit; câteva luni, cel mult.

— Ce fel de om era Alexandru Ioanid? îl întrebă Andreiana.

— Reușisem să ne apropiem, cu toate că era un om cam ciudat, în sensul că nimeni nu-i intra în voie. Totuși, pe mine mă agrea... în ultimele săptămâni îmi cerea să vin chiar de două ori pe zi... Bineînțeles că văzându-ne atât de des, începusem a depăna amintiri pe care fiecare dintre noi le povestea privindu-le din unghiul care îi convenea... După câtva timp, i-am mărturisit că mă aflu într-o situație financiară delicată, deoarece am luat bani cu împrumut fără să-i spun asociatului meu, care nu prea era de acord cu mine când îi propusesem să facem investiții la fermă. Domnul Ioanid mi-a spus atunci că are un *Renoir* original și că mi-l va lăsa prin testament... Să știți însă că niciodată nu mi-a arătat tabloul și nici nu mi-a spus unde-l ține... Mi-a mai spus că testamentul nu-l va putea face prin Notariatul de Stat, deoarece tabloul nu este demarat, dar că se găsesc cumpărători,

și cu banii pe care îi voi lua, îmi voi putea rezolva problemele... Timpul trecea, iar domnul Ioanid nu... Vreau să spun că nu se hotăra să-mi facă testamentul... începuse să-i fie din ce în ce mai rău... Vorbisem și cu medicul de circă și cu cei de la Salvare, și toți mi-au spus același lucru, anume că are un cancer pulmonar, făcuse și metastază, iar insuficienta cardiacă de care suferea se decompensase. Începuse și procesul de sclerozare...

Întrebat de Andreiana când l-a văzut ultima oară pe bătrân, Stavropol avu o ezitare.

— Disperat, din cauză că ziua scadenței se apropia, iar el nu se hotăra să-mi dea tabloul după cum îmi promisese, m-am gândit să recurg la o... stratagemă. I-am telefonat, schimbându-mi vocea. Știam că îi este foarte rău. La telefon i-am spus că sunt procuror și că am un mandat de percheziție, deoarece am fost informați că ar deține un tablou nedeclarat. Și am închis telefonul. Știam că acest lucru nu este legal, dar v-am mai spus că bătrânul se sclerozase și credea tot ce i se spunea. După aceea m-am dus, ca de obicei, să-l vizitez, fiind convins că-l voi găsi alertat și că îmi va cere sfatul. Eu îmi propusesem să-i spun să-mi dea tabloul să-l ascund la mine pe o perioadă scurtă, până ce autoritățile își vor da seama că informația pe care au primit-o n-a fost exactă... Știam că nu poate trăi mai mult de câteva zile... Când am intrat în camera lui, l-am găsit cu fața pe

covor. Avea sânge în jurul gurii. Nu m-am apropiat de el, ar fi fost inutil. Era mort. Asta a fost... Atunci l-am văzut pentru ultima oară.

Stavropol închise ochii. După câteva minute, care Andreianei i se părură nesfârșite, Grigore Stavropol întredeschise doar un ochi. Văzând că anchetatoarea îl privea atent, se hotărî să-i deschidă pe amândoi. Simțea că nervii nu-l mai țin.

— Știai că tabloul se află într-unul din sertarele scrinului? îl întrebă ea.

— Conu' Alecu, care intrase într-un proces rapid de ramolisment, privea scrinul de câte ori vorbeam de tablou...

— Cui l-ai fi vândut?

— Sincer să fiu, nici nu mă gândeam să-l vând, vroiam doar să-l dau persoanei căreia îi datoram niște bani, să facă ce vrea cu el. Oricum, era o valoare, iar în ipoteza că nici el nu l-ar fi vândut, era totuși un gaj care valora mult mai mult decât suma care-mi lipsea.

— La cât se ridica aceasta sumă?

— La douăzeci de mii.

— Pe Sanda o cunoști?

— Care Sanda? întrebă mirat Stavropol. În viața mea am cunoscut multe femei cu acest nume.

— Mă refer la femeia de serviciu care venea în casa lui Ioanid.

— O vedeam prin casă; nu se poate spune că o cunosc.

— Dar pe doctorița Mirela Munteanu o cunoști?

De data aceasta Stavropol înghiți în sec, făcând să i se miște mărul lui Adam în sus și în jos.

— Da, o cunosc...

— Doctorița Mirela Munteanu venea în casa bătrânului Ioanid?

— Venea și ea din când în când, să-i aducă câte ceva de mâncare.

— Cum ai rezolvat cu datoria? Ai plasat tabloul?

— Nu.

— Stavropol, îți atrag atenția că e în interesul dumitale să spui adevărul... Deci, răspunde-mi: ți-ai plătit datoria? Dacă da, de unde ai avut banii?

— Un cunoscut de-al meu mi-a împrumutat douăzeci de mii de lei. Dar, plecând de la el cu banii, am fost accidentat.

— Cum se numește acel cunoscut?

— Martin. Un fost prieten al Mirelei Munteanu.

— Martin Moor?

— Da.

— Și banii unde sunt? întrebă Andreiana.

— Servieta cu banii a fost depusă la garderoba spitalului. Am rugat-o pe Mirela Munteanu, care a venit să mă vadă, să-i ia și să-i ducă persoanei față de care aveam această datorie.

— Acum „lucrezi” cu ea?

— Nu! veni răspunsul categoric. Ea nu are niciun amestec. Suntem veri.

— Mirela Munteanu avea cunoștință de acest tablou?

— Da!

— Dacă ar fi știut unde îl ține bătrânul, l-ar fi luat?

— Nu cred...

— Stavropol, unde este tabloul pe cane l-ai furat?

— Nu l-am furat. Îmi aparținea. Conu’ Alecu mi-a spus că mi-l dă... Era al meu... L-am luat... Atâta tot!

— Ai *luat* tablou?, după ce, premeditat, l-ai omorât pe Alexandru Ioanid!

— Nu am avut intenția să-l omor... Am vrut doar să-l sperii...

— Ai lucrat cu mănuși?

— Nu. Am șters urmele cu batista...

— Unde este tabloul?

— L-am pierdut...

— Minți, Stavropol!

— Nu mint, tovarășe maior.

— Căpitan!

— Tovarășe căpitan, vă jur că l-am pierdut. L-am găsit în ultimul sertar, sub niște ziare vechi. Era pus într-un plic mare cerat... Eram atât de emoționat; încât cu riscul de a fi surprins, l-am desfăcut și am reușit să pot vedea un tablou cu pomi de o deosebită frumusețe... L-am pus

iarăși în plic și, pentru că afară ploua, când am ieșit, l-am pus Ta piept, sub cămașă. Cel puțin așa credeam... în realitate, îl pusesem între trenci și haină, și plicul a alunecat... Am observat acest lucru când m-am urcat într-un taxi...

— Când ai intrat în casa lui Alexandru Ioanid, aveai nasturii de la cămașă deschiși până la talie?

— Da, răspunse Stavropol.

— De ce ți-ai deschis nasturii de la cămașă? îl întrebă Andreiana.

După o scurtă ezitare, Stavropol răspunde:

— Știam că bătrânului îi este foarte rău și m-am gândit că, în urma telefonului pe care i l-am dat, s-ar putea să-l găsesc leșinat cum l-am mai găsit, sau... și... pregătisem locul unde să pun tabloul. Bătrânul îmi spusese că nu este înrămat.

— Te-ai gândit că poate îl găsești mort, nu-i așa?

— Pe Sevilia Dinescu o cunoști?

— Am zărit-o de două-trei ori prin bucătăria bătrânului, se pare că venea să-i pregătească câte ceva.

— Dânsa avea cunoștință de existență tabloului?

— Nu știu. V-am spus că pe această doamnă doar am zărit-o. Nu cred să fi schimbat cu dânsa mai mult de zece cuvinte. De altfel, nici nu știam când intra sau când ieșea din casă; nu se auzea niciun zgomot, căci intra printr-o ușă oarbă făcută în peretele care despărțea

bucătăria bătrânului de o cămară, a dânsei. Într-o zi, mă dusesem la bucătărie să pun ceva în frigider și am văzut-o intrând prin perete. Momentul a fost neplăcut. Eu nu remarcasem acea ușă oarbă. Cât despre dânsa, am impresia că ar fi preferat să nu știu pe unde intră. Atunci am văzut-o prima oară. Mi-a spus că este prietena casei și că a deblocat ușa ca să nu mai treacă prin curte când vine să-i pregătească bătrânului câte ceva de mâncare.

— Alexandru Ioanid știa că ușa fusese deblocată?

— Nu știu. Nu m-am gândit să discut cu dânsul acest amănunt. Mie mi s-a părut firesc ca doamna Dinescu să vină să-l ajute.

După ce ieși din salon, Andreiana își îndreptă pașii spre cabinetul medicilor, care se afla la același etaj. Știa că acolo îl poate găsi pe doctorul Dima. Când o văzu intrând, acesta se ridica de pe scaun și veni în întâmpinarea ei, întrebând-o cu ce i-ar putea fi de folos. Andreiana îi întrebă dacă poate trimite un sanitar cu gradul de plutonier-major pentru a-l supraveghea pe Stavropol. Medicul o asigură că în această privință nu sunt probleme, apoi îi spuse că pentru Stavropol este mai indicat să fie mutat într-o rezervă, lucru pe care îl va face chiar a doua zi, rând se va elibera un pat.

*

Grigore Stavropol nu se miră când fu mutat în rezerva

de lângă cabinetul medicilor; nu se miră nici rând îl văzu pe doctorul Dima intrând în rezervă însoțit de un tânăr, cu mustață blondă și aer blajin de moldovean, ce purta halat alb. I se spuse că deoarece nu se poate servi singur, tânărul, care este cadru medical auxiliar, îl va ajuta ori de câte ori va avea nevoie. Era convins că acel cadru medical auxiliar, pe nume Stelian Tănăsache, fusese „transferat” Ta Spitalul de urgență. Se purta frumos cu el, căci băiatul nu avea nicio vină... execută ordinul și atât. Stavropol nu se simțea bine, stând cu ochii închiși o revedea pe Astrid: blondă, cu ochii albastru-cenușiu, proporționată, bine îmbrăcată și de o delicatețe și sensibilitate rar întâlnite. Oare toate norvegienele să fie ca ea? greu de crezut. Cât de mult i se părea că a trecut de atunci! De-abia își ispășise o condamnare. Când a ieșit din penitenciar, Mirela l-a găzduit spunându-i că poate rămâne la ea până ce va găsi de lucru. Știind bine franceza și germana, mai slab engleza și italiana. Reușise să obțină – datorită unei sume rotunjoare – un post de barman la un bar de noapte pe litoral, frecventat mai mult de străini. Într-o seară, prea devreme pentru consumatori, în bar își făcură apariția două norvegiene care cerură câte un *Martini*. Numai una din ele știa engleza, era Astrid. Cealaltă doar zâmbea. Veniseră singure și i-au spus că obișnuiesc să se culce înainte de miezul nopții. S-au

întâlnit a doua zi, apoi se întâlneau în fiecare zi. El le-a prezentat litoralul. Astrid era impresionată de tot ce vedea: arhitectura ultramodernă și vestigiile civilizației romane, care se văd la tot pasul. Într-o zi, s-au plimbat doar ei doi. Astrid i-a spus că în timpul iernii va veni să petreacă o lună în România. El i-a promis că o va duce în Carpați, să vadă locuri minunate. Astrid a plecat, îi scria, îi telefonă, și cu câteva zile înaintea sosirii ei, în ajun de Amil Nou, el a fost condamnat pentru nereguli care i se găsiseră la un control al gestiunii. Bineînțeles că a anunțat-o să nu mai vină. În timpul detenției a avut totuși o satisfacție, omul care îi înlesnise să obțină postul de barman și care îi mai ceruse un „avans” pentru ca în timpul următorului sezon de vară să lucreze la același bar, se afla printre deținuți.

De data aceasta nu știa ce se va întâmpla cu el după ce va ieși din spital.

O ușoară ciocănitură în ușă îl făcu să redeschidă ochii. Când ușa se deschise, în rezervă intră Martin Moor, însoțit de reprezentantul firmei sale la București, inginerul Ilie Oprea.

— Bună ziua, domnule Stavropol, spuse canadianul, cum vă mai simțiți?

— Nu prea bine.

— Trebuie să fiți optimist și să aveți răbdare. Stavropol dădu din cap în semn de aprobare.

— Nu vreau să vă obosim, continuă Martin Moor. Domnul Oprea, pe care l-ați cunoscut când ați fost la mine, va răspunde prompt oricărei solicitări a dumneavoastră. Vă rog să apelați la dânsul ca la un bun prieten. Nu uitați că îmi reprezintă firma aici în țară.

— Vă mulțumesc, dar nu am nevoie de nimic. Am tot ce-mi trebuie. Atunci, a fost o situație cu totul deosebită. Trebuia să respect scadența. Vreau să cred că verișoara mea a rezolvat totul, spuse Stavropol.

— În această privință nu vă faceți probleme. Mirela este corectitudinea personificată. Eu vă doresc sănătate și sunt convins că viața va aranja să ne revedem.

— Plecați? îl întrebă Stavropol.

— Da, mâine sper să fiu în Canada. După ce îi strânse mâna, atât canadianul cât și inginerul Oprea îi urară sănătate, apoi ieșiră din rezervă, închizând ușa cu grijă ca să nu facă zgomot.

Plutonierul-major Tănăsache, care mai tot timpul stătea pe coridor, intră în rezervă, la câteva minute după plecarea celor doi bărbați și se apropie de patul lui Stavropol, întrebându-l dacă are nevoie de ceva. Stavropol răspunse scurt că nu are nevoie de nimic, apoi pe un ton plictisit îi spuse cine venise să-l vadă.

— Mi se pare că a lăsat o carte de vizită pe noptieră.

Tănăsache, care o văzuse de cum intrase, o luă și i-o înmână.

— Poți s-o rupi. Aceste persoane nu mă interesează; Acum doresc să mă odihnesc, spuse Stavropol închizând ochii.

Tănăsache îi aranjă un pic cearceaful și pătura trăgându-i-le până sub bărbie, apoi ieși fără să fi luat cartea de vizită lăsată de Martin Moor.

*

Andreiana, care de la spital se dusese direct la serviciu, găsi o informare telefonică din partea plutonierului-major Tănăsache, care, în cuvinte scurte, îi raportase că străinul însoțit de un român, care-l vizitase pe Stavropol, se numește Martin Moor, apoi îi dădu adresa și telefonul reprezentanței firmei acestuia.

Andreiana își privi ceasul și telefonă Mirelei Munteanu, pe care însă n-o găsi acasă.

Își propuse să revină.

În timpul acesta, Virgil Stoica intră în birou și primul lucru pe care îl făcu fu să-i dea Andreianei numele șoferului de taxi pe care Sevilia Dinescu îl chemase prin 053.

— Astăzi este ziua lui liberă. Se pare că băiatul stă mai mult pe acasă, spuse Virgil scoțând din buzunar un carnețel pe care îl răsfoi în grabă și oprindu-se doar la pagina care îl interesa, luă de pe masa lui de lucru un bloc-notes, scrise un număr de telefon, detașă fila din cotor și o înmână șefei lui:

— La acest număr poate fi găsit până mâine dimineață.

Andreiana îl informă despre vizitele primite de Stavropol.

Pe lista canadienilor care au sosit de curând în țară îl am trecut și pe Martin Moor, spuse ea. Cu toate că despre el am primit cele mai bune relații, totuși, Virgile, te duci chiar acum la *Intercontinental*. Dacă poți vorbi cu el, cu atât mai bine, dacă nu, caută de nu-l pierde din ochi.

După ce Stoica ieși din birou, Andreiana telefonă la laborator. Răspunsul pe care îl primi de la capătul celălalt al firului o făcu să-și ridice ușor colțul buzelor într-un zâmbet discret, semn de mulțumire. Avea și de ce să fie mulțumită, căci bănuiala ei se confirmase.

Având timpul destul de limitat, Andreiana, după ce vorbi la telefon cu Valentin Ivașcu, șoferul de taxi pe care-l invită la ea la serviciu, se duse la laborator și luă rezultatul analizei despre care era convinsă că o va plasa pe o pistă nouă, la capătul căreia va găsi rezultatul scontat.

La puțin timp după ce se reîntoarse la ea în birou veni și Valentin Ivașcu, un tânăr agreabil ca înfățișare.

— ...Tovarășe Ivașcu, vă amintiți ce client sau clientă a solicitat acum câteva zile un taxi prin 053 în Strada Timpului 96?

— Da, tovarăşe căpitan, o doamnă a chemat un taxi şi dispecera m-a trimis pe mine.

— Povesteşte tot ce-ţi aminteşti din momentul când ai ajuns şi ai văzut clienta.

Fără nicio ezitare, tânărul şofer povesti cum clienta îl rugase să deschidă port-bagajul. După aceea ea intrase în casă şi revenise cu o butelie de aragaz; îl rugase să mai aştepte şi după o vreme adusese un balot mare. Clienta s-a aşezat pe canapeaua din spate şi i-a spus să oprească pe strada Dreaptă la nr. 121. Ajunşi la adresa respectivă, el coborî din maşină şi duse butelia şi balotul până la intrarea unei case care avea şi curte. În prag aştepta o doamnă cu părul roşu, care duse bagajele înăuntru, în timp ce clienta îi achita cursa.

Andreiana mulţumi tânărului şofer şi, după ce acesta plecă, telefonă unui coleg de la secţia de miliţie de care aparţinea Strada Dreaptă, spunându-i că, până soseşte la el, să afle tot ce se poate afla despre o femeie cu părul roşcat care locuieşte la adresa respectivă. Când Andreiana vru să iasă din birou, telefonul sună. Ridică receptorul auzi o voce de femeie, voalată şi uşor tărăgănată, care se prezentă spunând că este Mirela Munteanu şi că ar dori să vorbească cu locotenentul-major Virgil Stoica. La rândul ei, Andreiana se prezentă şi ea, apoi o întrebă dacă doreşte să vorbească cu colegul ei în privinţa cazului Alexandru Ioanid.

— Doar tangențial legat de acest caz, îi răspunse Mirela.

— Colegul meu fiind ocupat „voi trece eu pe la dumneavoastră dacă aveți ceva nou să ne semnalați.

Mirela ținu să spună că doar. Pe seară vine în București; apoi o întrebă pe Andreiana unde îi convine să se întâlnească.

— Trec eu pe la dumneavoastră. Vă mai telefonez ca să știu dacă ați sosit.

La secția de miliție de care aparține strada Dreaptă, Andreiana Olteanu fu întâmpinată de colegul ei, căpitanul Mihai Vasilescu.

— Dragă Andreiana, mă bucur mult că te revăd... Ia loc, te rog. Persoana cu părul roșu care te interesează, continuă căpitanul Vasilescu, se numește Lucia Avramescu, actualmente fără ocupație. Este văduvă și nu demult ni s-a semnalat că face unele afaceri cu o prietenă de-a ei, pe nume Sevilia Dinescu. Poate te interesează să știi și ce fel de afaceri fac! Aceste onorabile doamne dau bani cu dobândă – sume până la trei-patru mii de lei –, procură aur cui are nevoie, având grijă să-și asigure comisionul, procură și țigări străine, săpunuri și așa mai departe. Se pare că sunt aprovizionate de către soția unui șofer de pe un TIR. Mai dorești să știi ceva?

— Mihai, aș dori să știu dacă la această adresă se va

vinde – sper că încă nu au vândut-o – o butelie de aragaz.

Și Andreiana îi povesti colegului său, în câteva cuvinte, cazul pe care îl anchetează și ce știa în legătură cu Sevilia Dinescu, îndeosebi în ceea ce privește butelia de aragaz și balotul pe care aceasta l-a scos, în grabă, din casă, în ziua morții lui Ioanid.

— Andreiana, am să te ajut... Să nu-ți închipui că am uitat că și tu m-ai ajutat acum un an. Ții minte? Hoții din cartierul Gării de Nord.

— Dacă ar fi să răscolim amintirile, am ajunge în anul întâi de facultate, când îmi țineai pumnii la examene... Dar să revenim la prezent. Iată la ce m-am gândit: să scriu pe niște etichete: *„Cumpăr urgent butelie aragaz”*. Voi indica ora și voi da un număr de telefon de la serviciu. Etichetele le-aș lipi pe stâlpii din jurul casei Luciei Avramescu.

— Ideea este foarte bună, spuse căpitanul Vasilescu, iar etichetele vor fi lipite de către un plutonier de la noi, care peste două zile este mutat în alt sector. Deci, niciun pericol de a fi recunoscut.

Andreiana mulțumi colegului ei, care îi și dădu o coală de etichete și se apucă să scrie pe șase dintre ele că dorește să cumpere o butelie de aragaz, completând cu: „și alte obiecte casnice”, și le înmână căpitanului Vasilescu.

Până într-o oră, etichetele vor fi lipite nu numai pe stâlpii din apropierea casei Luciei Avramescu, dar și pe puținele garduri care au mai rămas pe stradă. M-am gândit să-i spun plutonierului să lipească o etichetă și pe stâlpul din stația de mașină, spuse căpitanul Vasilescu.

Andreiana îi mulțumi și plecă. În drum, se gândi să treacă pe la hotelul *Intercontinental,* unde era sigură că îl va găsi pe Stoica. Anchetatoarea era nemulțumită că în privința „acțiunii Interpol" nu reușise să avanseze mai deloc. Faptul că omul de afaceri canadian Martin Moor s-a dus să-l viziteze pe Stavropol nu o poate îndreptăți să-l bănuiască a fi unul și același cu hoțul de tablouri căutat de Interpol. După spusele Sandei, doctorița Mirela Munteanu fusese în Canada; n-ar fi exclus să-l fi cunoscut acolo, iar el, Martin Moor, venind în țară, s-o fi vizitat. Stavropol, fiind vărul Mirelei Munteanu, este foarte firesc să-l fi cunoscut și el pe canadian; acesta, aflând probabil de la Mirela Munteanu despre accidentul pe care-l suferise Stavropol, a venit să-l viziteze, însoțit mai mult ca sigur de către reprezentantul firmei sale la București. Până aici, raționamentul era bun, dar pe ce se putea oare baza Andreiana că Stavropol, om cu antecedente penale și recidivist, i-a spus adevărul când a declarat că a pierdut tabloul de Renoir? Dar, în cazul acesta, ce amestec ar fi

avut Alexandru Ioanid? Acesta din urmă, de ce oare a ținut tabloul ascuns? Dacă i-ar fi aparținut cu adevărat, ar fi trebuit să-l pună pe perete... Acestor ipoteze, Andreiana trebuia să le dea un răspuns precis, bazat pe fapte, nu pe presupuneri...

Când intră în holul hotelului *Intercontinental,* îl văzu pe locotenentul major Stoica stând de vorbă aproape amical cu doi bărbați. Unul dintre acești bărbați era înalt, ceva mai în vârstă și purta ochelari. Se vedea, după înfățișarea lui, că era străin. Cât despre al doilea, chiar dacă nu ar fi scos niciun cuvânt, se putea garanta că este român, tip de bucureștean sadea.

Cu toate că Virgil Stoica își văzuse șefa intrând – el, întâmplător, se afla cu fața spre ușa de la intrarea în hotel –, se prefăcu că nu o cunoaște, în schimb ea îi schiță un surâs discret și ieși în grabă din hotel. Niciunul dintre cei doi bărbați cu care vorbea colegul ei nu o zări. Virgil Stoica, ducându-se la hotelul *Intercontinental* să vadă dacă Martin Moor s-a întors cumva, se întâlnise cu un coleg de facultate.

— Florine! bună, băiatul! numai aici nu mă așteptam să te văd, ce mai faci?

— Bună Virgile, ce să fac, cu serviciul și la ora asta, dar tu?

— Ca și tine, în interes de serviciu am venit și eu. Tu tot la Camera de Comerț lucrezi, îl întrebă Stoica.

— Tot. Dacă n-aș avea un *rendez-vous* de afaceri cu un italian, care trebuie să apară dintr-un moment într-altul, te-aș invita la o bere, peste drum la *Dunărea.*

— Dată nici eu nu aș fi fost ocupat, primeam invitația cu plăcere. Dar știi ce propun? Să ne telefonăm săptămâna viitoare și să încercăm să ne întâlnim.

— S-a făcut.

— Florine, tu care lucrezi cu oameni de afaceri, ai auzit cumva de unul Martin Moor?

— Nu numai că am auzit, dar îl și cunosc pe moor, cu toate că personal nu am încheiat nicio tranzacție comercială. Oricum, pot spune despre acest canadian că este un bun partener... La el în țară este cunoscut ca industriaș. Are și o „firmă" la noi, iar reprezentantul firmei sale este un economist care a lucrat la noi, la Oficiul de control al mărfurilor. După cum vezi, am fost colegi.

— În cazul acesta prezintă-mă, dacă poți, canadianului și reprezentantului.

— Tu, Virgile, ca întotdeauna ești norocos. I-am văzut la braserie adineauri, unde mă dusesem să arunc o privire, în speranța de a-l vedea pe italianul cu care am treabă. Hai la braserie. Eu las vorbă la recepție, dar... iată-i! Mare norocos ai rămas!

În momentul acela, dinspre braseria hotelului își făcură apariția. Martin Moor, însoțit de reprezentantul

firmei sale. Florin Popescu îi salută, schimbând câteva cuvinte cu ei, nu înainte de a-l fi prezentat pe Virgil Stoica...

— Domnule Moor, în perioada aceasta cum e timpul în Canada? întrebă Florin Popescu, negăsind altceva mai potrivit pentru a-l introduce pe amicul său Virgil în compania lui Moor.

— Foarte plăcut, domnule Popescu, răspunse canadianul. După cum știți, noi nu. Avem caniculă în timpul verii, în schimb la noi iernile sunt mult mai aspre decât în Europa.

— Acum câteva minute, prietenul meu domnul Stoica și cu mine discutam despre anotimpul cald al țării dumneavoastră căci va pleca în curând în Canada să scrie un reportaj.

— Foarte interesant, spuse Moor privindu-l cu amabilitate pe Stoica.

Între timp sosise și italianul, reprezentantul unei firme din Milano, care îl cunoștea bine pe canadian. Italianul, aferat, ceru lui Florin Popescu mii de scuze pentru întârziere într-o avalanșă interminabilă: de cuvinte, apoi strânse mâna lui Moor, pe cea a reprezentantului și a lui Stoica, căruia i se prezentă singur: Luigi Lombardi.

— Pe noi ne scuzați doar o jumătate de oră, spuse Lombardi. Vreau să cred că-mi veți face plăcerea să

luăm masa împreună, continuă italianul adresându-se celor trei bărbați.

— Cu plăcere, răspunse canadianul; același lucru spuse și reprezentantul.

— Eu nu voi putea răspunde invitației dumneavoastră, trebuie să mă întâlnesc cu cineva.

— Regret domnule; dar vă înțeleg, *les aeffaires sont les affaires* [13], apoi se îndreptă cu Florin Popescu spre braserie.

— Când veniți la noi în Canada? îl întrebă Martin Moor pe Stoica.

— Cred că peste două luni, răspunse acesta, care în sinea lui era mulțumit că în fine găsise un subiect de discuție cu Moor.

— Veți scrie un reportaj pentru un ziar?

— Mai mult decât un reportaj, doresc să scriu o carte despre Canada. De fapt scopul acestei călătorii este să vă cunosc țara, să mă documentez.

— Fiica mea este ziaristă și, ca toate că are doar douăzeci și patru de ani, i-au apărut două cărți: una despre țările scandinave, iar cealaltă despre Grecia. La anul i-am promis s-o aduc în România. Mi-a spus că trebuie să rămână o lună ca să se documenteze, căci vrea să scrie o carte și despre frumoasa dumneavoastră țară.

---

[13] Afacerile sunt afaceri. În limba franceză, în original.

— Și eu voi rămâne tot o lună în Canada, spuse. Stoica, este minimum de timp necesar pentru a putea scrie ceva despre o țară.

— În cazul acesta, dacă vă face plăcere, vă rog, nu ne ocoliți. Soțul fiicei mele este directorul adjunct al unei societăți de turism. Sunt convins că veți avea lucruri interesante de discutat împreună. Martin Moor scoase din buzunarul interior al sacoului o carte de vizită pe care o înmână lui Stoica. Acestea sunt numerele de telefon de acasă și de la birou, unde mă puteți găsi.

Virgil Stoica îi mulțumi, apoi își luă rămas bun atât de la canadian, cât și de la inginerul Oprea, reprezentantul firmei lui Moor, și plecă.

Așezată la biroul ei, Andreiana întocmea un raport, când auzi telefonul sunând.

— Alo, vă deranjez în legătură cu butelia de aragaz. Sunteți decisă s-o cumpărați? întrebă o voce de femeie.

— Sigur că sunt decisă, răspunse Andreiana, mirată în sinea ei de repeziciunea cu care se răspunsese anunțului de pe etichete. Spuneți-mi, vă rog, unde locuiți, să trec pe la dumneavoastră...

— La mine este foarte greu să veniți, mai bine îmi dați adresa și trec eu cu butelia pe la dumneavoastră...

Andreiana se văzu pusă într-o situație delicată. Dacă insista cerându-i adresa, s-ar putea ca persoana de la capătul celălalt al firului – care era probabil Lucia

Avramescu – să închidă telefonul.

— Doamnă, eu vă vorbesc de la o prietenă care locuiește în Berceni, dacă vreți să notați adresa, este cam departe, chiar la capătul autobuzului. Bagajele le am la hotel *Bulevard.* Mâine aș dori să plec acasă...

— Sunteți din provincie? se auzi vocea de la capătul firului, de data aceasta mai sigură pe sine.

— Da, doamnă, răspunse Andreiana, sunt de la Gârbova, nu departe de Sibiu. La noi nu se găsesc butelii de aragaz și aș dori să mai am una de rezervă... Mi s-a mai telefonat și ieri, am pus etichete și în cartierul Berceni, dar nu ne-am înțeles asupra prețului, mai cu seamă că aș dori să mai cumpăr și câte ceva frumos, care nu se prea găsește prin magazine...

— Cu prețul nu vă faceți probleme, sunt convinsă că ne vom înțelege...

— Bine, doamnă, și eu unde să vă aștept, la hotel sau la prietena mea, în Berceni?

— Deoarece la început dumneavoastră ați propus să veniți la mine, notați vă rog adresa și telefonul meu...

Andreiana notă ce-i dictă Lucia Avramescu – căci ea era – apoi hotărâră de comun acord ca viitoarea cumpărătoare de la Gârbova să vină în strada Dreaptă, a doua zi pe la ora prânzului și apoi să meargă direct la gară. După ce puse receptorul în furcă, Andreiana o chemă pe Virginia Georgescu, care lucra în biroul

alăturat, ca să-i spună ce avea de făcut a doua zi pe la ora douăsprezece, când se va prezenta la Lucia Avramescu pentru a cumpăra butelia de aragaz și, eventual, și alte obiecte, apoi ieși din birou cu gândul să se mai ducă o dată la Spitalul de urgență. Vroia să mai stea de vorbă cu Stavropol. Când ajunse în stradă, după vreo zece metri, i se păru că aude în spatele ei niște pași grăbiți.

— Tovarășă Andreiana, bine că v-am prins din urmă, spuse Stoica, renunțând la regulamentul „să trăiți, tovarășe căpitan!”

— Și eu vroiam să te văd, spuse ea, te-a căutat Mirela Munteanu, dorea să-ți vorbească, dar ne-am înțeles să mă duc eu la dânsa după ce se întoarce de la serviciu. Acum spune-mi ce este cu canadianul?

Stoica povesti cu lux de amănunte tot ce discutase cu Martin Moor, apoi adăugă: „După ce ne-am despărțit, m-am mai plimbat puțin prin fața hotelului. În acest timp, îl văd ieșind pe inginerul Ilie Oprea, reprezentantul firmei lui Moor. Ne salutăm din nou și mă apropii de dânsul spunându-i că aș dori să-l întreb ceva. Omul s-a dovedit a fi nu numai amabil, dar și receptiv, după ce i-am spus că sunt ofițer de miliție. L-am rugat să-mi spună, dacă știe, de când îl cunoaște canadianul pe Stavropol, și ce legături are cu el. Inginerul Oprea mi-a răspuns că Stavropol este vărul

unei foste prietene a canadianului și că acesta i-a împrumutat douăzeci și cinci de mii de lei chiar în dimineața accidentului. Moor pleacă peste două zile la Montreal. Este tot ce am reușit să aflu de la inginerul Oprea.

— Așteaptă-mă până mă întorc de la spital, spuse Andreiana și plecă grăbită. Nu era prea încântată de informațiile pe care i le adusese colegul ei, deoarece nu-i prezentase nimic nou, însă mai știa că fără răbdare și perseverență nu se poate duce la bun sfârșit o anchetă.

Pe Stavropol îl găsi mai relaxat, însă i se păru că privirea îi era ușor încețoșată.

— Cum vă mai simțiți, îl întrebă Andreiana după ce se așeză pe un scaun alături de patul lui.

— Nici eu nu mai știu ce să spun. Când mai bine, când mai rău. Acum, de pildă, parcă mă simt ceva mai bine.

— Domnule Stavropol, cum se numește tânăra care se afla în casa bătrânului Ioanid în ziua când acesta a fost găsit mort?

— Nu știu, răspunse Stavropol scurt.

— Încercați să vă amintiți, insistă Andreiana.

— Inutil, deoarece nu am văzut niciodată vreo fată tânără în casa domnului Ioanid.

— Dânsul nu v-a vorbit despre vreo nepoată sau fiica vreunei cunoștințe care venea să-l viziteze?

— Absolut niciodată.

— Și totuși un vecin a declarat că a văzut o fată tânără ieșind de la domnul Ioanid.

— Tot ce se poate, o fi ieșit înaintea venirii mele.

Andreiana nu mai insistă, se ridică de pe scaun, îi ură sănătate și plecă; „Nu-mi rămâne decât să mai stau de vorbă cu Sevilia Dinescu”, își spuse ea.

Rămas singur, Stavropol regretă că nu-i sugerase anchetatoarei ideea că despre acea tânără doamna Dinescu ar fi în măsură să-i dea mai multe relații decât el.

*

Lucia Avramescu o chemase pe Sevilia Dinescu la ea acasă ca s-o primească pe provinciala care dorea să cumpere o butelie de aragaz.

— Chiar dacă nu ne dă, cât cerem, spuse Sevilia, să nu ținem la preț. Oricum, o mie de lei este a ta. Dacă i-am putea plasa și restul de lucruri, ar fi grozav!

— Te-ai grăbit, Sevilia. Să fi fost eu în locul tău, scoteam jumătate din casa bătrânului. El nu avea nicio rudă. Nimeni nu va veni să revendice nimic... Te-ai gândit ce se va alege de toate lucrurile lui? Ai făcut și tu câte ceva pentru el... Datorită ție și mie a reușit să vândă cavoul acela mare și tot prin noi și-a cumpărat un loc la cimitir. Și cât am mai alergat amândouă să-l servim... Dacă nu ne-am fi reținut noi „comisionul”, el nici nu se gândea să ne lase ceva.

— Tu. Ai dreptate, Lucico, dar nu uita că bătrânul Ioanid era zgârcit, și se scleroza văzând cu ochii. Nu-ți face tu griji... că am mai scos și eu ce am putut, chiar când trăia. Avea o cutie mare plină cu bibelouri de valoare pe care o pusese în cămară de când s-a mutat Sunt convinsă că de mult uitase de ele... îți dau și ție două statuete de fildeș, cu toate că tu în loc să le pui în casă, ai să te grăbești să le vinzi...

— Ce-mi trebuiesc mie obiecte de artă? Eu vreau să am bani depuși la C.E.C. Pe mine carnetele de C.E.C. mă încălzesc... Când am nevoie, știu că pot scoate imediat... Dar spune-mi, Sevilia, te-ai gândit cât să ceri pe serviciul de masă de Limoges, pe cele două sfeșnice de argint aurit și pe tacâmuri?

— Eu m-am gândit la altceva, că pentru moment ar fi cazul să ne potolim.

— Ai înnebunit, dragă? Ce te-a apucat? Cum am putea renunța, când am găsit atât de repede o clientă? Și încă ce clientă! Din Gârbova. Dincolo de Sibiu. Cine crezi tu că se mai gândește să facă *marche arrière*[14] pentru simpla curiozitate de a ști cui au aparținut aceste obiecte cu zeci și zeci de ani în urmă... Știu la ce te referi, că pe unele tacâmuri se mai distinge urma unei coroane princiare care nu a fost suficient de bine șlefuită...

---

[14] Să dea înapoi. In limba franceză, în original.

Bătrânul a făcut această operațiune singur, tot din zgârcenie... Un giuvaergiu s-ar fi priceput să facă o treabă bună, dar poate că Ioanid s-a temut. Și ce dacă se mai văd inițialele sub coroană? Să presupunem că cine ar cumpăra tacâmurile ar dori să știe cui au aparținut, eu trimit cumpărătorul la tine spunând că tu, fiind bolnavă, m-ai rugat să mă ocup de vânzarea acestor obiecte. Tu spui că părinții tăi le-au cumpărat cu peste treizeci de ani în urmă de la o bătrână scăpătată, despre care nu știi absolut nimic, nici măcar cum se numește... De altfel, în perioada aceea tu erai măritată, locuiai cu soțul tău și nu aveai de unde să știi ce făceau părinții tăi care acum nu mai sunt în Viață...

— Lucica, eu nu mai vând nimic. Am o neliniște în mine și mi-e teamă... Ți-am spus doar că am fost vizitată de cineva de la Miliție; o tânără, cât se poate de simpatică, dar totuși de la Miliție. Înțelegi? Fii convinsă că toți sunt cu ochii pe mine. Acum regret că m-am grăbit să aduc lucrurile aici la tine... Puteam foarte bine să pun butelia în pivniță... Nimeni n-ar fi bănuit că nu este a mea, doar pe butelie nu sunt gravate nici monograme, nici coroane și nici bătrânul nu și-a pus semnătura. Cât despre argintărie, o să spunem că este a mea. Acum uite ce fac: pernele ți le las ție, iar fața de masă o iau eu.

— După ce le vând, îți dau eu partea ta... Dar acum ce

faci cu butelia și cu restul de lucruri?

— Deocamdată le las la tine. Numai după ce o să crească iarbă multă pe mormântul bătrânului, ne ocupăm de ele...

Convorbirea celor două prietene fu întreruptă de soneria de la poartă.

— A sosit provinciala, spuse Sevilia Dinescu. Ieși tu, Lucica, și spune-i ce vrei, fie că s-au vândut, fie că nu se mai vând.

— Lucia Avramescu își puse un șal de lână pe umeri și ieși în curte. Poarta o ținea mereu încuiată.

— Bună ziua, doamnă spuse tânăra care se afla pe stradă, de partea cealaltă a grilajului. Eu sunt persoana cu care ați vorbit la telefon în privința buteliei de aragaz și a unor obiecte casnice...

— Îmi pare, foarte rău, dar ați avut ghinion. Butelia și restul de lucruri le-a cumpărat altcineva, tot din provincie. Persoana era cu mașina, le-a luat și a plecat.

— Regret mult, chiar foarte mult. Aveam mare nevoie de o butelie. Văd că pe strada dumneavoastră se demolează, poate știți pe cineva care ar fi dispus să vândă...

— Duduie, și eu regret că nu vă pot servi, dar nu mă ocup cu așa ceva... Mă scuzați, sunt răcită și azi e cam răcoare. Bună ziua...

— Sevilio, ce dai că te-am salvat de neliniștea și teama

care spuneai că o ai? întrebă Lucia Avramescu intrând în casă.

— Până îți voi da ce meriți, tu pune de cafea și adu și două păhărele. Uite ce ți-am adus... spuse Sevilia scoțând din geantă o sticlă mică de coniac.

Cele două prietene făceau planuri în timp ce sorbeau tacticos cafeaua; păhărelul de coniac obișnuiau să-l bea la sfârșit.

— Eu, dragă, spuse Sevilia Dinescu, mă gândesc să trag dulapul acela vechi pe care îl țin pe culoar și să-l pun în dreptul ușii oarbe, care dă în bucătăria bătrânului... Mai știi ce le trece prin cap ăstora de la Miliție?!

— Eu cred că nu e bine, pentru că atât Sand cât și Stavropol te-au văzut intrând și ieșind pe ușa aia și de-abia că le trezești cine știe ce bănuieli... Dar cu icoana aia mare, suflată cu aur, ce-ai făcut?

— Icoana am înfășurat-o în ziare și am ascuns-o după bibliotecă, și ca să nu se vadă locul gol, am agățat un tablou fără nicio valoare, pe care îl aveam în dormitor, după ușă. Nu se poate să nu-l fi văzut... Eu vreau să mă mut din casa aia, mâine mă duc să dau anunț că o pun în vânzare și îmi iau un apartament cu două camere la bloc... Simt în mine o mare neliniște.

— Nu te mai înțeleg deloc, Sevilia. Până acum mă căinai că mă demolează și că voi fi nevoită să mă mut la

bloc, acum...

— Nu mă mai întreba. Pentru mine casa asta a ajuns un calvar. Te rog, nu mă mai întreba... Doar o fracțiune de secundă, Sevilia Dinescu avu o halucinație. I se păru că vede capul neînsuflețit al soțului ei, alături de capul lui Alexandru Ioanid, prăbușit cu fața la pământ într-un lac de sânge...

Se cutremură din cap până în picioare. Fără să scoată un cuvânt, își umplu păhărelul de coniac, pe care îl bău aproape dintr-o suflare.

— Lucica, continuă ea după ce își reveni din emoție, nu mai las pe mâine, uite, chiar acum mă duc să dau anunțul. Dacă vrei, vino și tu cu mine, să mai iei un pic de aer...

Sevilia Dinescu nu putea uita cât fusese de hărțuită cu mulți ani în urmă, atât de miliție cât și de procuratură din cauza morții suspecte a soțului ei, cauzată de o intoxicație cu ciuperci cumpărate de ea de la o femeie cu pielea tuciurie. Ea însă nu le gustase, deoarece în ziua aceea o duruse ficatul. Familia soțului nu o agrea din cauza frivolității ei și mai cu seamă că după căsătorie își determinase soțul să-și pună casa pe numele ei, ca după câteva luni să se certe cu el și să-i spună că vrea să divorțeze. El s-a opus și i-a atras atenția că în actul de donație pe care l-a făcut, autentificat de Notariat, există o clauză, și anume: după moartea lui casa va reveni

soției sale legitime. Sevilia se schimbă de la o zi la alta, devenind chiar afectuoasă față de el. Avocatul Dinescu, om care nu se lăsa înșelat de aparențe, spuse unor prieteni că schimbarea bruscă în atitudinea soției sale îi dă de gândit După aproximativ o lună, Sevilia Dinescu era văduvă și proprietara unei frumoase case de pe Strada Timpului la nr. 96.

Sora soțului ei îi intentase un proces oare a durat destul de mult și numai lipsa de probe a salvat-o de la o condamnare la un număr apreciabil de ani. Acum, când iarăși începe să fie interogată de miliție, simte că nervii nu o mai țin. Sevilia își fericea prietena că nu avusese niciodată probleme cu Miliția, nici acum și nici atunci când erau tinere și aproape seară de seară se duceau la restaurant numai cu bărbați „bine".

*

Întorcându-se de la colonelul Toma, Andreiana o găsi în biroul ei pe Virginia Georgescu vădit nemulțumită că era nevoită să raporteze insuccesul misiunii care îi fusese încredințată. Andreiana, după ce îi încredință o altă misiune, telefonă din nou Seviliei Dinescu, pe care o găsi acasă.

— Doamnă Dinescu, spuse Andreiana după ce se prezentă, dacă se poate, trec chiar acum pe la dumneavoastră să mai vorbim despre bătrânul Ioanid.

Sevilia Dinescu era sigură că nu va scăpa doar cu o

singură „vizită” a Miliției. Ce ar fi dorit însă să știe era ce anume urmărește această căpitan Olteanu, ce vrea să mai afle de la ea...

Andreiana era hotărâtă să-i pună Seviliei Dinescu întrebări mai directe și, pentru a o face să vorbească, luase cu ea rezultatul de la laborator, din care reieșea că restul de late de unghii era de proveniență străină. Cât despre eliminarea lui Martin Moor de pe tabelul suspecților încă nu putea fi vorba, mai trebuiau probe, iar ancheta devenea și mai nebuloasă, neputându-i-se zări nici cea mai mică licărire în rezolvarea „cazului Interpol”. Dar, optimistă cum era din fire, Andreiana era convinsă că, atât timp cât hoțul de tablouri se află pe teritoriul țării, va fi prins. Alertase toate punctele de frontieră și acest lucru îi dădea speranțe, deoarece știa cum lucrează colegii ei. Ce dorea, era să stabilească, în timpul cel mai scurt posibil, cine este autorul real al crimei. Cine l-a omorât pe Alexandru Ioanid? Stavropol sau femeia care îl zgâriase pe gât cu intenția de a-l sufoca? Sau din vina cui a murit bătrânul? Într-un fel sau altul, la viața lui s-a atentat, și numai după ce va ști cine l-a omorât, va ști și *de ce* l-a omorât.

Andreiana se concentrase atât de mult asupra acestor probleme, încât era pe punctul să depășească casa pe care era fixată tăblița cu numărul 96 de pe Strada Timpului. Probabil că Sevilia Dinescu o văzuse când

cobora din mașină, căci ieșise să-i deschidă ușa, înainte ca ea să fi sunat.

Gazda o rugă să ia loc în sufragerie.

— De data aceasta am venit să vă spun unele lucruri revelatoare. Pe gâtul bătrânului Ioanid au fost găsite zgârieturi. Într-una din zgârieturi s-a găsit un rest de lac de unghii de culoare cărămiziu închis; lacul este de proveniență străină. Doamnă Dinescu, amintiți-vă bine ce ați făcut în dimineața aceea! Acum, după ce v-am spus unul din rezultatele autopsiei, vă mai spun încă două lucruri, pe care dumneavoastră le-ați uitat, cu voie sau fără voie, și anume că bucătăria bătrânului era despărțită de culoarul dumneavoastră de o ușă oarbă, care nu era încuiată și nici blocată. Ați fost văzută intrând în bucătărie prin ușa aceea... Apoi, ați omis să spuneți că, la mai puțin de o oră de la moartea lui Alexandru Ioanid, ați chemat un taxi, în port-bagajul căruia ați pus în fugă o butelie de aragaz și un balot, pe care le-ați dus în strada Dreaptă, la locuința Luciei Avramescu...

Preț de o secundă, Sevilia Dinescu rămase nemișcată și cu privirea fixă, apoi cu o voce ușor alterată spuse:

— Dacă aș fi știut că ușa oarbă vă interesează, v-aș fi vorbit de ea... Cât despre butelie și balot, într-adevăr îmi amintesc, dar eram atât de emoționată ultima oară când ați venit încât nici nu mai știu ce m-ați întrebat, cu atât

mai puțin ce v-am răspuns... Probabil că doriți să știți de ce am dus acel balot și butelia de aragaz la prietena mea... Motivul este acesta...

Sevilia Dinescu se sculă de pe scaun, ieși din sufragerie, apoi reveni cu o chitanță în mână.

...Vă rog citiți. Am dat anunț la ziar, pentru că îmi vând casa și, încetul cu încetul, încep să mai scot din lucrurile care nu îmi sunt de folos, ca să le vând. Câte lucruri inutile nu se găsesc într-o casă! Dacă vă interesează, să știți că bietul bătrân își pusese o ladă și o valiză veche la mine într-o cameră de serviciu. Nu știu dacă sunt goale sau dacă au cumva ceva înăuntru.

— Cum rămâne cu zgârieturile de pe gâtul bătrânului și restul de pastă de unghii? o întrebă Andreiana, dându-și perfect de bine seama de abilitatea răspunsurilor Seviliei Dinescu.

— Îmi cereți cam mult... răspunse aceasta. De unde pot eu să știu cine l-a zgâriat pe bătrân?

— Din ce ați declarat reiese că Alexandru Ioanid nu primea prea multe vizite. Să-i enumerăm: Grigore Stavropol, doctorița Munteanu, medicul, doamna Nica, femeia care îi aducea laptele, și dumneavoastră...

— Și femeia de serviciu, completă Sevilia Dinescu, sigură de sine.

— Voit am omis-o, pentru că în ultimele cincisprezece zile nu a mai venit la bătrânul Ioanid. Dar să revenim la

zgârieturile de pe gâtul cadavrului. Apoi... fărâmița de pastă de unghii roșu-cărămiziu, este exact de aceeași nuanță cu a dumneavoastră; și este de proveniență străină.

— Ah!

Doar atât mai putu spune Sevilia Dinescu. După câteva secunde, cu o voce sugrumată de emoție, o rugă pe anchetatoare s-o urmeze în dormitor.

— Aceasta este pasta! spuse ea luând de pe toaletă o sticluță cu pastă de unghii de culoare roșie-cărămizie, de-abia începută, marca Dior, pe care o arătă Andreianei. Luați-o vă rog, insistă ea, și dați-o la analiză, sunt sigură că este una și aceeași cu fărâmița rămasă în zgârietura de pe gâtul bietului domn' Ioanid.

— Bine, o iau, și în cel mult două ore v-o trimit printr-un tovarăș de la noi, dar vă rog spuneți-mi despre ce este vorba.

— De aproximativ două săptămâni, Sanda, fosta femeie de serviciu a bătrânului Ioanid, nu mai putea veni și o trimitea pe nepoata ei, o fată tânără. Într-o zi, am rugat-o să-mi dea și mie cu aspiratorul prin casă. Văzând pe toaletă o sticluță cu pastă de unghii, tot marca *Dior,* pe jumătate consumată, m-a rugat să i-o dau, că îmi mai lucrează ceva în plus. Și i-am dat-o. De un lucru îmi amintesc perfect: fata asta, pe care nici nu știu cum o cheamă, avea unghii frumoase, lungi și

ascuțite... În orice caz, era departe de a fi genul de fată care să se ocupe de menaj...

— Cum arăta? întrebă Andreiana.

— Nici nu știu exact... în orice caz de înălțime potrivită, cu părul scurt, șaten deschis, aproape blond, și ochii căprui.

— Acum aș dori să mergem în camera de serviciu, să văd lada și valiza care aparțineau lui Alexandru Ioanid.

Sevilia Dinescu o conduse pe anchetatoare pe un culoar lung.

— Aceasta este ușa oarbă care dă în bucătăria de alături, spuse gazda, încercând s-o deschidă.

— Inutil să forțați, a fost blocată și sigilată de noi pe partea cealaltă.

De data aceasta, Sevilia Dinescu, nu-și putu reține o ușoară încruntare a sprâncenelor. Fără grabă, deschise ușa camerei de serviciu, care se dovedi a fi o încăpere mică. De-a lungul unui perete erau înșirate, după mărime, sticle și borcane goale. Lângă fereastră, o mașină de cusut marca „Singer” părea a nu mai fi fost folosită de mult timp, ca și un fier de călcat pe jumătate demontat, uitat deasupra mașinii. Într-un colț, puse una peste alta, o ladă de lemn de mărimea unui cufăr, și deasupra ei o valiză mare, veche, din carton presat.

— Acestea sunt lucrurile domnului Ioanid, spuse Sevilia Dinescu.

Andreiana constată deîndată că nici valiza și nici lada nu erau încuiate. Ridicând capacul valizei, găsi câteva obiecte de îmbrăcăminte de la începutul secolului, două pălării de pai, pantofi și cravate demodate și ele, și un plic mare plin cu ilustrate. Gazda o ajută să pună valiza jos, apoi ridică capacul lăzii în care găsi o pereche de șoșoni, una de galoși, multe ziare și reviste vechi, un volum de versuri de Eminescu și un caiet gros cu coperte cartonate. Răsfoindu-l, anchetatoarea constată, nu fără surprindere, că acest caiet era „jurnalul” intim al bătrânului Ioanid, întocmit de el zi de zi, în fraze scurte. Unele cuvinte erau chiar prescurtate, iar o anumită persoană era amintită doar „domnișoara O”, după care urmau ziua și ora – aceste întâlniri avuseseră loc la sfârșitul primului război mondial. „Iau acest jurnal”, spuse Andreiana închizând lada.

Înainte de a pleca, anchetatoarea îi reaminti Seviliei Dinescu să nu părăsească Bucureștiul fără să o anunțe.

Rămasă singură, Sevilia Dinescu își puse o compresă cu apă rece pe frunte, apoi luă un tranchilizant. Se simțea din ce în ce mai agitată. Știa și cum va evolua starea în care, se afla. Nu era prima oară când simțea asemenea tulburări, însă nu le mărturisise niciodată nimănui, cu atât mai puțin unui medic.

Când ajunse la serviciu, Andreiana se opri la laborator.

— Ce plăcere, tovarășă Andreiana! Numai Când aveți vreo treabă mai treceți și pe la noi, altfel ne ocoliți, o întâmpină șeful laboratorului, un bărbat scund, trecut de vârsta mijlocie, cu părul aproape alb și mereu bine dispus.

— Tovarășe Arsenie, parcă sunt vreo zece zile de Când am mai colaborat.

— Așa este, însă a trecut prea mult timp de atunci. Dar, luați loc vă rog și spuneți-mi cu ce vă pot fi de folos.

Andreiana îi dădu sticluța cu rugămintea de a-i face analiza conținutului.

— Când credeți că-mi puteți da rezultatul, îl întrebă ea.

— Chiar acum, spuse șeful laboratorului.

Într-adevăr, într-un timp mult mai scurt decât ar fi bănuit, Andreiana primi rezultatul analizei: pasta de unghii din sticluță având marca *Dior* era una și aceeași cu fărâmița de pastă pe care o găsise în zgârietura de pe gâtul bătrânului.

Trebuia neapărat să stea de vorbă cu Sanda Dragnea. De cum intră în biroul ei, îi telefonă acesteia. Găsind-o acasă, îi spuse să nu plece nicăieri căci vine de îndată s-o mai întrebe ceva în legătură cu bătrânul Ioanid.

— Nu plec nicăieri și vă aștept. Chiar mă bucur că veniți ca să-mi spuneți și mie când îl înmormântează pe bietul domn Ioanid. M-aș duce să-i aprind și eu o

lumânare. Din capul străzii Luică, Andreiana o văzu pe Sanda Dragnea care o aștepta în poartă. Intrară amândouă în casă și, după ce luară loc, Andreiana o întrebă pe un ton de reproș motivul pentru care i-a ascuns că are o nepoată care făcea menajul lui Ioanid.

— Păi, dacă nu m-ați întrebat de ea, ce să știu să vă spun, parcă eu am mai avut de-a face cu Miliția...

— Acum ai să-mi spui: cum se numește, câți ani are, cine îi sunt părinții, unde lucrează, unde locuiește, și tot ce mai știi, dar să nu cumva să încerci să ascunzi ceva... S-a înțeles?

Sanda Dragnea nu prea știa ce să facă. Dacă spune adevărul, s-ar supăra sora ei mai mare, care a ajutat-o să-și cumpere casa în care locuiește. Dacă nu spune adevărul, s-ar putea să aibă neplăceri... Văzând-o dusă pe gânduri, Andreiana îi spuse pe un ton mai ridicat:

— Eu n-am venit să-mi pierd timpul aici la dumneata. Dacă nu răspunzi imediat, te invit la Miliție.

Femeia își lăsă ochii în jos și începu să-și frământe mâinile fără să scoată un cuvânt. Dar văzând-o pe anchetatoare că se ridică să plece, o rugă să mai stea, că ea îi va spune tot adevărul.

Andreiana se așeză la loc pe scaun. Obișnuită cu astfel de reacții, o lăsă să-și revină din emoție, fiind convinsă că de data aceasta va vorbi.

Sanda Dragnea dădu șorțul de-o parte și scoase o

batistă din buzunarul capodului, cu care începu să-și șteargă ochii, apoi oftă profund, și spuse, mai liniștită, că pe nepoata ei, care de fapt nu e chiar nepoată, o cheamă Tuți.

— Să vedeți, tovarășă, continuă ea, după ce mai oftă o dată, sora mea cea mare, cu toate că s-a căsătorit foarte tânără, în primii ani nu a putut să aibă copii. Ea și soțul ei au hotărât să înfieze o fetiță de la Casa copilului, care fusese găsită când avea doar două săptămâni de viață, abandonată într-un parc... După câțiva ani, a avut și sora mea copii, dar dacă au înfiat-o pe Tuți – o cheamă Elisabeta Ghinea – au crescut-o și pe ea ca pe copiii lor. De învățat, învăța ea chiar bine, în clasele primare a luat de două ori premiul întâi, dar când s-a făcut mai măricică, se ținea numai de prostii. După zece clase, nu a vrut să se mai ducă la școală, cu toate că reușise la liceu și într-o zi a fugit de acasă cu un neisprăvit ca și ea. Au venit la București, unde, într-o săptămână, băiatul cu care a fugit a terminat toți banii pe care îi furase de la părinți. Au venit la mine – până atunci mă ocoleau – și două zile i-am ținut, le-am dat să mănânce și le-am dat și bani să se întoarcă acasă. Băiatul s-a întors, dar ea nu a vrut să se mai ducă în provincie. Bărbatul meu i-a găsit de lucru chiar la el la fabrică; muncă frumoasă, curată, nu avea decât să tragă la mașină – dar ea nu a stat decât o săptămână și s-a angajat la un restaurant, unde s-a

încurcat cu responsabilul, și aproape doi ani nici nu am mai știut de ea. Auzisem că își închiriase o cămăruță mică de serviciu într-un bloc în centru și că apucase rău de tot pe căi greșite... Acum două luni, m-am pomenit cu ea. A început să plângă și mi-a spus că de două zile nu mai mâncase... Mi-a fost milă de ea și am ținut-o aici. I-am dat să mănânce și i-am dat și bani de buzunar. Eu mai lucrez cu ziua la două familii și mă duceam și la domnu' Ioanid. I-am spus să se ducă în locul meu la dânsul, ca să mai câștige și ea un ban, că eu nu mai puteam să-i dau chiar în fiecare zi, și s-a dus. De vreo două ori, spunea că a chemat-o și doamna Dinescu la curățenie. Și asta e, tovarășă, mai mult ce să vă spun de Tuți?!...

— Acum unde este? o întrebă anchetatoarea.

— Nu știu.

— Caută să-ți amintești...

— S-a dus pe litoral. Să vedeți cum s-a întâmplat: acum... trei zile, când a fost de dimineață la domnul Ioanid, ploua foarte tare, și mi-a spus că o să plece iarăși să lucreze pe litoral, că e mai bine ca în București. Dar eu nu prea credeam ce spune Tuți... Și, cum vă spuneam, dimineața a plecat la domnul Ioanid, unde de obicei nu stătea mai mult de două ore... Văzând că nu vine la prânz, m-am gândit că lucrează la doamna Dinescu... Dar ea a venit pe seară. Era foarte veselă și

mi-a spus că a reușit să-și rezolve niște probleme, și că pleacă chiar în seara aceea la Constanța. Mi-a arătat și biletul de tren. Și-a strâns în grabă lucrurile, mi-a lăsat cincizeci de lei și a plecat, pentru că trebuia să se întâlnească în restaurantul gării cu cineva.

— Cum are mâinile nepoata dumitale? Îngrijite sau neîngrijite?

— Tuți are mâini frumoase și îngrijite. Mereu și le dă cu lac. Păi cum să nu le aibă îngrijite, ce treabă face ea?

— Ce crezi că ar fi putut fura din casa lui Alexandru Ioanid?

— Doamnă, Tuți nu pune mâna decât pe bani... Altceva nimic. Dacă cumva a furat bani de la domnul Ioanid, mă mir unde i-a găsit, căci eu de când lucrez la dânsul, niciodată nu am văzut unde îi ține.

— Nepoata dumitale a făcut o faptă pe care legea o pedepsește. Ar fi bine dacă ți-ai aminti unde ți-a spus că se angajează.

Sanda se jură că nu-i cunoaște adresa, dar își amintea unde lucrase în vara ce trecuse.

— Să vă arăt și niște fotografii, făcute chiar în fața hotelului unde a lucrat...

Femeia luă de pe bufet o cutie pirogravată, din care scoase câteva fotografii înfățișând o tânără cu aspect vulgar, în fața unui cunoscut hotel din stațiunea Mamaia.

— Fotografia asta mi-o lași mie, două-trei zile.

— Doamnă, puteți s-o țineți sau să faceți ce vreți cu ea, eu nu mai am nevoie!

Înainte de a pleca, anchetatoarea o întrebă pe Sanda dacă a lucrat la doamna Dinescu.

— La dânsa numai de câteva ori am fost la curățenie, pentru că nu am timp. Dânsa este o femeie foarte cumsecade, în fiecare zi îi făcea compot domnului Ioanid, și i-a făcut curățenie generală în bufetul de la sufragerie și cel de la bucătărie.

— Dânsa ți-a spus asta?

— Am văzut eu că unele lucruri erau schimbate de la locul lor, și atunci am întrebat-o, iar dânsa mi-a spus că le-a scos pe toate să le spele, să șteargă de praf bufetul pe dinăuntru și nu și-a mai amintit cum erau puse și le-a îngrămădit cum s-au nimerit, de aceea mi s-a părut mie că sunt mai puține.

Reîntoarsă la serviciu, Andreiana îi spuse lui Virgil Stoica să plece urgent la Constanța.

— Ia fotografia asta cu tine, îți va fi de folos. Se pare, după spusele mătușii ei, că Elisabeta Ghinea, zisă Tuți, ar fi lucrat anul trecut la hotelul *Perla* din Mamaia, în fața căruia s-a fotografiat cu acest tânăr foarte blond, care după înfățișare pare a fi nordic.

Stoica reuși să prindă un avion doar cu câteva minute înaintea decolării. În felul acesta, în mai puțin de două

ore se și afla la Mamaia, stând de vorbă cu șeful hotelului *Perla,* un tânăr constănțean numit de curând în funcție, care îi spuse că nu crede că Elisabeta Ghinea ar fi lucrat la hotelul *Perla,* dar, vrând să-l ajute pe anchetator, luă fotografia și o arătă câtorva salariați mai vechi.

Doar un portar își aminti – după ce văzuse fotografia – că tânăra aceea fusese debarasoare la o braserie și avusese niște probleme. La insistențele anchetatorului, apuse că fata, al cărui nume nu-l știe, băuse cam mult într-o zi la barul din holul hotelului, apoi urcase cu suedezul – „La etajul acela au fost cazați numai suedezi" – spuse el. Ce s-a întâmplat în cameră, nu știu, dar pe la ora optsprezece, îmi amintesc foarte bine, am auzit țipete pe culoar, apoi am văzut-o pe tânără venind în fugă pe scări într-o ținută cam dezordonată și cu rochia și pantofii în mână. Când a ajuns jos, s-a dus la recepție, unde era de serviciu o femeie, rugând-o s-o salveze. A fost dusă în camera unde se lasă bagajele și ar fi spus că suedezul a bătut-o crunt, obligând-o să se dezbrace complet, pentru că nu-și mai găsea un ceas de aur. Fata a insistat să i se telefoneze suedezului și să fie întrebat dacă și-a găsit ceasul. Recepționeră, o femeie foarte miloasă, i-a telefonat și străinul a confirmat că l-a găsit, dar nu pe măsuța de noapte unde îl pusese el, ci la baie, într-un pahar. Conflictul s-a terminat, și îmi

amintesc că, la plecare, i-am spus că dacă o mai prind pe la noi, chem Miliția. De atunci nu am mai văzut-o, dar știu că acum câteva zile la braseria din portul Tomis se căuta o debarasoare.

— Eu am o treabă la Constanța și deoarece sunt cu mașina, vă pot conduce, spuse șeful hotelului adresându-se lui Stoica.

Acesta acceptă, pentru a câștiga timp. Pe drum vorbiră numai despre meciul de fotbal dintre Steaua și Dinamo, care se terminase la egalitate. Fiecare ținea cu echipa lui. Cel de la volan era „stelist".

— Pe mine v-aș ruga să mă lăsați în fața hotelului Palace, spuse Stoica când se apropiară de portul de agrement Tomis.

După ce își luară rămas bun, anchetatorul coborî pe scările de piatră din spatele hotelului și ajunse în port, unde, într-adevăr, găsi o braserie cu terasă, de pe care consumatorii puteau admira frumoasa priveliște care le-o oferea mica radă a portului Tomis. Pe responsabil, un om între două vârste, cu aspect cuviincios, îl găsi făcând socoteli într-o cameră foarte mică, improvizată în birou, în care de-abia încăpeau o masă, două scaune și o casă de bani tip începutul secolului.

După ce Stoica îi spuse motivul pentru care venise, responsabilul braseriei îl rugă să ia loc, se așeză și el, apoi scoase tacticos dintr-un sertar un dosar, luă un

tabel bătut la mașină și îl înmână anchetatorului.

— Aceasta este lista personalului nostru, cu adresele și numerele lor de telefon de acasă. Elisabeta Ghinea este ultima pe listă, lucrează la noi doar de două zile. Mi-a adus-o un ospătar angajat permanent. Ca debarasoare nu trebuie să știi mare lucru, ce ne interesează este să aibă un aspect plăcut, să fie curată, amabilă și iute. Aceste condiții fata le îndeplinește. I-am spus că nu o pot ține decât până la 1 octombrie, și a acceptat.

În dreptul numelui ei văd că nu i-ați trecut adresa, spuse Stoica.

— Nu i-am trecut-o pentru că nu și-a găsit cameră.

— Vă rog s-o chemați, dar fără să-i spuneți cine o caută.

Responsabilul deschise ușa și spuse cuiva să-l cheme urgent pe „nea Lică”. De îndată „nea Lică” își făcu apariția în persoana unui ospătar în vârstă.

— Adu-o rapid p-aia nouă care e la dumneata în sector.

„Nea Lică” dispăru tot atât de repede după cum venise, mut și supus.

— Eu vă las cu fata asta, zise responsabilul ridicându-se de pe scaun.

— Nu este cazul, și Stoica îi făcu semn cu mâna să se așeze.

Un ciocănit în ușa care se deschise în același timp, și în prag își făcu apariția o tânără îmbrăcată cu un halat albastru și pe deasupra un șorț mic alb. Nu era greu de ghicit că era una și aceeași cu tânăra din fotografie.

— Cum vă numiți? o întrebă Stoica, care de cum intrase remarcase că avea unghiile lungi și ascuțite. De data aceasta erau date cu pastă verzuie sidefată.

— Elisabeta Ghinea, răspunse fata fără șovăire.

Stoica se prezentă, apoi îi ceru buletinul.

— L-am lăsat acasă.

— Responsabilul spuse că are treabă în unitate și părăsi încăperea.

— Îl cunoști pe Alexandru Ioanid?

Înainte de a răspunde afirmativ, Elisabeta Ghinea, zisă Tuți, păli.

— Când l-ai văzut ultima oară și cu ce ocazie?

— Acum câteva zile am fost la dânsul să-i fac curățenie, am înlocuit-o pe mătușa mea.

— Când ai plecat, Alexandru Ioanid era în viață?

Cu ochii plecați, fata răspunse de-abia șoptit:

— Nu știu.

— Ce culoare de pastă aveai pe unghii în ziua aceea?

— Roșie.

— Roșu deschis?

— Nu, cărămiziu.

— Elisabeta Ghinea, spuse Stoica, ești învinuită de a-l

fi omorât pe Alexandru Ioanid.

— Eu?!? Nu se poate! spuse ea cu vocea sugrumată și începu să tremure. Nu eu l-am omorât, el a murit pentru că era bolnav.

— Când l-ai strâns de gât ca să-l omori, I-ai zgâriat și în zgârietură a rămas o fărâmiță din lacul de unghii.

— Nu l-am strâns de gât! Nu! Era să cadă că i s-a făcut rău și s-a zbătut. Vă jur că nu l-am omorât.

— Trebuie să vii la București, să dai o declarație în scris și să arăți cum s-a întâmplat de l-ai zgâriat. Trebuie să facem și o reconstituire.

— Vin, răspunse prompt fata. Dar trebuie să-l anunț pe prietenul meu și să-mi iau lucrurile.

Întrebată cine este prietenul ei, Elisabeta Ghinea declară că este fratele ospătarului care a adus-o la braserie și că lucrează la Salvamar.

Stoica deschise ușa și făcu semn responsabilului care nu se află prea departe, să vină în „birou".

— Prezența Elisabetei Ghinea la București este absolut necesară. Vom pleca chiar acum, dar dânsa vrea să spună ceva prietenului care a adus-o aici. Dacă se poate, chemați-l.

Fără să scoată un cuvânt, responsabilul braseriei ieși și de îndată se reîntoarse cu un băiat tânăr, tipul ospătarului stilat.

— Eu am să trec pe la voi să-mi iau lucrurile și apoi

mă duc la București. Spune-i te rog lui Titi să nu-și facă probleme în privința mea... Am să-i scriu.

*

Așezată în fața biroului căpitanului Andreiana Olteanu, Elisabeta Ghinea își ținea capul plecat și din când în când își ștergea câte o lacrimă cu o batistă strânsă ghem în mână.

— ...părinții mei adoptivi m-au judecat cât se poate de aspru... înțelegere am găsit doar la mătușa din București, Ruxandra Dragnea. Părinților adoptivi nu le pot reproșa nimic, decât faptul că, de când au avut copiii lor, s-au îndepărtat și s-au răcit de mine... Ajunsesem să fiu o străină în casă... Nici măcar nu mă mai îngrijeau. Tot ce era mai bun, era pentru cei mici. Eram în clasele primare, și dimineața îmi pregăteam singură ceaiul. Laptele era pentru cei mici... Recunosc că nu am făcut bine fugind de acasă, dar mă Simțeam rătăcită prin viață. Nu știam pe ce cale să apuc... Băiatul cu care am fugit mi-a spus că se va căsători cu mine, și l-am crezut... El s-a întors acasă, iar eu am rămas la București. M-am încăpățânat într-o luptă inegală cu norocul. Am încercat să lucrez la o fabrică de confecții, dar nu am putut rămâne acolo. Îmi făcea rău să le văd pe toate colegele cu un rost în viață; fie părinți, frați, surori, soți sau copii. Eu nu aveam pe nimeni, și atunci am continuat să caut prin viață un noroc, un suflet...

— Spune cum s-a întâmplat cu Alexandru Ioanid. De ce l-ai omorât?

— Vă jur că nu eu l-am omorât, a murit singur de moarte bună!

— A murit din vina ta. L-ai strâns de gât cu gândul să-l omori, probă că în zgârieturile pe care i le-ai lăsat pe gât a rămas o fărâmă din lacul de unghii pe care ți l-a dat doamna Dinescu!

— Nu este adevărat! Nu am vrut să-l omor!

— Atunci, povestește cum s-a întâmplat!

— În ziua aceea, venisem la domnul Ioanid să-i fac curățenie. După ce am terminat și la bucătărie, m-am întors la dânsul în cameră; Se schimbase atât de mult la față, încât eram sigură că nu mai poate trăi până seara, și am vrut să-l schimb. Chiar atunci a sunat telefonul, m-am dus să răspund, dar domnul Ioanid, cu toate că îi era foarte rău, nu m-a lăsat și a încercat să se scoale... dânsul nu suferea să aibă telefonul lângă pat. Văzând cât de greu îi este să se scoale, l-am ajutat... A făcut doar câțiva pași, a ridicat receptorul, și nu a spus nimic altceva decât „bine, la ce oră veniți?”, apoi a avut o amețeală și era să cadă... L-am sprijinit. Dânsul a început să tușească și să se înece... Cu multă greutate l-am dus până la pat, dar când am vrut să-l așez, am văzut că cearșaful se trăsese și am vrut să-i bag colțurile sub saltea. Domnul Ioanid, văzând ce vreau să fac, m-a lovit

peste mână, mormăind ceva, apoi s-a așezat. În timp ce-i aranjăm pernele, a început din nou să tușească și să se înece... S-a ridicat repede, m-am și mirat de unde a mai găsit atâta putere, și a încercat să se îndrepte spre fereastră, dar cred că a avut o amețeală puternică, pentru că a început din nou să se clatine... Atunci, de frică să nu cadă, l-am apucat de umeri și am încercat să-l așez în pat. Dânsul a început să se zbată, deschidea; gura după aer, și, fiind înalt, țin minte că am ridicat mâinile să-l apuc, pentru că mi-era teamă să nu cadă peste mine... s-a smucit, începuse să horcăie, și bănuiesc că atunci l-am zgâriat, fără să vreau. După aceea, totul s-a petrecut atât de repede... I se umpluse gura de o spumă roșie. Nu-mi amintesc ce am făcut... Mă speriasem foarte rău. Nici nu știu când mi-a scăpat din mâini și a căzut cu fața pe covor. Începuse să-i curgă sânge pe gură. Eu am țipat. Eram îngrozită, nu știam ce să fac, era prima oară că vedeam un om murind... Aruncându-mi privirea spre pat, mi-am amintit că dânsul mi-a dat peste mână când am vrut să bag colțul cearșafului sub saltea. Am ridicat repede salteaua și am văzut ceva înfășurat într-un ziar. Când l-am desfăcut, înăuntru erau obligațiuni CEC și bani. Nu știam ce să fac, să iau tot, sau să mai las ceva. Nu aveam timp de pierdut, și am luat tot. M-am îmbrăcat să plec, dar când să ies, l-am văzut pe domnul Grig în curte. Atunci am

intrat repede în culoarul acela mic care duce la baie. Domnul Grig a trecut chiar pe sub fereastra unde mă aflam, dar nu mă putea vedea, deoarece perdeaua era dintr-o dantelă mai groasă. Domnul, Grig a stat foarte puțin, apoi a plecat. Eu am sărit pe geamul de la bucătărie, și am plecat și eu. Este tot ce pot să vă declar...

— Câți bani ai găsit sub saltea?

— Două mii cinci sute de lei în obligațiuni CEC. și cinci sute în hârtii de câte o sută.

— Ce-ai făcut cu banii?

Elisabeta Ghinea, care până atunci vorbise degajat, dând detalii care nici nu-i fuseseră cerute, lăsă ochii în jos și nu mai scoase niciun cuvânt.

— Indiferent ce ai făcut cu banii, eu te sfătuiesc să mărturisești, o îndemnă Andreiana.

Păstrând aceeași tăcere, tânăra scoase din geanta pe care o ținea pe genunchi o hârtie, pe care i-a înmânat-o Andreianei.

— Din chitanța aceasta rezultă că ai dat opt sute de lei, avans pe patru luni pentru o camera. Răspunde la întrebarea pe care ți-am pus-o și, pe care ți-o repet. Ce ai făcut cu banii?

Elisabeta Ghinea își ridică ochii căprui închis, catifelați, și umbriți de gene lungi? Redevenise Tuți. Senină.

— Eu am o fetiță de un an și jumătate, spuse ea cu o

oarecare mândrie în glas. Am fost nevoită s-o las la Casa copilului. Fetița mea mă iubește și plânge de câte ori ne despărțim. Este prima oară când pe mine mă iubește cineva cu adevărat, și vreau s-o iau de acolo și s-o cresc, dar nu am locuință, nu am bani... Nu am niciun rost. Având copilul lângă mine, știu că toată viața mea se va schimba. Când am găsit banii și obligațiunile C.E.C. sub salteaua domnului Ioanid, i-am luat ca să-mi pot găsi o cameră și să-mi aduc fetița.

— Ce ai făcut cu restul de bani?

— I-am pus la C.E.C. pe numele fetiței. Carnetul de C.E.C. l-am lăsat la Casa copilului. Puteți verifica.

— Sigur că vom verifica. Știi cine este tatăl copilului?

— Sunt sigură că este băiatul cu care am fugit. Dar nu am nicio pretenție... Chiar dacă o să mă condamnați, după ce-mi ispășesc pedeapsa, eu îmi iau fetița să mi-o cresc.

*

După ce trecuse cu bine prin filtrul vigilent al vameșilor, *Opel*-ul înregistrat în Marea Britanie – comandă specială având la bord tot ce-și poate dori un om într-o călătorie – era condus de un băiat foarte tânăr. Alături de acest băiat, se afla un bărbat între două vârste. Tânărul, pe nume Harvey Wheeler, era student în anul doi la facultatea de litere. Într-o seară, citind „Mica publicitate” – „poate găsesc ceva interesant

pentru vacanța de vară" – își spusese el –, găsi într-adevăr un anunț care îi trezi interesul. Se căuta un tânăr, de preferință student, care timp de o lună să însoțească un domn în Europa. Condițiile erau ca acel tânăr să aibă carnet de conducere și în afară de funcția de șofer, la nevoie, să îndeplinească și funcția de secretar. I se mai cerea ca, în afară de engleză, să cunoască franceza și germana. Tânărul Harvey Wheeler se entuziasmă de această posibilitate de a călători fără să fie nevoit să ceară nici măcar un cent părinților, și în plus să se mai și întoarcă cu ceva bani. Remunerația care i se oferea nu era mare, dar viitorul patron îi spusese că vor locui numai la hoteluri de lux și că va avea posibilitatea să viziteze muzee. Aceste perspective îl încântară pe Harvey și, printr-o agenție cunoscută, semnă contractul cu domnul José Miguel Lopez de Santa Cruz. Însă chiar din prima zi, tânărul Harvey se convinse că patronul său nu era nici pe departe argentinian. Acesta îi spuse că optase pentru cetățenia canadiană deoarece trăise ani îndelungați în Canada.

Când ajunseră la Paris, unde rămaseră zece zile, în loc să viziteze *Luvrul* și alte muzee interesante, Harvey fu nevoit să îndeplinească doar funcția de șofer. Cât despre hotelurile de lux, în care i se spusese că vor locui, doar treceau prin fața lor, căci locuiau la cele de categoria a doua. Patronul lua numai o cameră la parter,

pe el îl caza la ultimul etaj. După ce părăsiră Franța, fără ca Harvey să fi putut vedea ce ar fi dorit, se duseră în Italia. La Roma, patronul lui, care începuse să i se pară dubios, petrecu sejurul ca și la Paris. Dimineața, până la ora unsprezece, Lopez îl obliga să rămână în cameră – unde de altfel i se aducea și micul dejun – deoarece s-ar putea să aibă nevoie de el. După ora unsprezece își conducea patronul unde îi spunea acesta, iar el, Harvey, trebuia să rămână în mașină. Și astfel ziua trecea, iar tânărul Harvey nu mai reușea nici măcar să intre într-o librărie, dar încă să viziteze muzee. Domnul Lopez vorbea foarte puțin și părea frământat de gânduri. Într-o seară, la Roma, patronul i-a dat o adresă pe care cu multă greutate a reușit s-o găsească, deoarece se afla în afara orașului. Ajunși în fața unei case ce părea tot atât de neîngrijită ca și mica grădină ce o înconjura, patronul îi spuse să oprească și să-l aștepte exact treizeci de minute – „dacă cumva nu voi sosi în acest răstimp, nu rămâi niciun minut în plus. Te duci direct la hotel și pui pe ușa mea «Nu deranjați», agățat de clanță." Harvey, care începuse să aibă bănuieli asupra îndeletnicirilor patronului său, număra zilele care îi mai rămâneau până la expirarea contractului. Când tânărul auzi că peste două zile vor sosi în România, se bucură. Știa că punctul *terminus* al călătoriei lor era Salonic.

Ultima zi pe care o petrecură la Roma fu hotărâtoare

pentru Harvey. Pe la ora prânzului, își conduse patronul la o adresă situată într-un cartier nu prea îndepărtat de centru. După ce opri, își văzu patronul coborând în grabă din mașină și intrând într-un gang, unde se întâlni cu un bărbat nu prea înalt, cu pălăria trasă pe ochi. Acesta din Urmă îi numără un teanc de bani, iar Lopez scoase repede din pantof – după ce își trase puțin piciorul – două pachete mici. Lui Harvey nu-i fu greu să înțeleagă ce anume conțin acele pachețele. De teamă ca patronul lui să nu-l bănuiască de a fi văzut scena din gang, tânărul canadian desfăcu harta Romei, o puse pe volanul mașinii și se prefăcu atât de interesat de ce avea în fața ochilor, încât nici nu auzi când Lopez deschise portiera.

— Mâine dimineață plecăm în România, unde vom sta trei sau patru zile, și apoi, prin Bulgaria – nu mai mergem în Grecia, ci în Turcia –, la Istanbul. De acolo, tinere, te poți întoarce acasă cu avionul, chiar înaintea expirării contractului, nu numai cu banii ce ți se cuvin, dar și cu o scrisoare de recomandare din partea mea, care ți-ar putea fi de folos.

— Prin ce țară trecem?

Era prima oară când tânărul își permitea să întrebe ceva pe Lopez.

— De ce vrei să știi?

— Ca să cumpăr harta țării respective și să însemnez

itinerarul, cum am făcut și până acum.

— Bine, spuse Lopez, mulțumit de explicațiile tânărului.

Pe la șase după amiază, Lopez îl chemă pe Harvey în camera sa de la parter și îi spuse că până la ora nouă seara este liber. Apoi îl sfătui să se culce devreme, deoarece vor pleca de îndată ce se luminează, fiind nevoit să facă un tur de forță, în sensul că vor opri doar când vor simți că oboseala a pus stăpânire pe ei...

— În cazul acesta, spuse Harvey, voi ieși doar o oră să iau puțin aer și apoi mă culc, să fiu odihnit mâine.

Încântat de cumințenia băiatului, Lopez scoase din buzunarul de la piept al hainei două bancnote din teancul pe care îl primise în gang de la individul cu pălăria trasă pe ochi și vru să i le dea tânărului.

— Un mic avans asupra retribuției dumitale... Poate vrei să cumperi ceva.

— Vă mulțumesc, prefer să primesc suma întreagă.

— Ești econom și ai să reușești în viață. Pe mâine dimineață.

Harvey nu se mai sui la el în cameră, ieși în stradă, coti la dreapta, apoi la stânga, și în cele din urmă intră într-un magazin, unde, adresându-se unei tinere vânzătoare, o întrebă unde se află cel mai apropiat oficiu poștal; vânzătoarea, plină de zâmbete, îi spuse că ceea ce caută se află pe o stradă învecinată.

La oficiul poștal, intră într-o cabină telefonică și, după ce consultă cârtea de telefon, formă numărul Ambasadei române. În câteva cuvinte, spuse funcționarului de la capătul celălalt al firului, că peste o zi sau două va intra pe teritoriul României un traficant de droguri, care are pașaport canadian. Călătorește cu un *Opel* albastru argintiu. Dădu numărul mașinii și puse receptorul în furcă.

A doua zi de dimineață, când Harvey își văzu patronul, aproape că nu-i venea să-și creadă ochilor. Acesta purta pe piciorul stâng un pantof ortopedic, făcându-l să șchiopăteze vizibil, și se sprijinea de un frumos baston de abanos cu mânerul de argint. Acum, tânărul regreta că nu s-a adresat poliției locale. Adevărul este că Harvey era un tânăr fără prea multă experiență. Înfățișarea individului din gang îl înfricoșase. Ce nu-i plăcea era că patronul se instalase pe canapeaua din spate a mașinii, dându-i o senzație de nesiguranță, totuși, ceea ce îl mai liniștea era că pe autostradă traficul era intens. Nici nu îndrăznea să se uite prin oglindă să vadă ce face Lopez, care ca de obicei nu scotea niciun cuvânt.

Tânărul fu surprins și în același timp decepționat când vameșii români se purtară cu ei, mai precis cu patronul lui, ca și cu ceilalți străini care intrară în România prin același punct de frontieră. Acest lucru îl

făcu să creadă că nu formase bine numărul Ambasadei, sau faptul că nu și-a spus numele, sau nu s-a dus personal să-l denunțe pe Lopez nu a fost luat în serios. Oricum, simțea că nu mai poate continua drumul până la Istanbul. De îndată ce va ajunge la București se va duce la Ambasada canadiană și se va sfătui cu compatrioții lui, apoi cu primul avion se va întoarce acasă, lipsindu-se și de retribuția ce i se cuvenea și de plăcerea de a vizita încă trei țări pe contul patronului.

Harvey începuse să simtă oboseala drumului, lucru pe care îl remarcase și Lopez, dar nu-i acordă nicio atenție. Harvey, care avea ochi foarte buni, remarcase prin oglinda retrovizoare că în cele două *Dacia* – una albastră și cealaltă roșie – care nu erau la distanță prea mare de *Opel,* se aflau, într-una doi bărbați, iar în cealaltă o femeie și un bărbat. Pentru moment nu făcu nicio legătură între mașini și ocupanți, dar Harvey se gândi că nu ar fi exclus să fie escortați de poliție, și acest, lucru îi dădu curajul necesar să-și privească patronul fără teamă, prin oglindă. Lopez părea a fi ațipit. Tânărul se bucură, căci în felul acesta puteau fi reperați mai ușor, dacă într-adevăr cei din mașină erau polițiști.

Lopez hotărâse să însereze la Sibiu și a doua zi să se ducă la București. La hotelul *Continental* din Sibiu găsiră camere, dar numai la etajele superioare, lucru care îl nemulțumi pe Lopez de Santa Cruz, de aceea îl trimise

pe Harvey să caute alt hotel. Când ieși în stradă, Harvey o recunoscu pe tânăra femeie, șatenă, nu prea înaltă, însă deosebit de atrăgătoare, din *Dacia* roșie, stând de vorbă cu bărbatul de la volan. Amândoi se aflau în mașina care era mereu în spatele *Opel*-ului din momentul când au părăsit punctul de frontieră. *Dacia* albastră, în care erau doi bărbați, rula în urma celei roșii.

Harvey avu o idee îndrăzneață. Se opri cam în dreptul lor, privi la dreapta, la stânga, apoi, în cele din urmă, se apropie de cei doi care vorbeau și, adresându-se tinerei femei în engleză, o întrebă unde poate fi găsit un hotel în acest oraș.

— Și acesta este un hotel – îi răspunse Andreiana, într-o engleză-americană care îl surprinse pe tânărul filolog.

— Aveți dreptate, dar patronul meu nu suportă să doarmă decât la parter, iar aici toate camerele sunt ocupate...

— Regret, dar nu vă pot fi de folos decât cu un sfat, răspunse Andreiana cu amabilitate, acela de a-i convinge să rămână noaptea în acest hotel. Până mâine s-ar putea să se elibereze o cameră la parter.

— Mâine plecăm la București. Vă mulțumesc.

Harvey fu iarăși decepționat. Dacă bărbatul cu care vorbea tânăra doamnă ar fi fost un polițist trimis în urmărirea lui Lopez, cu siguranță că i-ar fi pus unele

întrebări. Se mai plimbă puțin pe stradă, apoi se reîntoarse la hotel, comunicând patronului său care îl aștepta la bar, că toate hotelurile sunt pline de pasageri. Lopez, zgârcit la vorbă, îi spuse că dorește să servească cina în cameră.

A doua zi plecară, ca de obicei, la prima oră. Valea Prahovei nu părea să-l impresioneze pe Lopez.

Când ajunseră la Predeal, Harvey opri mașina în fața hotelului *Orizont,* fără a-și mai întreba patronul dacă este de acord cu acest popas.

— Ce s-a întâmplat? mormăi Lopez de Santa Cruz printre dinți.

— Peste o jumătate de oră trebuie să vă luați medicamentul cu ceai cald, îi răspunse Harvey fără prea multă amabilitate, detaliu pe care Lopez nici nu-l remarcă, el nu prea ținea la protocol.

După ce coborâră amândoi din mașină, Lopez îi spuse tânărului:

— Dă-mi cheile să închid eu mașina. Dumneata du-te și ocupă o masă pe terasă. Vreau să pot admira munții. Comandă și micul dejun. Pentru mine ceai cald și o mică gustare.

— Cum doriți, domnule, însă mă tem că pe terasă nu o să vă simțiți bine pentru că niște noi i aducători de ploaie vin dinspre munți: priviți și dumneavoastră.

— Bine, încuviință Lopez.

Tânărul remarcase că de când părăsiseră Italia, Lopez rămânea mereu în urmă să închidă mașina, iar pe el îl trimitea să rezolve problemele pentru care se opreau. Înainte de a intra în hotel, Harvey văzu o *Dacia* – albă de data aceasta – condusă de aceeași tânără femeie cu care vorbise la Sibiu. Mașina urcă încet panta lină care duce spre podișul înconjurat de brazi, unde se afla hotelul *Orizont*. „O coincidență. Dacă ar fi fost de la poliție, l-ar fi înhățat pe patron", își spuse Harvey dezamăgit. La ora aceea, găsi cu ușurință o masă liberă în restaurantul hotelului. În fiecare dimineață, la aceeași oră, Lopez lua medicamentul – o pastilă albă – cu ceai cald, și la mai puțin de douăzeci de minute își recăpăta buna dispoziție, care îl ținea până seara. O singură dată i se plânse tânărului că are o circulație defectuoasă și dureri reumatice care îi strică dispoziția pe o zi întreagă dacă nu-și ia medicamentul.

Când Harvey văzu că tânăra femeie care venise cu *Dacia* albă se așază singură la o masă în partea opusă a restaurantului, nici măcar nu-i mai trecu prin minte s-o confunde cu un reprezentant al poliției române. Andreiana Olteanu ceruse colegilor de la Sibiu o *Dacia* albă, era mai prudent.

— Tinerelul acela pistruiat are mintea ageră, am remarcat acest lucru după privirea lui; nu întâmplător a venit el direct la mine să mă întrebe unde poate găsi un

alt hotel – spuse Andreiana colegilor ei. Propun să acționăm în felul următor, continuă ea: eu plec singură cu *Dacia* asta albă și voi ne escortați discret. Să sperăm că nu au de gând să stea prea mult pe Valea Prahovei.

— Dacă se opresc să ia masa, spuse Virgil Stoica, vă așteptăm, o parte din echipaj la ieșirea din localitate și cealaltă parte la intrarea în localitatea respectivă, și comunicăm prin stația de radio.

Andreiana aprobă și apoi așteptă ca Lopez și tânărul său însoțitor să pornească la drum.

La Predeal, intră în hotel în urma lor și primul lucru pe care l-a făcut a fost să se intereseze la recepție dacă și-au reținut camere. I se spuse că s-au dus direct în restaurant. Intră și ea, și comandă o gustare și un suc de fructe.

— Am auzit că în țara asta sunt stațiuni balneare renumite pentru tratarea reumatismului și a tot ce am eu – spuse Lopez, care părea ceva mai bine dispus.

— Așa este, răspunse tânărul.

— Dacă treburile îmi vor reuși așa cum *trebuie* să reușească, mă gândesc să vin în România să mă tratez. Oricum, vreau să mă consulte și doctorița Aslan. Totul depinde de noroc.

Apoi Lopez își aprinse trabucul, își privi ceasul și făcu semn lui Harvey să achite consumația.

— Eu mă duc să te aștept în mașină, spuse el.

Lopez se ridică cu precauție, își luă bastonul și cu un șchiopătat bine studiat ieși din restaurant.

Și Andreiana ieși din restaurant, dar fără ca Harvey s-o fi remarcat, căci el în momentul acela era ocupat să achite consumația. Trecând pe lângă Lopez care se oprise în capul scărilor, Andreiana se îndreptă fără grabă spre *Dacia* albă cu care venise și pe care o parcase ceva mai departe de *Opel*-ul canadienilor. După ce se sui la volan, îl văzu pe Lopez instalându-se pe canapeaua din spate a *Opel*-ului, apoi pe Harvey venind foarte repede și el. Tânărul se sui la volan și trânti portiera cam prea tare, după părerea ei, ținând cont de atribuțiile lui. Îi lăsă să coboare panta, să se angajeze pe șoseaua națională și numai după aceea porni și ea. În *Dacia* care era în spatele ei, Virgil Stoica și un coleg de la Sibiu mențineau pe cât puteau o distanță rezonabilă.

Cei doi canadieni au rulat fără oprire până la București, mai precis până în fața hotelului *Intercontinental,* unde Harvey avusese grijă să rețină prin telex un apartament și o garsonieră. După ce se instalară, Lopez îi spuse tânărului să se intereseze la recepție de adresa unui bun ortoped și despre modalitatea de a obține o consultație la doctorița Aslan, apoi să rețină o masă la restaurantul hotelului. După amiază, Lopez dorea să se plimbe prin București și împrejurimi. Acest lucru îl necăji pe tânărul Harvey,

căci nu mai putea fugi, cum își propusese, oricum, își va nota numărul de telefon și adresa Ambasadei canadiene la București. N-ar fi exclus, se gândea el, ca după ce se va întoarce de la plimbare, patronul să-i spună că poate dispune de timpul care îi rămânea până la cină.

De la recepție i se dădu adresa unui spital de specialitate, iar pentru doctorița Aslan, doar a doua zi va ști când poate fi primit.

— Cred că ar fi mai bine să amân aceste consultații pentru săptămâna viitoare, când mă voi reîntoarce de la Istanbul, deoarece aș dori să urmez un tratament la Geriatrie. Acum vreau să mă odihnesc. Dumneata nu părăsești camera, spuse Lopez.

După ce luară masa de seară, mai devreme ca de obicei, patronul hotărî să ceară nota, spunând că dorește să viziteze litoralul. Harvey avu un moment de ezitare, apoi își spuse că nu ar fi prea corect din partea lui să fugă; funcționarii Ambasadei canadiene nu l-ar lua în serios, chiar l-ar blama, deoarece nu avea nici o dovadă concretă asupra faptelor lui Lopez de Santa Cruz, și în cazul acesta nimeni nu l-ar sprijini să ia legătura cu poliția română. Va mai răbda încă câteva zile până la expirarea contractului, apoi va pleca.

În dimineața zilei următoare, înainte de a părăsi platforma hotelului *Intercontinental,* Lopez de Santa Cruz, care de la Roma nu renunțase la pantoful

ortopedic și nici la baston, îi spuse tânărului să se îndrepte spre Giurgiu, deoarece părăsesc țara. Pe Harvey nu îl mai mira nimic. Gândul lui era să se reîntoarcă cât. De curând acasă.

Ziua se anunța senină, primăvara intrase din plin în drepturile ei. De când ajunsese în Europa, era prima oară când se bucura de frumusețile naturii, și acest lucru îl liniștea. Patronul lui nici nu mai exista pentru el.

La ora aceea, pe șoseaua București-Giurgiu, traficul rutier era aproape inexistent. Cu aproximativ cinci kilometri înainte de a ajunge la Giurgiu, un camion cu remorcă depăși *Opel*-ul, ca după aproximativ douăzeci de metri să facă o manevră neregulamentară și, vrând să se redreseze, se plasă oblic pe toată lățimea șoselei. Harvey fu nevoit să frâneze brusc. Șoferul camionului coborî, gesticulă făcând semn însoțitorului să coboare și el, înjură, se aplecară amândoi privind roțile, asfaltul, șoferul înjură din nou dându-și înciudat șapca pe ceafă, apoi spuse însoțitorului să se urce în remorcă să ia câteva lopeți de nisip și să-l arunce pe asfalt.

— Norocul lor și al nostru că transportă nisip, spuse Harvey, altfel nu știu cum ne-am descurca trecând peste pata aceasta imensă de ulei.

Între timp, patru Dacia și o camionetă fură și ele nevoite să oprească căci nu aveau pe unde trece;

începură să se audă claxoane, portiere trântindu-se, discuții angajate între conducători de mașini care se vedeau pentru prima oară, șoferul camionetei și însoțitorul său coborâră și ei să dea o mână de ajutor, între timp se mai opriră și alte mașini. Singurii care nu s-au mișcat de la locul lor fură cei doi canadieni.

După ce au mai fost aruncate câteva lopeți de nisip, șoferul camionului cu remorcă se sui în cabină, ca de altfel și însoțitorul său și din două-trei mișcări de volan, camionul își recăpătă poziția normală de mers, iar celelalte mașini porniră și ele, văzându-și fiecare de drumul lor.

— Ce spui de cascada tovarășului plutonier-major Nichita? Sunt sigură că niciun cascador de profesie nu s-ar fi descurcat mai bine, spuse Andreiana, adresându-se colegului ei, Stoica.

— Eu aș mai adăuga: dacă n-ar fi fost ideea tovarășei căpitan, nu văd cum am fi reușit să-i escortăm pe acești canadieni, ca pe niște moaște, pe o șosea atât de puțin aglomerată la această oră.

— Te rog, te rog, Virgile!

Ajunsă la Giurgiu, o mică coloană de mașini formată dintr-un TIR, o *Skoda,* o Dacia și un *Opel,* se îndreptă spre vamă. Ceva mai în urmă, o altă mașină, în care se aflau doi colegi ai căpitanului Andreiana Olteanu, se angajă și ea pe panta care duce la vamă, oprind nu

depărtă de *Opel*-ul albastru argintiu.

Andreiana, știind că *Opel*-ul nu poate scăpa de sub supravegherea colegilor ei pe care îi lăsase în urmă, depăși mica coloană de mașini chiar de la intrarea în Giurgiu și opri în fața biroului vămii.

— Bine ați venit, tovarășe căpitan, o salută șeful vămii, un bărbat bine legat și cu o expresie jovială, vă așteptam, spuse, în timp ce strângea mâna Andreianei și a lui Stoica, luați loc, vă rog. A! dar iată-l și pe tovarășul căpitan Gheorghiu!

Căpitanul de grăniceri Gheorghiu, un tânăr șaten, cu ochii albaștri, aproape frumos și foarte manierat, strânse și el mâna noilor veniți.

— Dumneavoastră veniți cu noi la control? o întrebă vameșul șef pe Andreiana.

— Nu, răspunse ea, cred că este mai bine ca după ce terminați de controlat mașina să-l invitați pe Lopez aici sub un pretext sau altul.

— Spuneați la telefon că vă interesează bastonul și pantoful ortopedic al canadianului.

— Exact. Mersul lui mi s-a părut dubios, și apoi bastonul...

— Nu vă faceți probleme, tovarășe căpitan, o asigură vameșul șef, prin filtrul nostru niciun fir de nisip un trece neobservat.

Când vameșii ajunseră în dreptul *Opel*-ului,

canadienii aveau pașapoartele la îndemână. După îndeplinirea acestei formalități, unul din vameși le spuse în engleză că dorește să verifice bagajele.

— Dacă nu m-ați crezut pe cuvânt când v-am spus că *eu* nu am nimic de declarat, poftim cheile celor două valize care îmi aparțin. Garantez numai de mine, nu și de secretarul meu, spuse Lopez înmânând cheile vameșului.

Harvey, care se și dusese să deschidă port-bagajul, dădu și el o cheiță vameșului, spunându-i:

— Aceasta este cheia valizei mele, am să v-o arăt.

Controlul se dovedi a fi cât se poate de amănunțit, nu numai la bagaje, dar și în port-bagaj, care mai conținea o trusă sanitară, o roată de schimb și tot ce-i mai trebuia unui conducător auto pentru a interveni cât de cât în cazul unei pene. Totul părea a fi în ordine. Harvey fu rugat să deschidă cele patru portiere. Urmă un control amănunțit în interiorul mașinii, apoi Lopez fu invitat să coboare.

— Domnilor, eu călătoresc foarte mult, dar să știți că numai în țara asta mi s-a întâmplat așa ceva. Sunt infirm, pentru mine este foarte greu să cobor din mașină. Dacă vreți mă mut dintr-o parte într-alta a canapelei ca s-o puteți controla, dar ce rost are să mă forțați să cobor?

— Nu v-am forțat, v-am rugat, spuse vameșul șef și

sunt convins că tocmai dumneavoastră care ați călătorit atât de mult nu ne veți împiedica să ne facem datoria.

Lopez coborî, nu fără dificultate. Harvey și unul din vameși îl ajutară.

— În afara infirmității mele am o artroză a șoldului și de la București până aici m-am și anchilozat.

— Domnule Lopez o să vă ajutăm să luați loc pe un scaun în biroul meu, spuse vameșul șef, mulțumit că a găsit pretextul pe care i l-a oferit chiar Lopez, de a-l invita în birou.

— De ce? întrebă canadianul, stau aici până terminați de controlat interiorul mașinii.

— Controlul nu va dura prea mult, dar până la plecarea dumneavoastră cred că vor mai trece cel puțin două ore, de aceea vă rog fiți înțelegător și veniți în biroul meu, insistă vameșul șef.

— Dar nu înțeleg ce se întâmplă, domnule! Actele sunt în regulă, în mașină nu veți găsi nimic care să contravină regulilor vamale, și atunci de ce mă rețineți? Sunt cetățean canadian și protestez!

— Nu vă enervați inutil, așteptăm un telex.

— Un telex?

— Da. Se mai întâmplă, nume care se aseamănă, și chiar fizionomii care se aseamănă... spuse vameșul șef luându-l pe canadian de braț cu intenția să-l conducă în birou.

— Vă rog! mă pot ajuta cu bastonul, și Lopez își trase brațul. Dumneata rămâi la mașină, îi ordonă lui Harvey.

— Nu, interveni vameșul șef, veniți și dumneavoastră, și îi făcu semn lui Harvey să-i urmeze.

Nu mică a fost surpriza tânărului Harvey când o revăzu pe Andreiana în biroul vameșului șef. Iată că o reîntâlnea pe tânăra femeie de la Sibiu și din restaurantul hotelului *Orizont* de la Predeal! Pentru el lucrurile erau clare: mesajul lui telefonic nu a fost neglijat, în schimb, pentru Lopez situația se complica. După ce se așeză pe scaunul oferit de vameșul șef – același lucru îl făcu și Harvey – Lopez își puse bastonul între genunchi, sprijinindu-se cu amândouă mâinile pe el. O privi discret, dar admirativ, pe Andreiana, care, ca și Stoica, răspunse printr-o înclinare a capului salutului său.

— Îmi puteți spune din ce țară așteptați telexul? întrebă canadianul pe un ton plictisit.

— Din Canada, răspunse Andreiana.

— Și până atunci mă constitui prizonierul dumneavoastră? întrebă canadianul cu ironie.

— Nicidecum.

— Domnule Lopez, vreți să-mi dați bastonul? spuse vameșul șef.

— Nu ați mai văzut baston în viața dumneavoastră? răspunse Lopez înțepat.

— Este deosebit de frumos, interveni Andreiana, este din abanos nu-i așa? spuse apropiindu-se de canadian.

— Da, este din abanos.

— Comandă specială? îl întrebă Andreiana, luându-i bastonul.

— Făcut pentru înălțimea mea, dacă acest lucru vă satisface.

În momentul acela în birou intră maiorul Cristescu, urmat de căpitanul Gheorghiu. Andreiana dădu bastonul maiorului, și Lopez înțelese că a făcut o greșeală, pe care o va plăti foarte scump. Era pentru prima oară că greșise, după peste cincisprezece ani de activitate. De fapt, debutul activității sale putea fi plasat chiar din clasele primare, când într-o zi reușise să fure zece gume din penarele colegilor, pe care în timpul recreației le ascunsese în curtea școlii, după un burlan, luându-le doar a doua zi. Cu multă greutate ajunsese să fie omul de încredere al „Creierului", șef atotputernic, temut și intransigent al unei rețele internaționale. Și totuși, nu înțelegea cine să fi avut interes să-l denunțe. În niciun caz nu putea fi un adversar dintr-o bandă rivală. Ei își rezolvă răfuielile între ei, de obicei omorându-se, nu amestecă poliția, ar fi prea riscant. Dar dacă blegul ăla de pistruiat?... nu, imposibil, de Harvey garanta. Cu siguranță că în bandă se află unul care lucrează pentru poliție, dar cine?

— Dacă sunteți amabil, vreți să vă prezentați pașaportul? spuse Andreiana.

Fără nicio ezitare, Lopez îi întinse actul de identitate cerut.

Harvey făcu același lucru fără să i se ceară.

Maiorul Cristescu privi atent bastonul, în special în dreptul mânerului. Îi fu suficient să sucească mânerul, nu de la stânga spre dreapta cum normal se deșurubează, ci invers, ca frumosul mâner de argint să cedeze sub privirea glacială a lui Lopez. În birou era o liniște desăvârșită când maiorul Cristescu scoase cu grijă din scobitura de aproape zece centimetri, făcută în interiorul bastonului, o pungă neagră din material plastic din care, când o răsturnă cu grijă pe o coală de hârtie, începură să strălucească feeric un număr considerabil de pietre prețioase. Căpitanul Gheorghiu nu își putu abține un șuierat printre dinți.

— Nu ați lucrat bine, domnule Lopez, mă mir de dumneavoastră, că doar nu sunteți un începător. Sistemul acesta este perimat, i se adresă maiorul Cristescu. Apoi continuă: Dumnealor le vor inventaria în fața dumneavoastră. Pentru moment aceste pietre prețioase sunt confiscate de noi.

— Domnilor, protestez, spuse Lopez. Acest baston nu este al meu. Am fost victima unei înșelătorii. Bastonul meu a fost înlocuit cu acesta, fără știrea mea.

— Tot ce se poate, îi răspunse calm Andreiana. Fiți liniștit, lucrurile se vor lămuri.

— Nu permit să mă calomniați punând în sarcina mea fapte deosebit de grave. Refuz să recunosc faptele de care mă acuzați și nu voi vorbi decât de față cu avocatul meu. Vreau să cred că pe teritoriul țării dumneavoastră voi fi liber...

— Regret, dar ne vedem obligați să vă predăm Interpolului.

— Cer să fiu lăsat în libertate pe cauțiune și să se telefoneze de îndată avocatului meu. Nota telefonică va fi achitată pe loc în dolari.

— Aceste probleme le veți discuta foarte curând cu colegii de la Interpol.

— Cât de curând? întrebă Lopez tăios.

— O oră, cel mult o oră și jumătate. Vin cu un avion special. Au și decolat; deocamdată vă rog să vă descălțați.

Lopez o privi pe Andreiana cu ochi răi, apoi pe un ton obraznic o întrebă:

— Vă interesează picioarele mele, doamnă?

— Nu, domnule, îi răspunse Andreiana calm, mă interesează pantofii dumneavoastră.

— Sunt indignat, spuse el în timp ce se descălță.

Nu era nevoie să fii medic pentru a-ți da seama că picioarele lui Lopez erau amândouă perfect normale.

Vameșul șef luă pantoful ortopedic și, cu ajutorul unei șurubelnițe, detașă fața de talpă. În dreptul tocului, care era mult mai înalt, tot cu ajutorul șurubelniței, ridică branțul, și cei de față putură constata că în cavitatea tocului, ea și în baston, se afla o pungă negară din material plastic, plină cu diamante și câteva smaralde.

— Ce-i cu atâtea pietre prețioase? De unde provin și cui trebuia să le dați?

— ...

— Nu vreți să-mi răspundeți?

— Nu vă mai osteniți să-mi puneți întrebări, deoarece nu voi răspunde decât de față cu avocatul meu.

Între timp unul din vameși îi aduse valizele. Oricum, trebuia să-și ia o pereche de pantofi ca să se încalțe.

— Se poate fuma aici? întrebă Lopez cu aroganță.

Virgil Stoica îi răspunse afirmativ, ridicându-se chiar să-i aducă o scrumieră. Lopez își aprinse un trabuc, nu înainte de a fi tăiat vârful cu un mic briceag de argint.

Maiorul Cristescu o rugă pe Andreiana să iasă cu el din încăpere.

— Tovarășe căpitan, spuse acesta, cheamă-i te rog pe tinerel în biroul de alături și stai un pic de vorbă cu el, să știm și noi ce l-a determinat să dea telefon la Ambasada română de la Roma ca să-și denunțe patronul... Nu cumva o fi o neînțelegere bănească la mijloc? Voi rămâne și eu în birou, dar nu-i voi pune

nicio întrebare.

— Nu pleca el de aici până nu-i puneam câteva întrebări, spuse Andreiana. Eu cred că el nu are nimic comun cu această bandă internațională cu multe ramificații și, după cum ne-a spus colegul de la Interpol, specializată în tablouri, lucrări de artă, pietre prețioase, droguri.

— *Creierul* lor a judecat bine, în felul acesta sunt mai greu de depistat.

Reîntoarsă în birou, Andreiana îl invită pe Harvey s-o urmeze. În timp ce vorbea cu tânărul, o rază de soare o lumină, dând o strălucire deosebită chipului ei și părului des, ușor ondulat și de culoarea castanelor – culoarea părului Andreianei era naturală – O fracțiune de secundă Lopez o privi admirativ apoi își întoarse capul prefăcându-se că se uită pe fereastră.

„Oare de ce o femeie atât de frumoasă preferă să fie polițistă, în loc să stea acasă să-și vadă de bărbat, se gândea Lopez. Să fi fost a mea! Româncele astea au ceva cu totul deosebit. Păcat de ea, și frumoasă și deșteaptă, cel puțin așa pare; acum l-a chemat pe mototol la interogatoriu! Cum și-o fi închipuind ea că pistruiatul ăsta ar face parte din banda noastră, sau că ar fi putut observa ceva.” continua el să se gândească.

— Domnule Wheeler, i se adresă Andreiana tânărului după ce îl rugă să ia loc în biroul maiorului Cristescu,

din pașaportul dumneavoastră reiese că sunteți student.

— Da doamnă, în anul doi la litere.

— Îl cunoașteți de mult pe domnul Lopez de Santa Cruz?

— Nu, doamnă...

Și Harvey începu să povestească împrejurarea în care l-a cunoscut, apoi arătă anchetatoarei contractul semnat cu Lopez prin cunoscuta agenție de plasare.

— Cum vi s-a părut comportamentul acestui domn?

— Lipsit de corectitudine, deoarece nu mi-a dat posibilitatea de a vizita niciun muzeu, și pentru mine acest lucru conta mai mult decât remunerația pe care mi-a oferit-o și pe care, în urma celor întâmplate, o refuz. Experiența pe care am câștigat-o în aceste trei săptămâni și jumătate valorează mai mult decât banii...

— Este frumos că un tânăr de douăzeci de ani să gândească așa... Dar acum, domnule Wheeler, spuneți-mi, vă rog, ce v-a determinat să telefonați la Ambasada română de la Roma?

— Ne aflam la Roma și mi-a spus să-l conduc la o adresă. De obicei nu opream niciodată exact în fața casei unde intra. De data aceasta l-am văzut prin oglinda retrovizoare intrând într-un gang unde era așteptat de un individ. Era clar că acel individ făcea parte din lumea interlopă. Individul a făcut o greșeală... l-a așteptat la

intrarea în gang, dacă numai câțiva pași ar fi fost mai înapoi, nu aș fi văzut când Lopez i-a înmânat două plicuri mici, iar tipul i-a dat un teanc de bani... în momentul acela m-am hotărât să anunț poliția, căci eram convins că se ocupă cu trafic de droguri... Știam că venim în România și mi-am spus că aici la vamă va fi prins mai ușor. La Sibiu, când m-am apropiat de dumneavoastră să vă întreb de adresa unui hotel, nu bănuiam că sunteți polițistă. Pe șoseaua București-Giurgiu, când v-am revăzut, eram convins, v-am recunoscut după profil... am făcut de îndată legătura cu incidentul de pe șosea, care a fost foarte bine regizat.

— Vă felicit de a avea un simț al observației atât de dezvoltat, spuse anchetatoarea.

— Vă mulțumesc, doamnă, cred că l-am moștenit pe tata care este polițist.

— În cazul acesta vă promit să-l anunț oficial pe tatăl dumneavoastră de felul cum ați contribuit la arestarea unui renumit *escroc* internațional! Sunt sigură că va fi mândru de dumneavoastră.

— Vă mulțumesc, răspunse simplu Harvey.

Deîndată ce reprezentanții Interpolului sosiră – erau patru la număr – se întreținură amical cu reprezentanții securității și miliției române, felicitând-o pe Andreiana pentru felul cum a acționat la arestarea lui Lopez – de fapt numele lui era cu totul altul, dar în ultima vreme

rămăsese fixat la acesta. Apoi, Andreiana le povesti episodul cu tânărul Harvey.

— Să mergem în biroul de alături, propuse Andreiana, acolo îi veți găsi pe Lopez și pe tânărul Harvey Wheeler.

Lopez avu o tresărire, prima de când fusese reținut. Era și normal, căci recunoscuse pe un polițist englez în persoana unuia din cei patru reprezentanți ai Interpolului. Cu doi ani în urmă avusese o mare neplăcere: trebuia să transporte o cantitate de hașiș, din Olanda în Anglia, la Liverpool, și s-o predea unui *coleg* pe care nu-l cunoștea decât după semnalmente: mărunt, brunet și care trebuia să țină în mâna stângă un sac de voiaj tip sport, identic cu al lui. Urma să se apropie de acel individ, să se bucure nespus amândoi de reîntâlnire, amândoi să lase jos sacii de voiaj, să-și strângă mâinile, să se îmbrățișeze, însă nu înainte ca Lopez să-i spună parola: „De unde vii, Mandarino?”, iar celălalt să-i răspundă: „De pe planeta străvezie Canaris”, să se miște făcând un pas, doi, înainte și în efuziunea lor să-și schimbe locurile, Lopez să ia sacul de voiaj ce nu-i aparținea, iar celălalt, pe cel cu hașișul, și fiecare să-și vadă de drum în direcții opuse. Numai că, după ce lăsaseră sacii jos și erau numai zâmbete de bucuria revederii au apărut două mașini ale poliției. Până ce ei să se dezmeticească, mai mulți polițiști au

sărit din mașini și în fugă s-au îndreptat în direcția lor. Lopez, considerând că și-a îndeplinit misiunea, a abandonat *marja* și a fugit cât îl țineau picioarele în direcția unui antrepozit. În momentul când polițistul care fugea mai repede decât el l-a apucat de umăr, Lopez s-a întors brusc și vârful unui pumnal, scurt dar ascuțit, a intrat în obrazul polițistului în dreptul maxilarului inferior, ridicându-se până aproape de ochi. Lopez a profitat de cele câteva clipe cât polițistul a fost orbit de sânge ca să fugă și să dispară fără urme timp de doi ani.

— Parcă ne-am mai văzut, îi spuse polițistul în cauză, în momentul de față reprezentantul Interpolului.

Lopez îl privi pieziș.

După ce îi mai făcu o percheziție corporală, la sugestia Andreianei, polițistul îl întrebă pe Lopez de când îl cunoaște pe Alexandru Ioanid.

— Este pentru prima oară că aud acest nume.

— Dar pe Stavropol?

— Am cunoscut un Stavropol la Salonic, dar a murit acum cinci ani, avea un birou de import-export.

— Și pietrele de unde le-ai furat?

— De la Monaco. De la un maharajah.

— Treburile astea fac obiectul unui alt capăt de acuzare. Acum spune-mi unde ai ascuns cele două tablouri de Renoir, unul pe care l-ai furat din galeria

bătrânului Moor din Montreal, iar celălalt din Franța.

— Nu sunt la mine. Le-am dat mai departe.

— Unde mai departe? Parcă ai fi la primul interogatoriu, aștepți să-ți pun o întrebare la fiecare cuvânt... Acum s-a terminat, nu ne mai scapi! Hai, dă-i drumul!

— Fiecare tablou a rămas în țara lui. Cel din Canada se află în păstrare la Audrey Crocker la Montreal...

— Care Audrey Crocker, proprietara barului? Face și ea parte din banda voastră?

— Nu.

— Atunci, cum a ajuns acel *Renoir* la ea? Lopez, nu mă enerva, să nu-ți închipui că dacă ne aflăm în România am să mă port cu mănuși cu tine.

— Audrey Crocker este soția mea.

— Deci *Renoir*-ul se află la tine.

— Nu chiar, deoarece printr-o convenție între noi, tot ce se află în casa ei îi aparține. Cât despre al doilea *Renoir,* se află la „Pépé”, Gaston Noirot, la Paris.

— Dacă nu mă înșel, sunt doar câteva luni de când „Pépé” s-a reîntors după ce a ispășit șase ani de detenție...

— Opt ani!...

— Fie, după mine prea puțini și opt ani... Dar de ce ai furat aceste tablouri, ca apoi să le lași unul lui Audrey și altul lui „Pépé”?

— Acestea au fost dispozițiile *bossului,* pentru a induce în eroare poliția. În felul acesta se putea lucra în liniște cu celelalte... și apoi, dacă cumva unul din cei doi colecționari de tablouri sau chiar amândoi ar fi oferit o sumă tentantă, sumă mai mare decât valoarea asigurării tablourilor, atunci tablourile ar fi fost înapoiate. Cei care le-au păstrat ar fi primit patruzeci la sută, iar restul mie și bossului. Întâmplător am luat două *Renoir*.

— Și mai spui că Audrey nu face parte din banda voastră. Mișcă-te de pe scaun! îi ordonă apoi polițistul care conducea interogatoriul.

După ce Lopez se ridică, îi puse cătușele.

— Restul întrebărilor, când vom ajunge la destinație, oricum, nu putem abuza la infinit de amabilitatea colegilor – spuse polițistul, făcând un semn discret cu capul către ceilalți trei colegi de la Interpol, care, după ce își luară rămas bun de la gazde, ieșiră cu Lopez din birou.

— După cum vedeți, continuă polițistul care conducea ancheta adresându-se Andreianei, „tipul” nu-l cunoaște nici pe Alexandru Ioanid și nici pe Stavropol. Vă promit însă să-i căutăm, cine știe pe ce meridiane se plimbă...

— Nu vă osteniți inutil, îi răspunse Andreiana zâmbind. Bătrânul Ioanid a murit, iar Stavropol este sub paza noastră până ce se va pronunța instanța de

judecata. Avem și noi de rezolvat o problemă, tot cu un *Renoir,* și vroiam să știu dacă întâmplător Lopez are legături și la noi în țară...

După ce polițiștii de la Interpol îndepliniră unele formalități privind mașina lui Lopez, care fusese percheziționată cum nu se poate mai bine, ei și Harvey Wheeler își luară un călduros rămas bun de la gazde, felicitând-o încă o dată pe Andreiana pentru ajutorul colegial acordat Interpolului.

*

Întrevederea cu Mirela Munteanu avu loc mult mai curând decât crezuse Andreiana.

— De obicei rămân după program pentru că într-o fermă zootehnică se găsește mereu ceva de făcut, dar astăzi am plecat exact după opt ore de lucru. Nu le venea: nici colegilor să creadă, spuse Mirela râzând în timp ce punea pe masă două cupe eu salată de fructe stropite cu coniac, peste care pusese: două linguri mari de frișcă.

După ce amândouă serviră această delicioasă salată de fructe; din care nu lipseau nici câteva felii de ananas, dar nici câteva boabe de vișine din vișinată aruncate neglijent peste frișcă, Andreiana văzând că timpul trece și gazda începuse să-i explice cum se face un tort cu fructe, o rugă să-i povestească cum l-a cunoscut pe Alexandru Ioanid.

În fraze scurte, Mirela îi spuse în ce împrejurare vărul ei, Grigore Stavropol, îl cunoscuse pe bătrân.

— În măsura timpului meu disponibil, treceam să-l văd. Deoarece ținea regim, nu-i duceam decât alimente ușoare.

— Alexandru Ioanid avea obiecte de preț în casă?

Fără ezitare; Mirela Munteanu îi spuse că în afara camerei în care își avea patul, nu a intrat nici în sufragerie și nici în dependințe.

— Eu veneam mereu în fugă și îi lăsam o sacoșă lângă. Noptieră, schimbam două-trei cuvinte cu el și plecăm. Totuși, am remarcat unele lucruri de preț, cum ar fi un scrin, un covor, un Gallé și alte obiecte de artă. Dar pentru că am ajuns la capitolul „obiecte de artă”, bătrânul îi promisese lui Grigore Stavropol un *Renoir*, pe care pretindea că îl ține ascuns. Dar cum lui Stavropol i se mai întâmpla să fabuleze, iar Alexandru Ioanid dădea semne de scleroză, am încercat, prin femeia de serviciu a bătrânului, să aflu unde ține ascuns tabloul, dar nu am reușit.

Apoi Mirela povesti anchetatoarei cu lux de amănunte cum l-a cunoscut pe Martin Moor, și tot ce a urmat, inclusiv voiajul ei în Canada, și hotărârea de a nu se căsători cu el pentru simplul motiv că și-a dat seama că nu s-ar putea acomoda într-o altă țară.

Andreiana nu făcu niciun comentariu la cele afirmate

de Mirela.

— Și acum să vă *spun* de ce v-am telefonat și ca să fiu sincera mă bucur că ați venit dumneavoastră, căci. Eu, cel puțin, îmi deschid mai ușor sufletul față de o femeie.

Martin Moor mi-a spus că din colecția de tablouri a unchiului său a fost furat, de curând, un *Renoir*. Bineînțeles că au anunțat poliția canadiană, care a luat legătură cu interpolul. Acum câteva zile Martin era aici, când vărul meu ne-a spus că dacă nu pierdea tabloul ar fi avut suma de bani necesară pentru a-și plăti o datorie, deoarece printr-un intermediar ar fi găsit un cumpărător. Eu sunt convinsă că toată povestea asta a fost inventată pe loc doar ca să poată obține de la Martin banii de care avea nevoie. Martin crede că vărul meu i-a spus adevărul și ne-a rugat pe amândoi să aflăm numele intermediarului, fiind convins că ar fi în legătură cu hoțul care a furat *Renoir*-ul unchiului său. Eu m-am gândit că ar fi mai bine să vă spun și dumneavoastră acest lucru...

— În momentul de față care sunt relațiile dumneavoastră cu Martin Moor? o întrebă Andreiana.

— Am rămas doi buni prieteni, în adevăratul sens al cuvântului.

— Dar în privința lui Grigore Stavropol, ce părere aveți? a pierdut tabloul sau l-a dat cuiva, să zicem unui intermediar care din diverse motive nu i-a dat banii.

Această întrebare o făcu pe Mirela să rămână pe gânduri.

— Nu mai știu ce să cred, spuse ea cu glasul scăzut. Cunoscându-l pe vărul meu, înclin totuși să cred că a pierdut *Renoir*-ul. Pe mine nu m-a mințit niciodată. Mai e ceva... nu știu în ce măsură v-ar putea interesa, dar pentru că am pornit pe panta mărturisirilor, să merg până la capăt. Grigore Stavropol... El a fost și soțul meu. Când eram în anul întâi de facultate, m-am căsătorit cu el, însă la puțin timp am divorțat. Cu Grig nu se putea. Porni la un drum sănătos. El mereu a avut tot felul de ciudățenii. Păcat de inteligența și de cultura lui!

— Pe proprietăreasa lui Alexandru Ioanid o cunoașteți?

— Pe doamna Dinescu? Am văzut-o doar de câteva ori și de fiecare dată vorbeam de domnul Ioanid, a cărui sănătate devenise critică.

Epuizând orice discuție în privința anchetei, cel puțin pentru moment, Andreiana se ridică să plece. Mirela făcu același lucru, o conduse și rămase cu ea pe palier până ce veni liftul.

Deoarece colegii de la Interpol confirmaseră că omul de afaceri canadian Martin Moor este nepotul octogenarului Moor, căruia i s-a furat un *Renoir*, Andreiana se gândi să-i telefoneze canadianului care n-ar avea motiv să se mire că o reprezentantă a Miliției

române dorește să stea de vorbă cu el.

În felul acesta, Andreiana spera să mai afle unele lucruri rămase încă neclarificate în privința lui Stavropol și a *Renoir*-ului furat de el de la bătrânul Ioanid.

Martin Moor fu plăcut surprins când la telefonul din camera sa se auzi o voce de femeie pe nume Andreiana Olteanu de la Miliția Municipiului București, care, într-o perfectă engleză americană, îi spuse că dorește să-i vorbească în privința *Renoir*-ului unchiului său.

— Vin imediat la dumneavoastră la poliție, spuse canadianul.

— Nu vă deranjați, domnule Moor, dacă vă convine, să ne întâlnim peste zece minute la braseria din incinta hotelului. Îi preciză că este îmbrăcată într-un *deux-pieces*[15] vișiniu. Cum în braserie clienții nu abundau, cel puțin la ora aceea, Martin Moor, purtând un costum bej, excelent croit, o cravată de mătase naturală asortată cu pantofii, se duse direct la masa Andreianei, prezentându-se. Un cunoscător putea ușor spune despre el că este prototipul omului cumsecade.

Andreiana scoase din poșetă legitimația și i-o arătă. Doar după ce privi atent legitimația, canadianul se convinse că „Poliția" română se interesează de *Renoir*-

---

[15] Îmbrăcăminte feminină compusă din fustă și jachetă.

ul unchiului său. De mulțumire, un surâs jovial îi lumină deodată înfățișarea.

— Doamnă, continuă el după ce îi vorbi amănunțit despre furtul *Renoir*-ului, am o bănuială, și anume că hoțul are o legătură în România. Mai precis, în București.

— Ce vă face să bănuiți acest lucru? îl întrebă Andreiana.

De data aceasta canadianul părea încurcat Preț de o secundă se uită pieziș, apoi, în timp ce își făcea de lucru cu un pachet de țigări, pe care nu se grăbea să-l desfacă, spuse:

— Am comparat întrebarea pe care mi-ați pus-o cu o peliculă de film din care vă interesează doar ultimele cadre, dar pentru a ajunge la aceste cadre sunt nevoit să derulez toată bobina. Ei bine, contrar principiilor mele, o voi derula. Spun contrar principiilor mele, deoarece până acum nu am fost de acord să amestec prietenii sau chiar simplele cunoștințe în afacerile mele sau în problemele mele personale. Dar mai știu că față de un medic, de un avocat și de... *„poliție* – de data aceasta canadianul surise – nu trebuie să ascunzi nimic, dacă vrei să fii ajutat. Eu cred că nimeni nu mă poate acuza că mi-a plăcut atât de mult o româncă încât am cerut-o în căsătorie. Dânsa ar fi acceptat, și ne-am fi căsătorit dacă aș fi locuit în țara dumneavoastră, dar mi-a

explicat, și am înțeles-o că i-ar fi imposibil să se acomodeze să locuiască definitiv în Canada. Am rămas doi buni camarazi. Această doamnă are un văr care printr-un intermediar a găsit să vândă un *Renoir* reprezentând tot un peisaj cu pomi ca și tabloul unchiului meu. Și, normal, m-am gândit că n-ar fi exclus ca hoțul de tablouri din Canada să aibă o legătură în România, care să-i procure opere semnate de pictori cunoscuți.

— Vărul acestei doamne de care ați pomenit a vândut tabloul?

— Nu, pentru că se pare că ar fi pierdut după ce a ieșit din casă. Ciudat lucru! Dar câte ciudățenii nu sunt în viața de toate zilele.

— Cum se numea persoana care a pierdut *Renoir*-ul?

— Stavropol. Grigore Stavropol. Chiar a doua zi după ce ne-a povestit acest lucru a fost accidentat M-am dus să-l vizitez la Spitalul de urgență. Între noi fie zis, nu prea îmi place cum arată după operație, dar să sperăm că se va face bine.

În timp ce canadianul înmâna Andreianei două cărți de vizită, una cu adresa lui din Canada iar cealaltă cu adresa firmei din București, o rugă, în măsura în care acest lucru este posibil, să-l țină și pe el la curent cu cercetările.

— Domnule Moor, spuse Andreiana luând cărțile de

vizita și punându-le în geantă, bănuiala unei așa-zise *legături* pe care credeți că ar avea-o hoțul de tablouri din Canada cu cineva din România nu este întemeiată. Acum să revenim la Stavropol: sunteți convins că v-a spus adevărul? A văzut cineva acest tablou? Cine poate garanta că este original?

— Aveți dreptate, doamnă, dar știți și dumneavoastră că un păgubaș este ca un naufragiat care se agață și de un fir de pai. Acum sunt mai liniștit. După ce mai schimbară câteva banalități, Andreiana se ridică de pe scaun, același lucru îl făcu și Martin Moor, care o conduse până la ieșirea din hotel.

Știind că soțul cu fetița se află la niște prieteni care locuiesc pe Bulevardul Nicolae Titulescu, unde de altfel era așteptată, Andreiana se îndreptă într-acolo. Dar cum blocul în care locuiau prietenii lor se află la doi pași de Strada Dreaptă, anchetatoarea vru să treacă prin fața casei Luciei Avramescu, doar din simplă curiozitate de polițistă. Când ajunse în dreptul casei respective, poarta era închisă, în schimb, ușa de la intrare în casă era întredeschisă și numai în ultima cameră dinspre fundul curții se vedea o lumină aprinsă. Andreiana se duse până spre capătul străzii, apoi se întoarse, dar pe trotuarul de vizavi. Ceea ce nu i se păruse ei tocmai firesc era ușa de la intrare care rămăsese întredeschisă, cu toate că afară nu era cald. Se duse în vizită, unde

rămase aproape două ore. La plecare, îl rugă pe soțul ei să treacă cu mașina pe Strada Dreaptă. Văzând că ușa de la intrare rămăsese tot întredeschisă, Andreiana își dădu de îndată seama că s-a întâmplat ceva neobișnuit. Când ajunse în fața locuinței lor, spuse soțului că mai are ceva de rezolvat în legătură cu ancheta la care lucrează și că nu va întârzia. Se așeză la volan și bineînțeles opri întâi la locuința Luciei Avramescu. După ce coborî din mașină, sună de mai multe ori prelung la poartă. Neprimind niciun răspuns și bănuiala ei începând să prindă contur, apăsă clanța cu mâna. Poarta nu era încuiată și nici zăvorul nu era tras. Andreiana se sui din nou la volan și se duse la Circa de Miliție de care aparține Strada Dreaptă, unde îl găsi pe căpitanul Petre Ioniță cu care colaborase de multe ori.

— Sărut mâna, Andreiana! Ce surpriză plăcută! Ce vânt te aduce pe la noi?

— Bună seara, Petrică, mă tem că vântul care mă aduce pe la voi este purtător de vești rele.

— Ce spui, dragă! Dar ia loc, te rog, și povestește.

— În legătură cu Lucia Avramescu...

— Când spui Lucia Avramescu trebuie să spui și Sevilia Dinescu, cu ce le-ai prins?

Andreiana îi povesti tot ceea ce i se păruse suspect la locuința Luciei Avramescu.

— Dacă tu crezi că e cazul să ne deplasăm acolo,

atunci să mergem chiar acum.

Căpitanul Ioniță era mai mult ca sigur că Lucia Avramescu se afla prin vecini, dar când ajunseră la fața locului, bănuielile Andreianei se dovediră a fi exacte.

Cei doi ofițeri de miliție nu intrară în casă înainte de a mai suna prelung la poartă... apoi, cu ajutorul lanternei pe care o adusese căpitanul Ioniță reușiră să ajungă până la bucătărie, singura cameră în care lumina era aprinsă. Acolo, o găsiră pe Lucia Avramescu întinsă pe jos.

— E moartă, spuse Andreiana înainte chiar de a se apleca asupra ei.

— S-ar zice că a murit subit.

— Nu cred, Petrică. Întoarce-te și privește lângă aragaz.

— Da, o linguriță cu coadă lungă. Cu asta se face cafeaua, dar... este întrebuințată. Andreiana se uită cu atenție prin bucătărie. Totul era curat, ordonat, nici măcar un pahar nu era pe masă. În schimb, în bufet a găsit un ibric care fusese spălat în grabă.

De îndată Andreiana își aminti de bănuielile ce le avea asupra morții prin intoxicare cu ciuperci a soțului Seviliei Dinescu și a povestit acest lucru colegului ei.

— Ce părere ai Andreiana? o întrebă căpitanul Ioniță.

— Nu mă pot pronunța, nu am suficiente dovezi, dar...

— Faci o paralelă între două posibile crime?

— Da.

*

— Să trăiți tovarășe colonel, Sevilia Dinescu este la mine în birou, în grija tovarășului Stoica. Dacă nu aveam mandat de arestare, nu am fi putut-o convinge să vină cu noi.

— Aduceți-o la mine în birou, spuse colonelul Toma.

După câteva minute, Sevilia Dinescu, însoțită de Andreiana Olteanu și Virgil Stoica, intră în biroul colonelului Toma, fără măcar să schițeze cu capul un gest în semn de salut.

Interogatoriul se anunța a fi greoi, deoarece Sevilia Dinescu sau răspundea evaziv, sau nega, sau se cufunda într-un mutism total.

— Este inutil să negați, avem dovezi concrete că dumneavoastră ați omorât-o pe Lucia Avramescu, spuse colonelul Toma ridicând tonul.

Reacția Seviliei Dinescu fu contrar așteptărilor.

— Da, răspunse ea, am otrăvit-o cu *paration* – verde de Paris pe care îl aveam în casă. I l-am pus în ceașca de cafea în timp ce se întorsese cu spatele ca să închidă aragazul.

— *Paration*-ul are miros, victima nu și-a dat seama când a sorbit prima înghițitură de cafea? întrebă colonelul Toma.

— Nu, pentru că am avut grijă să pun câte o linguriță de coniac în amândouă ceștile, ca să taie mirosul.

— De ce ați omorât-o pe Lucia Avramescu?

După o lungă tăcere, timp în care Sevilia Dinescu rămăsese cu privirea ațintită într-un colț al biroului, răspunse aproape inteligibil:

— Odată trebuia să moară, eu am ajutat-o.

Sevilia Dinescu începuse să dea unele semne de lipsă de discernământ, ca după un timp să insiste ca sora ei să fie anunțată, dând anchetatorului numărul de telefon și adresa acesteia. Stoica fu trimis să aducă pe sora acuzatei. Între timp, acuzata se cufundase din nou în mutism, până ce sora ei, o persoană în vârstă, nu prea înaltă, cu părul complet alb și modestă ca aspect, intră în birou. Văzând-o, Sevilia Dinescu începu să plângă. De emoție, când auzi că sora ei este acuzată de omor, aceasta de-abia mai putea vorbi. Andreiana îi aduse un pahar cu apă – apoi în fraze scurte a declarat că Sevilia Dinescu de mică avea ciudățenii care îi apăreau la intervale destul de mari; de exemplu, când avea cinci ani a strâns de gât patru pui de găină de-abia ieșiți din găoace. Mai târziu a tăiat coada unui pisoi, apoi, când era mai mare, a fost surprinsă punând sodă în oala cu ciorbă.

— Sora mea a fost de mai multe ori internată la psihiatrie și doctorii i-au spus să nu bea niciodată,

numai că... îi place prea mult băutura. Eu... n-am avut nicio putere asupra ei, cu toate că sunt cu mult mai mare. Tot din cauza bolii nu a putut învăța, că altfel proastă nu era. Pensia o are de urmaș, de la soțul ei.

— Vă amintiți, tovarășe colonel, cazul de acum doi ani cu femeia aceea din Ardeal? își întrebă Andreiana. Șeful după ce rămaseră singuri în birou.

— Sigur că-mi amintesc, femeia care a fost găsită moartă pe lângă Foișorul de Foc. La autopsie s-a constatat că se otrăvise cu *paration* – verde de Paris –, iar soțul și rudele ei au declarat că nu a avut niciun motiv și apoi de unde să aibă ea verde de Paris, când ei nici nu auziseră vreodată de o asemenea otravă?

Colonelul Toma era recunoscut pentru memoria sa, de aceea Andreiana nu se miră când îl auzi spunând: – N-am. Să-l pot uita pe soțul victimei, un maramureșean înalt, bine legat, sănătos și cu o privire limpede, sinceră. Era așezat pe scaunul acesta din fața mea. Cu o voce domoală a declarat că într-o dimineață, în timp ce se afla cu soția în fața tarabei din piața Obor, o doamnă le-a cumpărat un scul de lână toarsă. Apoi, din vorbă în vorbă, doamna le-a spus că vrea să cumpere o pătură mițoasă. Și-a ales-o, a acontat-o, dar le-a pus o condiție, că o vrea roșie și că s-o vopsească ei cu vopseaua care o să le-o dea ea. Doamna a propus femeii să vină cu dânsa până acasă, căci nu locuiește departe, ca să-i dea

vopseaua și încă ceva bani.

„Muierea mea s-o dus, dară n-o mai vinit”, mi-a spus bietul om eu lacrimi în ochi.

— Deci, Andreiana, după-amiază reîncepem să interogăm pe Sevilia Dinescu. Pare că s-a fixat la verdele de Paris pentru a-și lichida victimele. Sunt convins că tot ea a otrăvit-o și pe maramureșeancă.

— N-ar fi exclus ca tot cu verde de Paris să-și fi otrăvit și soțul, spuse Andreiana.

— La același lucru m-am gândit și eu.

*

Tânărul Sorin Teodorescu, elev în clasa a XII-a, întorcându-se într-o zi de la școală, găsi pe stradă un pachet, pe care îl ridică, îl desfăcu să vadă ce conține, făcu o strâmbătură dar nu-l aruncă și își continuă drumul. Era îngândurat, și avea motive, nu bacalaureatul îl preocupa, era printre primii trei din clasă, ci reușita la facultate. Se hotărâse să intre la medicină, în ciuda nemulțumirii părinților, care ar fi dorit să-l vadă economist sau inginer, pentru simplul motiv că ar fi avut mai multe șanse să rămână în București.

Ajuns acasă, Sorin auzi telefonul sunând și, deoarece pachetul pe care îl găsise îl incomoda, îl aruncă sus, pe dulapul din camera sa, servieta zbură pe divan, iar el se repezi în camera în care se afla telefonul și ridică

receptorul; era o colegă de clasă, care îi amintea că peste câteva zile sunt invitați la o altă colegă și îl ruga să nu uite să aducă niște casete cu muzică de dans.

După ce puse receptorul în furca, o văzu pe sora lui, Marina, care venise și ea de la școală. Comod din fire, îi spuse Marinei că dacă sâmbătă vrea s-o ia cu el la un „bairam”, să cumpere din timp câteva garoafe pentru colega lui care își sărbătorește aniversarea. Marina, care era mare amatoare de dans, acceptă propunerea lui Sorin. În ziua respectivă, după ce părinții lor sosiră de la serviciu și luară masa, Sorin și Marina se duseră fiecare în camera sa, începând să se pregătească, cu mult înainte de ora fixată pentru reuniune. Marina, cu toate că avea părut ușor ondulat, își mai puse câteva bigudiuri, luase de la mama ei un flacon de parfum, cele necesare pentru machiaj, apoi își mai strimtă la iuțeală o fustă, își desfăcu șlițul până la jumătatea coapsei, bineînțeles fără știrea mamei, se parfumă și se privi de zeci de ori în oglindă, surâzând în diverse feluri și fericindu-se că are un frate mai mare care o ia mereu cu el la reuniuni cu dans. Sorin își puse hainele noi cumpărate de părinți pentru banchetul pe care clasa îl va da după bacalaureat, se chinui să-și facă un nod la cravată după ultimul strigăt al modei, apoi, trecându-și mâinile pe obraji, regretă că nu are nimic de prisos. El ar fi dorit să se radă chiar și de două ori pe zi! Tuleii care

îi umbreau buza de sus și care, după părerea lui, ar fi trebuit să fie mai aspri, îi dădeau sentimentul de siguranță de sine, de bărbăție. Nemaiștiind ce să facă pentru ca timpul să treacă mai repede, se gândi să pună muzică de dans. Dădu drumul la casetofon, se așeză pe divan și se gândea nu fără emoție că este ultima reuniune între colegi pe care o mai făceau. „La anul pe vremea asta, voi fi la armată, peste doi ani voi fi student”, și tot privind în viitor, ochii i se opriră pe șifonierul care era în fața lui, mai precis pe colțul pachetului pe care îl găsise pe stradă și îl aruncase în grabă acolo. Se ridică, luă pachetul, un plic mare cerat, din care scoase o splendidă pânză, care reprezenta un peisaj cu pomi. Îl privi îndelung din diverse unghiuri, apoi se duse în camera sorei lui.

— Marina, spuse el lăsând ușa camerei deschisă, dacă de ziua ta, care va fi peste câteva săptămâni, un coleg ți-ar aduce, în afară de flori, și o chestie ca asta, tu ce-ai zice?

— M-aș bucura, spuse ea privind cu atenție tabloul, l-aș pune la mine în cameră, dar nu m-aș putea împiedica să gândesc că tipul ar fi putut să mi-l ofere înrămat, ca să mă scutească pe mine de cheltuială.

— Ce-i cu tabloul acesta? se auzi glasul mamei lor, care tocmai intrase în camera Marinei.

Sorin îi povesti mamei sale cum l-a găsit pe trotuar, în

colțul străzii Traian cu strada Timpului. Îi arătă și plicul.

— Când am intrat în casă suna telefonul, și l-am aruncat repede pe dulap. Uitasem de el, mi-am amintit acum și mă gândeam că n-ar fi rău să i-l duc colegei mele, numai că Marina spune că ar trebui înrămat.

— Copii, voi niciunul nu v-ați uitat la semnătură?

— Renoir! Mamă, cum de s-a putut pierde un asemenea tablou! exclamă Marina.

— Parcă trebuie neapărat să fie original... S-ar putea să fie o copie, spuse Sorin continuând să-l privească.

— Veniți în sufragerie, să-l arătăm lui tata.

— Tatăl își potrivi ochelarii și se apucă să examineze tabloul cu multă atenție, același lucru făcu și cu plicul. Apoi Sorin fu nevoit să-i povestească și tatălui său cum și unde l-a găsit.

— Cum e posibil să se piardă un asemenea tablou? se miră tatăl. Eu nu mă pricep, dar prea este perfect ca să nu fie autentic...

— În cazul acesta ce facem cu el? întrebă Sorin. Cum să aflăm al cui este?

— Ce-ar fi să dăm un anunț la „mica publicitate”? sugeră mama.

— Nici gând, mergem chiar acum la Miliție. Hai, Sorine, îmbracă-te.

Băiatul încercă să-și convingă tatăl să amâne ca să nu întârzie de la reuniune.

— Nu se poate, mergem chiar acum! Tu, Sorine, nu ai încă de unde să știi, dar ține minte ce-ți spun eu: când găsești un obiect de valoare, trebuie să-l depui la primul post de miliție.

Ofițerul de miliție asculta cu atenție ce-i spunea tatăl lui Sorin, care între timp scoase pânza din plicul cerat și i-o arătă. Fiind la curent cu cercetările care se făceau în urma morții suspecte a bătrânului Ioanid și cu furtul unui *Renoir* săvârșit de Grigore Stavropol, îi conduse, pe Sorin și pe tatăl său în biroul comandantului, colonelul Alexandrescu.

— Luați loc, vă rog, invită colonelul pe tată și pe fiu.

Tatăl lui Sorin puse plicul pe biroul colonelului și în câteva cuvinte îi spuse cele întâmplate. După ce îl ascultă cu atenție, colonelul Alexandrescu scoase tabloul din plic, îl privi, apoi îl felicită pe băiat pentru frumosul gest pe care l-a făcut.

— Acum, tinere, spuse colonelul scoțând dintr-un sertar al mesei sale de lucru o coală de hârtie pe care o dădu lui Sorin, scrie te rog, în afară de nume, prenume și adresa dumitale, luna, ziua, cu aproximație ora, și locul exact unde ai găsit plicul, apoi semnează.

După ce Sorin îndeplini această formalitate, colonelul îl întrebă în ce clasă este, îi ură succes la viitoarele examene și, ridicându-se, conduse până. La ușă pe tată și pe fiu.

Colonelul Alexandrescu, rămas singur în birou, telefonă colegului său, colonelul Toma de la Miliția Capitalei.

— Sandule, îți dau o veste bună! Sunt în posesia *Renoir*-ului. Un elev l-a găsit pe strada Traian, colț cu strada Timpului. Tabloul se află într-un plic cerat. Semnalmentele sunt identice cu cele declarate de Stavropol. Vin chiar acum la voi și ți-l predau personal. Să știi, Sandule, este foarte frumos!

Colonelul Toma o chemă prin telefon pe Andreiana anunțându-i împrejurarea în care a fost găsit *Renoir*-ul.

— Stai aici până vine colonelul Alexandrescu, spuse el. Deci Stavropol nu a mințit când a spus că a pierdut tabloul, însă cu siguranță că va fi pedepsit pentru furt cu premeditare.

— Iar dacă va declara în scris cele ce mi-a spus, continuă Andreiana, și anume că, știindu-l pe bătrân grav bolnav de inimă, i-a telefonat dându-se drept procuror și, în plus, a ținut să accentueze că are un mandat de percheziție, n-ar fi exclus ca instanța să-l condamne și pentru tentativă de omor cu premeditare.

— Nu îl prea văd eu pe Stavropol dându-ți în scris o asemenea declarație...

— Sinceră să fiu, tovarășe colonel, nici eu nu cred, el știe să speculeze orice situație; acum este bolnav, și când nu mai are poftă de vorbă închide ochii, iar când va ieși

din spital va nega tot ce nu-i convine când îi voi aminti ce mi-a declarat verbal.

— Nu ai nicio probă concludentă, asta e, spuse colonelul.

— Singura probă concludentă pe care o am la dosarul lui Stavropol îl nevinovățește.

— Te referi la certificatul eliberat de Institutul de medicină legală?

— Da, tovarăşe colonel, și din acest certificat reiese că Alexandru Ioanid a murit din cauza unei insuficiențe cardiace decompensate, iar hemoptizia i-a fost provocată din cauza cancerului pulmonar, însă Elisabeta Ghinea a declarat în scris că Ioanid a căzut și a murit pe loc după ce a vorbit la telefon. Când l-am întrebat pe Stavropol dacă nasturii de la cămașă îi avea închiși sau deschiși când a intrat în camera lui Ioanid, el mi-a răspuns „deschiși". Un bărbat nu umblă cu cămașa deschisă la piept, ori el a deschis nasturii tocmai ca să poată ascunde repede tabloul sub cămașă. Era convins că îl va găsi pe bătrân mort.

— Ai terminat de citit „jurnalul" bătrânului? o întrebă colonelul Toma pe Andreiana.

— Nu l-am terminat, dar am extras ceea ce mi s-a părut mai interesant, spuse ea.

În momentul acela colonelul Alexandrescu intră în birou. Salută pe cei prezenți, apoi dintr-o servietă scoase

plicul cerat și din el trase ușor și cu multă grijă o splendidă pânză pictată reprezentând un peisaj cu pomi, pe care o rezemă de peretele de care era lipită o latură a biroului colonelului Toma. Toți trei o admirară privind-o de la diferite distanțe, comentară și, la un moment dat, Andreiana se apropie mai mult de tablou, îl luă în mână și se îndreptă cu el spre fereastră.

— Eu plec, pentru că am de rezolvat o problemă delicată cu doi minori delincvenți, spuse colonelul Alexandrescu, luându-și rămas bun de la cei din birou. Te sun diseară, Sandule, spuse.

— După ora nouă, Gicule, că am o mulțime de probleme de rezolvat aici la serviciu.

— Tu îți închipui că eu vin mai devreme?

— Tovarășe colonel, spuse Andreiana întorcându-se de la fereastră și punând tabloul pe biroul șefului, am o oarecare îndoială asupra autenticității acestui tablou, și am să vă spun de ce: pomii lui Renoir au mai multă... suplețe și mai multă mișcare, nu știu dacă termenul este cel mai potrivit, pe când aceștia sunt greoi și dau senzația de a fi încremeniți.

Colonelul Toma privi foarte atent peisajul, fără să înțeleagă mare lucru din ce îi spunea Andreiana, însă, ca om practic ce era, propuse să se facă o expertiză de către un specialist de la Muzeul de Artă.

*

În dimineața aceea, Dafina Bujor se trezi mai devreme de cum obișnuia, deschise larg fereastra lăsând aerul proaspăt și încărcat cu miresme de pământ reavăn să-i pătrundă în cameră, apoi se duse la bucătărie să-și pregătească o cafea. Bătrâna învățătoare privi ceasul de pe bufet care avea în mijlocul cadranului desenată o locomotivă cu aburi, și cu toate că mai erau trei ore până ce fiica ei cea mică, Gabriela Apostol – Gaby – ingineră la fabrica de conserve, va veni s-o ia, se duse să lase la ușa de la intrare o sacoșă mare și un sac de voiaj, ca să nu le uite. De câte ori se ducea la București, mai ales acum, de când Gaby își luase carnetul de conducere, îi plăcea să facă tot felul de cumpărături. De data aceasta, nu era sigură că va avea timp să umble prin marile magazine; totul depindea de ce va găsi acasă, la vărul ei. În timp ce-și bea cafeaua, luă de pe masă unul din cele patru numere ale ziarului *România liberă,* pe care le lăsase acolo cu o zi în urmă când i le adusese poștașul, cu întârziere, căci lipsise din comună. Îl deschise la „Mica publicitate" și reciti anunțul de la rubrica Decese: *„Un grup de cunoscuți aduce la cunoștință pe această cale încetarea din viață a celui care a fost Alexandru Ioanid".* Că bietul Alecu a murit, era de așteptat, dar cine oare să fi dat anunțul la ziar, și încă *un grup de cunoscuți?* El, care era atât de ciudat, de singuratic, care nu suporta prezența nimănui în jurul lui, nici a noastră, a rudelor,

nici a mea, pentru care a avut totdeauna o simpatie deosebită, se gândea învățătoarea.

Alexandru. Ioanid, vărul ei primar, se născuse și crescuse ca și ea în inima Bărăganului. Cu greu își convinsese părinții să nu-l dea la seminar. În familia lor era o tradiție, ca băieții care învățau bine să fie preoți sau învățători, iar fetele învățătoare. În cele din urmă fu trimis la Școala normală din Călărași, pe care o terminase cu succes. Dar în loc să se prezinte la post, se duse la București, unde se înscrisese la Academia comercială, împotriva voinței părinților lui. După ce își termină studiile, fu numit economist în Ministerul de Finanțe și, după puțin timp, i se propusese să fie administratorul tuturor bunurilor unei familii, al cărei arbore genealogic era încărcat de nume răsunătoare.

Cu patruzeci de ani în urmă, când Dafina se căsătorise cu tânărul învățător Dumitru Bujor, îl invitase și pe vărul ei Alecu la nuntă. Acesta își rupse din timp și veni, rămânând chiar câteva zile la ai lui, pe care, din cauza ocupațiilor, îi vedea destul de rar. În afara darurilor scumpe: pe care i le aduse Dafinei și pe care i le oferise în văzul tuturor din casă, gest cât se poate de firesc în asemenea împrejurări, Alexandru Ioanid îi mai aduse un dar cu totul deosebit, mai precis ciudat. Fără ca nimeni să remarce, o duse pe Dafina în camera care-i fusese rezervată și, după ce închise ușa, scoase dintr-un

geamantan de piele o cutie de lemn lăcuit cu desene chinezești, reprezentând doi dragoni.

— Dafina, îți ofer acest dar, cu două condiții: să-mi.

juri că vei descuia cutia numai după moartea mea, iar a doua condiție este să juri că nu va afla nimeni de existența acestei cutii.

— Îți jur, Alecule, dar dacă mor înaintea ta?

— Nu uita că tatăl tău este fratele mai mic al tatălui meu și între ei au mai fost unsprezece copii... tu ai cu douăzeci și doi de ani mai puțin decât mine...

— Și dacă totuși?

— În cazul acesta nu mă mai interesează, dar uite, ia și cheița aceasta. Vezi să nu o pierzi!

Dafina luă cheița, o adevărată bijuterie, se duse fuga în camera ei, înfășură cheița în puțină vată, o puse deasupra, cutiei, și luând un ziar, făcu la iuțeală un pachet, pe care îl legă cu o panglică, apoi, fără să fie văzută de nimeni, se sui în pod și așeză pachetul în spatele unei grinzi. De comun acord cu soțul ei, Dafina hotărî să se stabilească în casa părinților ei.

După un an și jumătate de la căsătorie, avu primul copil, un băiat, Mihai, apoi o fetiță, Gabriela. Timpul și-l împărțea între casă și școală. Cu soțul ei se înțelegea foarte bine, erau de aceeași vârstă, aveau aceleași preocupări, aceleași năzuințe. Copiii lor erau ascultători și învățau bine amândoi. Mihai termină Institutul de

petrol și gaze, iar Gaby – Institutul de industrie alimentară. Ei fură prima generație care încălcase tradiția familiei... Gaby se căsători cu un medic care lucra la spitalul din Slobozia, oraș în care de altfel se stabiliră cât despre Mihai, el se deosebea mult de sora lui. Mihai era o fire închisă, rece, puțin comunicativ. Venea să-și vadă părinții de două, trei ori pe an, și atunci în fugă. De scris, nu le prea scria, prefera să le telefoneze. Dafina și soțul ei sufereau văzându-l atât de distant, dar niciodată nu s-ar fi plâns de el, nici măcar lui Gaby.

Într-o dimineață de august, inginerul Mihai Bujor, fiind în concediu de odihnă, se trezi devreme și porni spre Constanța să-și rodeze mașina și, bineînțeles, să rămână și câteva zile într-una din stațiunile de pe litoral. Cu o seară înainte telefonă părinților, anunțându-i că se oprește la ei și rămâne acasă până spre seară, ca să-și poată continua drumul pe răcoare. Dafina se bucură mult, căci nu-l mai văzuse de aproape șase săptămâni. Când venea Mihai, în casa soților Bujor era sărbătoare.

Pe la unsprezece și jumătate, când Dafina își făcuse socoteala c-ar fi fost timpul ca în cel mult o jumătate de oră să-i sosească băiatul, începu să pregătească masa.

Văzând că se făcuse aproape ora două a după-amiezei, Dafina Bujor îi telefonă, dar cum era de așteptat la capătul celălalt al firului nu răspunse nimeni.

— E pe drum, crezi că dacă își amâna plecarea nu ne telefona el? îi spuse soțul.

— Mihai nu pleacă la drum pe căldura asta de foc... De n-ar fi avut vreun accident...

— Adu-ți aminte că în toamnă ne-a telefonat o dată că vine într-o sâmbătă seara și ne-am pomenit cu el duminică dimineața.

— Îmi amintesc, atunci fusese chemat în ultimul moment să însoțească o delegație, și dacă seara când s-a întors acasă nu ne-a telefonat, era că de-abia se mutase în apartamentul pe care și-l cumpărase și nu i se instalase încă telefonul. Dar acum, este cu totul altceva...

După ora șaisprezece sosi și Gaby cu soțul ei.

— Să ne așezăm la masă, propuse Gaby, ce rost are să-l mai așteptăm... Mihai a împlinit ieri treizeci și trei de ani, este în concediu, și a profitat să doarmă și el mai mult. S-o fi trezit pe la unsprezece și pleacă din București pe la ora cinci... Hai, mamă, la masă!

— Maică-ta i-a telefonat pe la ora două, dar el nu mai era acasă, spuse învățătorul.

— Voi mâncați și pe mine lăsați-mă... Nu aș putea înghiți nici măcar o picătură de apă, până nu-l văd pe Mihai...

Atmosfera începuse să devină apăsătoare. Niciodată Dafina nu se manifestase în felul acesta. Spre sfârșitul mesei se auzi telefonul sunând. Parcă având cu toții o

presimțire, nimeni nu se grăbi să ridice receptorul. După al doilea apel, Gaby se hotărî să se ducă să răspundă. Dafina, care se afla în picioare lângă fereastră, o urmărea cu privirea. O paloare subită i se întinsese pe toată fața ei.

— Sărut mâna, doamna Bujor? se auzi o voce de bărbat la celălalt capăt al firului.

— Nu, sunt fiica doamnei Bujor.

— A, duduia Gaby, sărut mâna, eu sunt Radu Necșoiu, contabilul șef de la C.A.P.[16] Știți... casierul nostru s-a întors acum de la Urziceni și ne-a spus că la ieșirea din oraș a fost un accident groaznic. O autobasculantă vrând să depășească o *Dacia 1300* a lovit-o. De vină era șoferul autobasculantei. Și... în mașină se afla fratele dumneavoastră. Din fericire a scăpat cu viață... Oricum, duceți-vă la spitalul din Urziceni.

— ...vă... mulțumesc... Precis este cum ați spus?

— Vă dau cuvântul meu de onoare.

— Ce s-a întâmplat cu Mihai? se auzi glasul sugrumat al Dafinei Bujor.

— Într-adevăr, Mihai s-a ales doar cu câteva fracturi. Se pare că centura de siguranță l-ar fi salvat de la moarte sigură.

---

[16] Cooperativă Agricolă de Producție.

Dafina făcu o criză de inimă, care îngrijoră mult pe soțul ei, cu toate că medicul îl asigură că nu poate fi vorba de nimic grav. În ziua de cincisprezece septembrie, soții Bujor își reluară activitatea de învățători.

Anii, nu mulți la număr, se scurseră pe nesimțite și iată că pentru soții Bujor veni timpul pensionării. Într-o primăvară, Dafina se hotărî să facă unele reparații la casă, începând cu acoperișul și podul. Suindu-se în pod, își aminti de cutia misterioasă pe care i-o dăruise vărul ei, Alexandru Ioanid, de ziua nunții. De data aceasta nu mai putea urmări deteriorarea culorii hârtiei, care ajunsese aproape galbenă, cum făcuse destul de rar în decursul anilor, și aceasta din cauza stratului gros de praf și a pânzelor de păianjen. Se uită primprejur, și descoperi un dulap vechi, prăfuit și el, uitat acolo într-un colț nici ea nu-și mai amintea de când. Îl trase încet și îl așeză în dreptul grindei în spatele căreia ascunsese cutia. Nu ar fi vrut ca lucrătorii care îi vor repara casa să dea de ea. Dafina jurase vărului ei că nu o va deschide decât după moartea acestuia...

De la un timp, Dafinei i se părea că anii au început să galopeze și nu o dată i s-a întâmplat să regrete că timpul trece atât de repede. Fiind o fire optimistă, se bucura de tot ce-i oferea natura, urmărind cu același interes ca în copilărie venirea anotimpurilor. Citea mult, tricota,

broda, se ocupa de gospodărie, făcea vizite, la ea zilnic venea cineva s-o vadă, și în felul acesta ziua ei era totdeauna plină... Se abonase la diverse reviste și bineînțeles și la ziarul *România Liberă*, ca să fie la curent cu tot ce se întâmplă. În felul acesta – datorită rubricii „decese” – află că vărul ei Alexandru Ioanid murise.

— Ce-ar fi să mă sui în pod, își spuse după ce își scoase ochelarii. Bietul Alecu, cine știe ce o fi lăsat în cutia aia.

Când puse mâna pe pachetul care conținea „cutia misterioasă”, ziarul cu care o înfășurase era atât de uscat, încât se fărâmiță când trase pachetul de după grindă, umplându-i mâna de praf și pânze de păianjen. Lăsă în pod ziarul și coborî în grabă scările, ținând într-o mână cheiță iar în cealaltă mână cutia de lac chinezesc. După ce intră în sufragerie și puse cutia pe masă, se așeză pe scaun și, cu o oarecare emoție, o deschise. În fața ochilor îi apăru un plic mare, albastru, pe care, după ce îl desfăcu, scoase din el o hârtie și citi cu voce scăzută cele ce urmează:

TESTAMENT

Subsemnatul Alexandru D. Ioanid, fiind în depline facultăți *mintale, las ca moștenire verișoarei mele după tată – Dafina Sofia Ioanid – un tablou de Renoir, original, reprezentând un peisaj cu pomi. După moartea mea, o rog să-*

l pună în casa ei la loc de cinste. O mai rog pe vara mea Dafina, să-l lase cu testament – după moartea ei – unui muzeu, la alegere. Doresc să fiu înmormântat în comuna în care m-am născut, alături de părinții mei.

ALEXANDRU D. IOANID

București, 19 mai 19....

În același plic, Dafina mai găsi o coală de hârtie, pe care o desfăcu și citi următoarele:

Draga mea verișoară Dafina,

Dacă te-am ales pe tine pentru a-ți lăsa acest minunat tablou este că ți-am remarcat nu numai sensibilitatea, dar și deosebitele tale calități sufletești. Conștiința îmi este liniștită. Nu consider să fi făcut o faptă rea sustrăgând această comoară din colecția de tablouri a unei familii, care la rândul ei a sustras-o dintr-o galerie aparținând țării. Acest tablou de Renoir are și o copie fidelă, realizată în străinătate, care urma să înlocuiască originalul. Riscând foarte mult, am reușit să sustrag și copia, pe care o țin la mine. Cunoscându-te, am convingerea că nu vei aștepta să-ți sune ceasul pentru a restitui acest tablou unui muzeu, pentru ca și alții, ca tine, care: înțeleg frumosul, să se bucure de el.

ALEXANDRU IOANID

Dafina Bujor desfăcu cu multă grijă ai doilea plic

cerat, din care scoase un superb tablou de Renoir, pe care îl privi cu multa admirație, din diferite unghiuri, apoi telefonă lui Gaby, rugând-o ca de la serviciu, să vină direct la ea.

Când sosi Gaby, îi povesti totul de la început.

— Eu plec la București în seara aceasta, ca mâine la prima oră să mă pot ocupa de bietul Alecu; nici nu știu unde se află depus... Oricum, trebuie să-l înmormântăm aici, deoarece aceasta i-a fost dorința... Apoi, vreau să mă duc să declar *Renoir*-ul și să mă consult cu un specialist în privința înrămării lui și a locului unde trebuie să-l pun, ca nu cumva lumina sau temperatura camerei să-l deterioreze.

— Mi-a mai rămas o săptămână din concediul meu de odihnă. Îl pot lua chiar de mâine, spuse Gaby. Ce mai contează câteva ore, oricum în seara asta nu poți rezolva nimic la București. Este mai bine să te însoțesc, te scutesc și de oboseală și de timp pierdut cu drumurile.

Cu toate că fiica ei îi spusese că nu poate veni s-o ia înainte de ora nouă dimineața, Dafina dădea semne de nerăbdare; deschidea radioul, apoi îl închidea, se uita foarte des la ceas; mai ieșea în curte, iar intra în casă și în cele din urmă începu să tricoteze. Dar, spre mulțumirea ei, Gaby sosi mai devreme decât se anunțase, și fără măcar să mai coboare din mașină, o luă și porniră spre București.

Când ajunseră în strada Timpului nr. 96, amândouă coborâră în grabă din mașină și încercară să intre în curte, însă poarta era încuiată. Știau că nu aveau pe cine găsi în locuința lui Alexandru Ioanid, însă ele voiau să stea de vorbă cu Sevilia Dinescu, pe care o cunoșteau. Dafina descoperi o sonerie plasată în partea interioară a porții și sună de mai multe ori.

— Cred că soneria este defectă, sau doamna Dinescu nu este acasă – spuse Gaby.

Strada Timpului fiind foarte liniștită, auziră niște ciocănituri într-un geam și o voce de bărbat, spunând destul de tare: „Aloo! Aloo!" Când întoarseră capul, văzură un domn în vârstă, în dreptul unei ferestre deschise de la o casă de vizavi care le făcea semne. Traversară amândouă și când ajunseră aproape de fereastră, îl recunoscură pe Tudor Nica.

— Sărut mâna, doamnă Bujor, sărut mâna duduie Gaby, vă rog să mă scuzați că nu am coborât să vă întâmpin dar... am o hemipareză[17] și mă deplasez foarte greu, iar soția mea este plecată după cumpărături. Vă rog, așteptați-mă o clipă să vin să vă deschid.

Cele două femei, care îl cunoșteau pe bătrânul Nica de pe vremea când veneau mai des să-l viziteze pe

---

[1717] Diminuare a forței, vitezei și amplitudinii mișcărilor voluntare într-una din jumătățile corpului, din motive organice sau funcționale.

Alexandru Ioanid, se bucurară de această reîntâlnire neașteptată. Bătrânul le primi cu vădită plăcere, și, cum era și firesc, discuția se axă la început în jurul morții suspecte a lui Alexandru Ioanid, pe care gazda o relată cu lux de amănunte, povestind celor două femei tot ce știa, și mai strecurând și ce bănuia.

— ...după cum vedeți, în ciuda infirmității mele, de aici de la fereastră – postul meu de observație, cum îi mai spun – am reușit să fiu de folos Miliției, care îi are la mână pe toți. Iar *Renoir*-ul, original, pe care escrocul de Stavropol îl furase de la bietul conu' Alecu după ce îl omorâse – premeditat – eu aș numi-o crimă albă – mă rog, cei în drept o pot numi cum doresc, deci, escrocul de Stavropol fură *Renoir*-ul și îl pierde. Noroc că a fost găsit de un elev, care l-a predat Miliției.

— Domnule Nica, dumneavoastră care sunteți atât de bine informat, poate știți și ce reprezenta acel *Renoir*? îl întrebă Dafina, căreia aproape că nu-i venea să creadă tot ce auzise în legătură cu moartea vărului ei.

— Am aflat că tabloul reprezenta niște pomi, răspunse Tudor Nica. Să știți, continuă el, că un căpitan ai Miliției Capitalei s-a deplasat la mine. Este doctor în criminalistică – am aflat acest lucru din sursă sigură – și mai are o calitate, este foarte amabilă.

— Adică „amabil", îl corecta Dafina Bujor din deformație profesională.

— Nu, doamnă Bujor, nu am greșit, căci este vorba de o femeie, de căpitanul Andreiana Olteanu, care se ocupă de cazul Alexandru Ioanid. De altfel, am să vă dau numărul dânsei de telefon – chiar pe cel direct – vă sfătuiesc s-o sunați de aici. Sunt convins că vă va sprijini.

Dafina Bujor și fiica ei se abținură de a-i arăta lui Tudor Nica testamentul și *Renoir*-ul de data aceasta într-adevăr original. Dafina formă numărul ide telefon pe care i-l dăduse gazda, și după mai multe apeluri, chiar când se gândea să pună receptorul în furcă, auzi la capătul celălalt al firului un „Alo", rostit ferm.

— Bună ziua, dacă se poate, aș dori să vorbesc cu tovarășa căpitan Andreiana Olteanu.

— La telefon!

— Mă numesc Dafina Bujor și sunt verișoara primară a lui Alexandru Ioanid... Am aflat despre moartea lui prin „Mica publicitate". Am sosit în București cu fiica mea. Căci dorim să-l luăm pentru a-l înmormânta în comuna în care s-a născut... Această dorință mi-a lăsat-o prin testament. Aș dori să ne primiți, dacă se poate...

Când Andreiana află că Dafina Bujor și fiica ei se află la domnul Nica, le propuse s-o aștepte, căci va trece să le ia pentru a le însoți la morgă, unde corpul lui Alexandru Ioanid era depus.

— Vedeți cât de bine mă am eu cu Miliția? se împăună

domnul Nica râzând. Când a auzit că vă aflați la mine, nu v-a mai lăsat să vă deplasați.

— Vă mulțumesc, domnule Nica, și vă mai mulțumim și pentru anunțul de la „Mica publicitate”. Sunt convinsă că ideea a fost a dumneavoastră. Dacă n-ați fi dat acel anunț la „Decese” noi nu am fi avut cum să aflăm că bietul Alecu s-a prăpădit...

— Eh! oameni suntem... se mulțumi gazda să răspundă, dând dovadă de multă prezență de spirit. De fapt, citise și el anunțul și împreună cu soția lui se întrebau cine oare l-a dat, cunoscând numărul redus al celor cu care Alexandru Ioanid întreținea relații. O mașină! spuse domnul Nica privind atent spre fereastra care rămăsese deschisă. Duduia Gaby, vrei mata să vezi unde oprește?

Gaby se uită discret în stradă, apoi își retrase capul.

— Cred că este doamna de la Miliție, spuse ea, dar în momentul acela se și auzi soneria.

Pentru a-l Scuti pe domnul Nica de un efort suplimentar, tot ea se duse să deschidă ușa. Domnul Nica făcu prezentările de rigoare, apoi Dafina își exprimă dorința să meargă la morgă, dar nu pomeni nimic Andreianei despre testament. Își luară rămas bun de la amabilul pensionar Nica, care se simțea foarte onorat de acest eveniment, și când ajunseră în stradă, Gaby propuse Andreianei să ia loc în mașina ei.

După ce mașina porni, Dafina, care era așezată pe canapeaua din spate, alături de căpitanul Andreiana Olteanu, scoase din geantă testamentul prin care Alexandru Ioanid îi lăsa un tablou de Renoir și o rugă pe anchetatoare să-l citească.

— Unde se află tabloul? o întrebă Andreiana.

— Aici, doamnă, veni prompt răspunsul lui Gaby care, ridicându-și mâna, pentru o clipă de pe volan, luă o mapă care se afla pe locul liber de lângă ea și i-o înmână Andreianei.

Aceasta o desfăcu, găsi același plic cerat ca acela pe care îl găsise tânărul pe stradă, iar în plic, același tablou reprezentând un peisaj cu pomi, semnat de Renoir. Fără a fi primit încă răspunsul comisiei de expertiză, Andreiana era convinsă că, de data aceasta, privea un *Renoir* în original.

— Ați ajuns la timp, spuse Andreiana Dafinei Bujor, mâine urma ca vărul dumneavoastră să fie înmormântat. A mai fost ținut la morgă în speranța ca cineva din familie să se intereseze de dânsul.

— Poștașul care ne aduce și ziarele a lipsit câteva zile din comună, de aceea am venit și noi atât de târziu. Oricum, norocul nostru a fost ideea prietenilor bietului meu văr, de a da un anunț la ziar, altfel nu am fi știut că a murit. Aș dori să le mulțumesc dar nu știu cum să fac.

— În problema aceasta nu am cum să vă ajut, îi

răspunse Andreiana, felicitându-se în sinea ei de ideea pe care a avut-o.

— Mă gândesc să dau și eu un anunț la ziar, tot la „decese” bineînțeles, prin care să înștiințez prietenii vărului meu că înhumarea a avut loc în comuna lui natală.

— Cum doriți, spuse Andreiana.

*

Starea sănătății lui Grigore Stavropol începuse să se înrăutățească. Medicii luptau să-l salveze, supunându-l unor tratamente intensive. Mirela Munteanu se ducea să-l vadă zilnic, însă cu toate insistențele lui, ea găsea tot felul de pretexte pentru a nu veni cu notarul.

— Dacă vrei tu neapărat ca locul de pământ pe care-l cultivi și casa țărănească din paiantă să fie pe numele meu, accept, dar numai după ce vei ieși din spital. Eu oricum mă ocup de solarii, culturile sunt foarte bune, în ciuda vremii nefavorabile... Deci nu ai niciun motiv să te frământi, îi spuse Mirela într-o după-amiază, când se duse să-l vadă.

— Vorbești copilării, Mirela, parcă nu știi unde am să mă duc ieșind de aici... Și cine știe dacă de acolo, curând... De data aceasta, nu poate fi vorba de... în fine... De data aceasta am omorât un om cu premeditare...

— Grig! Cum poți spune așa ceva?

— Da, Mirela... eu l-am omorât... voit... premeditat...

spune-i cum vrei, tot aia este. Știam ca și tine că orele îi sunt numărate, banditul! El oricum murea... iar eu... pe mine știi ce mă aștepta dacă nu înapoiam banii lui Manolache. Am mărturisit tot căpitanului Andreiana Olteanu.

— Dar cum l-ai putut omorî tu, Grig! Tânăra care îi făcea curățenie a mărturisit că, după ce a vorbit la telefon a pus receptorul în furcă, apoi s-a îndreptat spre pat, a lovit-o peste mână în momentul când ea a vrut să-i bage colțul cearceafului sub saltea, și după aceea i s-a făcut rău!

— I s-a făcut rău din vina mea... La telefon i-am spus că sunt procuror... că am un mandat de percheziție și vin la el, pentru că știu că are un tablou de valoare nedeclarat... Știam că este sclerozat și că aceste cuvinte îl vor omorî, iar moartea lui pe mine mă va salva... Iar el... tâlharul, avea o copie a tabloului de Renoir. Tot căpitanul Andreiana Olteanu a venit însoțită de o doamnă în vârstă – verișoara lui –, de procuror și de nu mai știu cine, să-mi arate atât originalul cât și copia și testamentul prin care escrocul lăsa originalul verișoarei lui. Mi le-a arătat ca să meditez asupra inutilității faptei mele... Ca și cum eu nu aș avea altceva de făcut... Și-acum, lasă-mă... Mă simt obosit... Mâine *dimineață* vii cu notarul... Ai înțeles, Mirela?

— Bine, Grig, îi răspunse ea în șoaptă, și plecă.

Pe culoar, Mirela se întâlni cu medicul care îl îngrijea pe Stavropol. Acesta îi mărturisi că starea bolnavului a început să devină critică, în ciuda eforturilor depuse pentru a-l salva, și că nu ar fi rău să-i îndeplinească dorința și să vină cât de curând cu notarul.

În drum spre casă, Mirela se răzgândi, întoarse mașina chiar în Piața Romană și se înapoie la așa-zisa fermă a lui Stavropol. Privi solariile și mai dădu unele indicații lui moș Blendea, un om nu chiar atât de în vârstă pe cât părea, vrednic și priceput în ale grădinăritului, pe care ea îl adusese acolo ca îngrijitor.

Înrăutățirea bruscă a stării lui Grig o impresionase mult pe Mirela. Ea totuși spera într-o ameliorare de ultimă clipă. Nu ar fi primul caz. Era atât de tristă încât preferă să intre în casă să se mai liniștească puțin înainte de a se sui la volan. Liniștea din camera lui Grig i se păru apăsătoare. Se așeză într-un fotoliu, își aprinse o țigară doar ca să facă ceva, căci o lăsă să se stingă în scrumieră, iar ea, cu ochii închiși și capul rezemat de speteaza fotoliului, revedea reuniunile de familie în timpul copilăriei. Familiile lor erau atât de apropiate, încât toată lumea îi considera veri. Ei înșiși își spuneau astfel, chiar după... Când copiii erau trimiși în curte să se joace, Grig, care era mai apropiat de vârsta ei, se juca numai cu ea, ceilalți erau mult mai mici... într-o vară, după ce reușise la facultate, fu lăsată să se ducă cu Grig

la căsătoria unei colege. În seara aceea, Grig a dansat numai cu ea. Apoi, cu câteva fete și băieți – ca să nu pară suspect că pleacă numai cu Grig – au organizat o excursie în Bucegi. Înainte de Anul Nou s-a. U căsătorit, căci ea aștepta un copil. La câteva săptămâni după naștere, copilul i-a murit, iar peste câteva luni a divorțat de Grig. Pe care nu l-a mai văzut timp de un an. Îl iubise de totdeauna și suferise mult și cu aceeași intensitate de câte ori afla că se abătea de la linia firească de conduită... încercase de nenumărate, ori să vorbească cu el, făcându-l să înțeleagă că nu e bine ce face, dar totul era în zadar. În cele din urmă, înclina să creadă ce îi spuse un medic neuro-psihiatru, prieten bun al familiei, anume că Grigore Stavropol ar fi schizofrenic... Mirela îl acceptase așa cum era, văzându-și de viața ei fără să-l fi îndepărtat vreodată din suflet. Acum, când știa că viața lui este în pericol, se gândea cu groază la momentul când în inima ei va rămâne un gol; cum va suporta oare? Mirela deschise ochii, își ridică capul de pe speteaza fotoliului și începu să privească prin cameră. Da, acum știa ce avea de făcut, va începe prin a da tot ce se află prin casă, apoi va repara casa, care era destul de veche.

Se ridică din fotoliu, îl dădu la o parte. „Nici măcar scândurile podelei nu sunt bine puse. Astea două se mișcă. Trebuiesc scoase și înlocuite cu altele”, își spuse

ea. Ideea unei preocupări în plus o făcu pe Mirela să-și regăsească echilibrul psihic.

*

A doua zi, spre seară, starea sănătății lui Grigore Stavropol devenise foarte critică. Începuse să aibă frisoane și o stare de somnolență. El era convins că făcuse o gripă. Era mulțumit că reușise să semneze actul de donație a terenului și a tuturor bunurilor, în fața notarului. Acum nu-l mai apăsa nicio grijă, știa că după ce se va întoarce de acolo unde va fi nevoit să-și ispășească pedeapsa, existența lui va fi asigurată. „Ce grozavă idee am avut în noaptea aceea!” își spuse el în gând, apoi se ghemui sub. Pături, cuprins de noi frisoane și revăzu ca într-un film tot ce s-a întâmplat în seara zilei de vineri, 4 martie. Dimineața umblase să caute geamuri pentru solarii, apoi le transportase la mica lui fermă și le instalase. Spre sfârșitul după-amiezei se întoarse acasă, făcu un duș, bău o cafea și telefonă unui prieten, care îl rugă să treacă în seara aceea pe la el.

— Sunt obosit, Cornele, am lucrat toată ziua la fermă, mai bine vin mâine la voi...

— Cine poate ști ce o să fie până mâine! Uite că și Lizica te roagă să vii, are ceva în cuptor.

Grigore Stavropol se ducea cu multă plăcere în casa inginerului Cornel Vlădescu, pe care îl cunoștea încă

din anii tinereții. În drum, de la o florărie care era pe punctul să închidă, cumpără câteva garoafe pentru Lizica și cu un ciudat sentiment, nedeslușit, intră în holul blocului în care locuiau prietenii lui. În timp ce aștepta să coboare liftul la parter, îi trecu prin gând să se întoarcă la el acasă, să le telefoneze invocând un pretext oarecare că nu mai poate veni, dar între timp sosi liftul; îl luă, și ajuns la ușa prietenilor lui, sună.

— Ce ai mutra asta de înmormântare? îl întrebă râzând jovialul Cornel Vlădescu.

— Ți-am spus că sunt obosit...

Gazda destupă o sticlă de vin și umplu două pahare.

— Până își rumenește Lizica puiul în cuptor, noi să gustăm vinul ăsta. Mă Grig, eu cred că îmbătrânesc...

— De ce, Cornele?

— Uite așa, pentru că niciodată nu mi-a plăcut viața mai mult ca acum! Mă gândesc la cântecul lebedei...

Lizica Vlădescu aduse câteva gustări, pe care le puse pe masă, apoi servi și puiul. Atmosfera era cât se poate de plăcută. Cornel Vlădescu mai destupă o sticlă de vin și în timp ce Lizica se dusese la bucătărie să mai aducă ceva, Grigore Stavropol avu senzația că are amețeală, dar până să se dezmeticească, Lizica veni în grabă strigând: cutremur! Se repezi în dormitor, de unde reveni cu o haină de blană aruncată pe umeri, pe care o strângea la piept.

— Cornel, Grig, să coborâm! Repede!

Zguduiturile erau din ce în ce mai puternice. Lizica și soțul ei, Cornel Vlădescu, ieșiseră în fugă din casă. El, Grig, rămăsese încremenit de spaimă, așezat la locul lui, și se ținea cu amândouă mâinile de masă. Când se hotărî să se ridice toate luminile s-au stins brusc. O smucitură puternică însoțită de un zgomot infernal, îl trânti pe jos și pământul încetă să se mai clatine.

Grigore Stavropol se ridică, scoase din buzunar cutia de chibrituri, aprinse un chibrit și văzu dezastrul din jurul lui. Fu cuprins de groază, de panică. Instinctiv, se îndreptă spre vestibul. Chibritul se stinse; până să aprindă altul se împiedică, nu își mai amintea în ce, mâna îi tremura, nu mai reușea să aprindă alt chibrit, înainta în întuneric mergând peste mormane de moloz. I se păru că aude gemete, și apoi nu înțelegea cum de poate înainta atât de mult, liftul fiind chiar în fața ușii de unde ieșise. Reuși să mai aprindă un chibrit. Șocul fu atât de violent, încât efectul se dovedi a fi contrar așteptărilor: își redobândi pe loc calmul, luciditatea. Singura lui mulțumire în clipa aceea era că avea o cutie plină cu chibrituri. Când aprinse un al doilea chibrit, înțelese ce se întâmplase: toată casa scării se prăbușise, îngropând sub. Dărâmături pe Lizica și Cornel Vlădescu, și poate pe alții care, ca și ei, crezuseră că se pot salva ieșind în stradă. El, Grigore Stavropol, mergea

încet, cu multă grijă, urcând și coborând mormane de cărămizi și moloz și ocolind o mână sau un picior ieșit de sub dărâmături. Ce nu reușea să identifice, era locul de unde se auzeau gemetele. Pe măsură ce înainta, obiecte ca: scaune, cărți, cratițe, erau îngrămădite de-a valma, alături de o fetiță, asupra căreia s-a aplecat. I s-a părut că era doar leșinată. Cu o mână apropie chibritul de fața ei. Iar cu cealaltă îi ridică ușor capul. În momentul acela, un val de sânge țâșni pe gura și pe nasul fetiței. O întinse cu grijă, așa cum o găsise. Aprinse un alt chibrit pe care îl lăsă să ardă la căpătâiul ei... Deasupra lui, un nor gros de fum ascundea strălucirea nefirească a lunii din seara aceea... în fața lui, oameni, mașini, își strecurau umbrele printre ruine. Tot colțul blocului în care locuiau prietenii lui, în care se aflase și el în momentul acela tragic, se prăbușise. Mai făcu câțiva pași, și aproape de bordura trotuarului, văzu o borsetă. Instinctiv o ridică și, părându-i-se ceva mai grea decât se aștepta, trase fermoarul dar îl închise deîndată. Norul de praf se risipise, și la lumina rece a lunii, putu distinge conținutul borsetei pe care o luă. Fără să mai stea o clipă pe gânduri, se duse în grabă la el acasă.

Locuința lui nu suferise decât ușoare fisuri de pe urma cutremurului. Ajuns la el în apartament, închise ușa, trase rulourile, puse borseta pe pat și numai după

aceea aprinse lumina. Se dezbrăcă, se așeză pe pat, deschise borseta și scoase din ea o pungă de plastic pe care o răsturnă. În clipa aceea, privirea lui putea fi asemuită cu a bătrânului Grandet (Eugénie Grandet este un roman publicat pentru prima dată în 1833[1] de scriitorul francez Honoré de Balzac.) când își privea galbenii... Aur! O grămadă de aur se afla pe patul lui Grigore Stavropol – brățări și lanțuri groase, lănțișoare, medalioane, cruciulițe, cercei, inele, verighete, dinți și chiar penițe de stilou. Hipnotizat de atâta aur, de atâta bogăție, nici nu auzi primele apeluri ale telefonului. Când ridică receptorul, vocea îi tremura.

— Grig! Ce-i cu tine, ce ți s-a întâmplat? îl întrebă Mirela speriată.

— Cu mine nimic. Cornel și Lizica au murit. M-a prins cutremurul la ei...

— Bine că ai scăpat cu viață. Mare noroc avem că funcționează telefoanele... Eu mă duc la serviciu, să văd ce e acolo. Nici la mine în bloc nu s-a întâmplat nimic grav...

— Ia-mă și pe mine, vreau să văd ce s-a întâmplat la ferma mea... Vei fi nevoită să ocolești, Mirela... Prin centru se poate trece. Au căzut multe blocuri. Bine, te aștept...

Stavropol se așeză din nou pe marginea patului, trecu amândouă mâinile peste comoară, fără s-o atingă, apoi

o mângâie ușor, o luă de două-trei ori în palme și o lăsă să-i alunece printre degete. În sfârșit, puse tot aurul în punga în care-l găsise, se duse la bucătărie, scoase din frigider două sticle cu vin, dintr-un bufet luă pâine și niște ouă, puse totul într-o sacoșă, se întoarse în cameră, își puse paltonul și în cele din urmă puse și borseta plină de aur tot în sacoșă, apoi coborî și rămase în fața casei până veni Mirela să-l ia.

— Ce am putut vedea prin oraș! Bieții tăi prieteni, și toți ceilalți care și-au găsit sfârșitul atât de tragic! spuse Mirela când Stavropol se sui în mașină.

— Nici nu vreau să-mi amintesc, dar degeaba.

Ajunși la destinație, Mirela opri mașina în fața casei.

— Eu noaptea asta rămân la serviciu, spuse ea. Nu mă întorc acasă decât mâine pe seară.

— Bine, te aștept până vii să mă iei.

Bătrânul îngrijitor auzind poarta deschizându-se ieși în grabă din bucătăria din spatele casei.

— Bine ați venit domnu' Stavropol, noroc că nu ați pățit nimic.

— Bine te-am găsit, moș Blendea, eu și doamna doctor am scăpat, dar în București e mare jale.

Îngrijitorul întinse mâna să ia sacoșa pe care o ducea Stavropol.

— Îți mulțumesc, lasă că o duc eu, spuse Grig, dar spune, te-a zguduit?

— Pe mine chiar dacă m-a zguduit m-a lăsat teafăr, dar casa a crăpat-o pe ici, pe colea...

— Uite ce, moșule, ține sticla asta neîncepută, cu ouăle și pâinea, sunt pentru dumneata, asta începută este pentru mine, și acum îmi aprinzi focul în cameră, spuse Stavropol rămânând cu sacoșa în mână.

— Până se încălzește la dumneavoastră, stați la mine, că e cald. Când ați sosit, tocmai pusesem pe plită un ibric cu țuică, să mai prind putere, după spaima pe care am tras-o.

Stavropol bău cu moș Blendea o ceșcuță de țuică fiartă și îndulcită, apoi se duse la el în cameră. După ce închise ușa, scoase sticla din sacoșă și o puse pe un bufet, iar sacoșa în care se afla borseta o puse pe pat. Rămase o clipă pe gânduri: ușa nu avea cheie. Atunci luă fotoliul – nu avea decât unul – și îl puse în dreptul ușii. Se simțea mai în siguranță. Din sertarul unui bufet rustic luă o șurubelniță mare și înainte de a se apuca de treabă, Grigore Stavropol trase perdelele de creton imprimat. Cu grijă începu să pășească pe podea. Își aminti că două scânduri nu fuseseră bine fixate când, cu o vară în urmă, făcuse casei unele amenajări. Da. Le găsise. Dădu mocheta la o parte, îngenunche, și cu o ușurință pe care nici nu o bănuia, ridică o scândură din podea, apoi cu un cuțit scormoni pământul – când o cumpărase, casa nu avea dușumele, era lipită cu pământ. Din nou mai

rămase o clipă pe gânduri, apoi luă borseta plină cu aur, o îngropă și puse scândură la locul ei. Se simțea neliniștit. Luă sticla de vin de pe bufet și se duse să stea de vorbă cu îngrijitorul.

Tragedia începu chiar a doua zi când își reveni din euforia în care se aflase când se văzu în fața unei cantități. Atât de mari de aur! Nu-l putea vinde, era prea riscant, trebuia neapărat să aștepte cel puțin un an, și chiar atunci trebuia să fie foarte atent, foarte prudent, vânzând doar o piesă, două, nu mai mult, ca să nu dea de bănuit. Acest aur îl apăsa mai mult decât și-ar fi închipuit.

Cuprins de noi frisoane, Grigore Stavropol simți realmente o apăsare în piept. Trecutul începea să se confunde cu prezentul, apoi simți că plutește fără realizeze nimic precis.

*

Cufundată în studierea unui nou dosar, căpitanul Andreiana Olteanu întinse mâna, pentru a ridica receptorul, și continuând să citească, îl duse încet la ureche.

— Să trăiți, tovarășe colonel, răspunse ca deodată cu vioiciune. Vin imediat!

În biroul colonelului Toma se afla maiorul Negulescu, un bărbat șaten, cu ochii căprui, svelt, interesant, chiar distins, criminalist și el, pe care Andreiana îl cunoștea.

După ce și-au strâns mâinile, colonelul Toma le făcu semn să ia loc amândoi pe scaunele din fața biroului său.

— Tovarășă Andreiana, ce surpriză crezi că-ți rezervă tovarășul maior Negulescu?

— Un caz nou și interesant, răspunse ea.

— Da, asta este. Dosarul privind cazul bătrânului Ioanid l-ai clasat de curând, dar mă tem că va trebui să-i adăugăm o anexă.

— Vreau să cred, tovarășe colonel, că n-a mai apărut un al treilea *Renoir?* spuse Andreiana râzând.

— În privința aceasta poți fi liniștită... înainte de a-ți telefona, tocmai îi povesteam tovarășului maior Negulescu că datorită ideii – foarte bune – pe care ai avut-o de a face cunoscută moartea lui Alexandru Ioanid printr-un anunț la rubrica „Decese”, a apărut și faimosul *Renoir* în original.

— Interesant este că în „jurnalul” său, pe care l-am citit din scoarță în scoarță, Alexandru Ioanid nu pomenește nimic de tablou și nici de testament, care s-a dovedit a fi autentic, lucru confirmat chiar de către grafologii noștri... spuse Andreiana.

— Alexandru Ioanid a avut și el ciudățenii... Cât despre caracterul lui...

— Tovarășe colonel, dumneavoastră vă referiți la faptul că te-a atras pe Stavropol, făcându-i o falsă

promisiune doar ca să aibă pe cineva alături de el care să-l mai ajute... dar să nu uităm că Alexandru Ioanid era un om trecut de optzeci de ani și foarte bolnav în perioada aceea.

— Ai dreptate, în ceea ce privește perioada respectivă, dar eu mă refer în general...

— Din „Jurnalul" său s-ar mai putea trage concluzia că era un hipersensibil. Cred că suferința cauzată de moartea soției sale pe care o iubise nespus de mult – deabia împlinise douăzeci de ani când a murit –, l-a marcat pentru toată viața.

— După ce a murit Stavropol mi-ai raportat că acesta lăsase prin testament autentificat de notariat toate bunurile sale imobiliare – adică partea lui de lot cultivabil și o casă țărănească, fostei sale soții, doctorița Mirela Munteanu. Știu că ai fost pe acolo, în grija cui a fost lăsată casa și lotul de pământ?

— De comun acord cu asociatul lui Stavropol, Mirela Munteanu a hotărât ca Blendea Vasile să aibă grijă în continuare de casă și de culturi. I s-a întâmplat ceva acestui om? își întrebă Andreiana șeful fiind convinsă că răspunsul va fi afirmativ.

— Din păcate da, a fost înjunghiat în spate, dar lama cuțitului a alunecat deasupra omoplatului și în felul acesta nu i-a fost atins niciun centru vital. Peste o zi, două, va părăsi spitalul. Ancheta a început-o tovarășul

maior Negulescu. Într-una din camere, pe care ocupa Stavropol când rămânea acolo, s-au găsit două scânduri ridicate și pământul de sub ele scormonit. Deoarece deabia ai închis dosarul Alexandru Ioanid, și implicit Grigore Stavropol, tot dumneata ai să continui ancheta preluând acest caz. Iată și dosarul, spuse colonelul Toma înmânându-i-l.

— Tovarășe colonel, îmi permiteți să vă pun o întrebare?

— Vă rog, tovarășe maior.

— Aș dori să știu cum s-a rezolvat cazul Seviliei Dinescu. Nu am mai avut timp să urmăresc ancheta pentru că am fost transferat de la circa de miliție în raza căreia locuia inculpata.

— Sevilia Dinescu, îi răspunse colonelul Toma, nu-și amintește să fi otrăvit vreodată pe cineva, dar nici nu protestează împotriva acuzațiilor care i se aduc și nici pentru faptul că se află internată într-o secție de psihiatrie. Deocamdată este sub observație medicală. Nu i se aplică niciun tratament... Sora ei ne-a declarat că i s-a mai întâmplat să fie confuză și să aibă perioade de amnezie...

Cu toate că din dosarul maiorului Negulescu reieșea că Vasile Blendea fusese interogat, Andreiana se mai duse și ea la spital să stea de vorbă cu el. Medicul îi spuse că bolnavului i se va face ieșirea chiar a doua zi.

După ce se legitimă, îi propuse lui Blendea să coboare și să stea. De vorbă cu ea pe o bancă din curtea spitalului.

— Tovarășe Blendea, ce-i cu scândurile alea ridicate din camera unde locuia Grigore Stavropol?

Vasile Blendea o privi atât de surprins încât Andreiana era sigură că atinsese punctul nevralgic.

— Eu dacă am venit aici să stau de vorbă cu dumneata este că am dovezi că știi ce-i cu scândurile alea ridicate, insistă anchetatoarea văzând că omul nu prea era dispus să vorbească.

— Păi să vedeți dumneavoastră, spuse în cele din urmă Blendea, povestea a început în noaptea cutremurului, când domnul Stavropol a venit de la București către miezul nopții și a dormit aici. I-am făcut foc în cameră, și până să se încălzească a stat cu mine de vorbă în bucătărie până târziu. I-am mai pus un rând de lemne pe foc și s-a dus să se culce. Eu n-am putut dormi și stând așa cu lumina stinsă, aud niște zgomote care veneau de la dânsul din cameră. M-am sculat din pat și m-am dus încet până la ușa camerei lui domnu' Stavropol. M-am convins că zgomotul vine de acolo. Am vrut eu să mă uit pe gaura cheii să văd ce face dânsul acolo, dar cred că o astupase cu ceva, cu toate că se vedea lumină pe sub ușă. Atunci am ieșit pe prispă și m-am uitat pe geam. Dânsul trăsese perdelele, iar dinspre perete rămăsese un loc pe unde se vedea. Și ce

credeți că făcea domnu' Stavropol? Dăduse mocheta la o parte, ridicase o scândură pe care o sprijinise de perete și se chinuia s-o ridice și pe a doua. După aceea, cu un cuțit, a făcut o groapă în pământ, s-a ridicat, a luat o geantă, a răsturnat-o pe masă și din ea a curs numai aur! A pus. Tot aurul la loc în geantă și a îngropat-o. Mi-am zis că omul și-a adus averea s-o îngroape aici de teamă să nu mai vină un cutremur și să-i dărâme casa.

— În seara aceea când a venit domnul Stavropol de la București, îți amintești dacă adusese un geamantan sau o sacoșă?

— Da, tovarășe căpitan, îmi amintesc, venise ca de obicei cu o sacoșă mai mare din imitație de piele, pe care i-o adusese doamna doctor din străinătate. Îmi amintesc pentru că din sacoșă a scos două sticle de vin pe care le-am băut amândoi până spre ziuă, și câte ceva de mâncare.

— Altceva nu mai avea?

— O mai fi avut dânsul, dar când a venit la bucătărie să stăm de vorbă lăsase sacoșa în casă.

— Când te-ai dus să aprinzi focul, unde era sacoșa?

— La dânsul, la bucătărie.

— Continuă, te rog, îi spuse Andreiana.

— După ce s-a prăpădit domnu' Stavropol, acum vreo săptămână, m-am tot gândit eu dacă e bine sau nu să-i spun doamnei doctor care l-a moștenit pe dânsul, de

aurul acela îngropat. În cele din urmă, m-am hotărât să-i spun. Asta a fost alaltăieri. Dar dacă domnul Stavropol o fi luat aurul de acolo și l-o fi dus înapoi la București? m-am gândit eu și doamna doctor n-o să-l mai găsească? Ce o să creadă de mine? Și ca să știu ce să fac, m-am dus în cameră; am ridicat scândurile, am găsit geanta și drept să vă spun că am vrut să mă uit și eu la tot aurul acela și am răsturnat punga pe masă.

— Ce oră era?

— Șapte jumătate, opt, nu mai mult.

— Pe la ora aceasta începe să se întunece.

— Da, tovarășe căpitan, eu am aprins lumina.

— Perdelele erau trase?

— Nu erau trase. Ce rost avea să le trag, nepotul meu mi-a spus că vine după ora nouă, urma să rămână câteva zile la mine, să mă ajute la grădină.

— Și după ce ai răsturnat punga cu aur, ce s-a mai întâmplat?

— Tocmai atunci, când priveam aurul, aud un zgomot pe sală, și primul lucru pe care m-am gândit să-l fac a fost să mă reped să închid lumina – comutatorul este chiar lângă ușă. Am stins lumina și ușa s-a deschis. Eu țin minte că am întrebat cine e, dar am fost îmbrâncit și după aceea nu mai știu.

— Totuși, o clipă măcar, ai putut să vezi cine te-a îmbrâncit, pentru că numai după ce ai căzut te-a lovit.

— Da, tovarășe căpitan, aveți dreptate, spuse Blendea mijindu-și ochii. Da, aveți dreptate, acum că m-ați întrebat parcă îmi amintesc... Dar să știți că nu-l cunosc.

— Oricum, spune-mi cum arăta. Chiar cu lumina stinsă la ora aceea în cameră nu era întuneric ca noaptea.

— Era tânăr, mai înalt și mai voinic decât nepotul meu; Mie mi s-a părut foarte brunet. Ochii... privirea lui, tovarășe căpitan, dacă aș mai vedea-o, aș recunoaște-o. Ochii erau negri. Când mi-am revenit, eram în mașina Salvării, cu nepotul meu lângă mine. Asta am spus-o și tovarășului maior.

— Da, asta ai spus-o, dar ai uitat să-i spui și dânsului toată povestea cu aurul.

— Ieri nu am vrut să mai vorbesc de aur, să nu cadă vina pe mine că am luat vreun inel sau vreun lanț, dar să știți că azi eram hotărât ca după ce ajung acasă să mă duc la miliție să povestesc cum s-au întâmplat lucrurile.

Andreiana îi ceru numele și adresa nepotului și a coproprietarului.

De unde oare o fi putut fura Stavropol atâta aur? se întreba Andreiana. Apoi își aminti că Blendea i-a spus că. Stavropol a venit la fermă seara, pe la miezul nopții, deci la aproximativ două ore și ceva după cutremur și că înainte de a se culca a îngropat aurul. Unde a fost Stavropol în timpul cutremurului? Acest lucru doar Mirela i l-ar putea spune, dar de la I. A. S. I s-a

comunicat că doctorița Mirela Munteanu este într-o delegație și sosește chiar în seara aceea. Și-a făcut socoteala că după ora opt jumătate o poate găsi acasă. Îi va telefona.

La fermă, Andreiana intră în casă, mai precis în camera unde se săvârșise atentatul la viața lui Vasile Blendea și furtul aurului. Mocheta era dată de-o parte, două scânduri ridicate și fața de masă trasă într-o parte. Se uită în sertarele bufetului, în șifonier, dar nimic deosebit nu-i rețintu atenția. Înainte de a pleca, își mai aruncă o dată privirea prin cameră și pe jos. Maiorul Negulescu consemnase în raportul pe care îl făcuse o urmă de pantof bărbătesc purtând numărul patruzeci și doi, dar nu asta căuta Andreiana, ea căuta altceva, ceva pe care, până la urmă îl găsi, poate datorită unei raze de soare care pătrunsese în cameră: era un lănțișor de aur căzut în rostul dintre două scânduri. Îl luă cu ajutorul unei pensete pe care o scoase din poșetă. Lănțișorul era foarte subțire. Cu ajutorul lupei constată că era marcat. După felul cum rămăsese fața de masă trasă într-o parte, s-ar fi mirat să nu fi alunecat vreo bijuterie.

Pe Dan Alexe, nepotul lui Blendea, îl găsi în comuna vecină, acasă la părinții lui. Dan, în etate de șaisprezece ani, elev în clasa a X-a la Liceul agricol, îi declară Andreianei că, așa cum se înțelesese cu unchiul său, venise pe la ora nouă seara. Ce i s-a părut ciudat a fost

poarta care rămăsese deschisă, apoi văzând că era lumină în bucătărie, dar unchiul lui nicăieri, a intrat în casă, unde l-a găsit întins pe jos în nesimțire:

— Ar mai fi ceva, spuse el. A doua zi, pe la șase dimineața, am venit cu coproprietarul fermei, un om de la noi din comună...

— Cum se numește? îl întrebă Andreiana, doar ca să verifice cele declarate de Blendea.

— Zamfir Pintea, răspunse băiatul.

— Continuă ce voiai să spui, îl îndemnă Andreiana.

— Am găsit un ambalaj de țigări *Kent,* mototolit și aruncat lângă poartă în partea dinspre șosea. Cine ar fi putut să-l arunce acolo? m-am întrebat. Unchiul nu fuma *kenturi* și nici nenea Zamfir.

— De ce ridicase unchiul tău scândurile din cameră? îl întrebă Andreiana.

— Nu cred ca unchiul să le fi ridicat. Eu cred că hoții, după ce l-au înjunghiat pe unchiu' au ridicat scândurile, fiind siguri că vor găsi ceva acolo. Poate că erau prieteni cu domnul Stavropol... Sau știau, sau bănuiau că sub scânduri domnul Stavropol ascunsese ceva...

— Unde te aflai între orele nouăsprezece și douăzeci?

— Eram acasă, cu părinții, mă uitam la televizor.

Pe Zamfir Pintea, om între două vârste, înalt și voinic, Andreiana îl găsi gospodărind prin curtea casei sale.

— Tovarășe căpitan, și eu și nevasta mea am rămas înmărmuriți când am auzit ce s-a putut întâmpla, spuse el după ce o invită pe anchetatoare să ia loc în casă. Vasile Blendea este din comună cu noi. Toți putem garanta pentru el. El nu avea ce ascunde sub scânduri. Poate Stavropol...

— Ce credeți dumneavoastră că ar fi putut ascunde Stavropol?

— Nu știu, tovarășe căpitan. Oricum, bani sau ceva aur, dacă la asta vă gândiți, nu! și să vă spun de ce: Stavropol era mai în vârstă ca mine, avea școală multă, era om serios, dar nu avea bani. Dacă sub dușumea ar fi ascuns aur sau bani, nu mai umbla dânsul după împrumuturi. Eu cred că acolo pusese niște acte de mare importanță.

— Cum vă explicați prezența lui Vasile Blendea în camera cu pricina, îl mai întrebă Andreiana.

— Nea Vasile se dusese să deschidă fereastra că nu mai aerisise de mult prin cameră. Așa a declarat și tovarășului maior.

— De unde știți.

— Mi-a spus chiar el; m-am dus cu nevasta mea la spital să-l vedem, înainte de a-și lua rămas bun de la Zamfir Pintea, anchetatoarea îi lăsă cartea de vizită cu numerele de telefon de la serviciu, unde poate fi găsită dacă între timp ar mai avea ceva să-i spună.

Voit, ultima întrebare i-a pus-o chiar înainte de a pleca.

— Tovarășe Pintea, în seara când Vasile Blendea a fost lovit, unde te aflai dumneata? Mai precis, între orele nouăsprezece și douăzeci.

— Până la ora opt seara am fost la Consiliul popular, îl puteți întreba și pe tovarășul primar. După aceea ani plecat, și chiar în fața casei m-am întâlnit cu contabilul șef de la Cooperativa de consum, și pe dânsul îl puteți întreba.

Fiecare cu altă părere, oricum nimeni nu s-ar fi gândit că Stavropol ar fi fost în stare să fure atâta aur, căci nu mai încăpea nicio îndoială, aurul a fost furat. Oare doctorița Munteanu o fi știind ceva în această privință? se întreba Andreiana întorcându-se la serviciu.

Din sertarul mesei de lucru scoase o coală de hârtie și începu să noteze numele celor pe care îi știa și care îl cunoșteau pe Stavropol. Procedând astfel, prin eliminare, nu ar fi exclus să descopere ceva care i-ar facilita ancheta. I s-a mai întâmplat. Vasile Blendea, din oficiu eliminat. Nepotul acestuia, de asemenea, ca și Zamfir Pintea. Alibiul Mirelei Munteanu era de necontestat: în delegație la Brașov, Martin Moor în Canada, Sevilia Dinescu în spital.

Deocamdată procedeul meu nu prea a dat rezultate, deoarece toți sunt eliminați, dar lista rămâne deschisă,

își spuse Andreiana. Mai mult ca sigur că erau doi, continuă ea să se gândească. Cel care a atacat ar fi tânăr, după spusele lui Vasile Blendea, iar celălalt, care aștepta afară lângă poarta – după părerea mea era nervos, își fumase ultima țigară *Kent* și aruncase ambalajul pe jos, pitind unde se află. Apoi Andreiana își aminti că Stavropol îi declarase că nu intenționa să vândă tabloul, ci doar să-l arate persoanei față de care avea o datorie bănească. Deci un suspect în plus pe listă. Andreiana se mai uită o dată în mersul trenurilor și găsi un personal cu mers de accelerat care sosea în București înainte de ora optsprezece. Dacă ar fi fost în locul Mirelei l-ar fi luat, deoarece ar fi ajuns mai devreme acasă decât cu acceleratul care sosea cu aproape două ore mai târziu. Telefonă Mirelei Munteanu, care, spre mulțumirea anchetatoarei, tocmai intrase în casă.

— Doresc să trec pe la dumneavoastră, peste o oră, ca să vă mai las să vă odihniți puțin, spuse Andreiana.

Mirela o asigură că nu se simte deloc obosită și dacă poate, să vină cât de repede. Pe Andreiana o aranjă această invitație, deoarece câștiga timp.

Mirela o primi în „salon”, cu cafele pregătite și puse pe măsuța dintre cele două fotolii.

— Sunt uluită de ce aud, spuse Mirela, dacă nu mi-ați fi afirmat dumneavoastră aceste lucruri, aproape că nu mi-ar fi venit să cred. Nu-mi dau seama ce ar fi putut

ascunde Grig sub dușumele.

— Unde se afla Grigore Stavropol în noaptea cutremurului?

— La niște prieteni care, dacă nu ar fi ieșit din apartament, ar fi scăpat cu viață.

Apoi Mirela povesti anchetatoarei că a trecut să-l ia pe Stavropol de acasă și l-a dus la ferma lui.

— Când s-a suit în mașină avea ceva în mână?

— Eram atât de emoționată de tot ce s-a întâmplat, încât acest detaliu nu mi-l amintesc, dar bănuiesc că avea o sacoșă.

— Știți cum se numește persoana căreia Grigore Stavropol îi datora bani?

— Am fost la el acasă să-i duc banii. E un om pe care nu aș dori să-l văd a doua oară. Se numește Ștefan Mandache; și Mirela dădu anchetatoarei adresa și telefonul acestuia.

O fracțiune de secundă Mirela rămase cu răsuflarea tăiată când Andreiana îi spuse că Stavropol îngropase sub dușumea o borsetă plină cu aur.

— Scuzați-mă „dar... refuz să cred. Doar v-am spus că Grigore Stavropol trebuia să înapoieze douăzeci de mii de lei... lui Ștefan Mandache, bani pe care nu îi avea în ajunul scadenței. Bietul Grig, se temea de Mandache și de aceea a recurs la acel act inuman încercând să forțeze mâna lui Alexandru Ioanid voind să obțină așa-zisul

Renoir original. Dacă declarația lui Blendea ar fi fost sinceră, nu văd de ce vărul meu nu i-ar fi dat lui Manolache ceva aur ca să se achite de datorie, Manolache ar fi fost încântat.

— Ce vă face să credeți acest lucru?

— Știu de la Grig că Manolache se pretează la orice când este vorba de bani. De altfel, a fost de mai multe ori condamnat pentru furt și înșelătorii. Când nu este la închisoare se ocupă de tot felul de afaceri.

— Știți cumva în ce împrejurare l-a cunoscut Grigore Stavropol.

— ...la închisoare.

*

De la o cabină telefonică, Andreiana formă numărul lui Ștefan Manolache, dar neprimind niciun răspuns, se întoarse la serviciu.

— Să trăiți, tovarășe căpitan, o întâmpină colegul ei Stoica, am un mesaj telefonic pentru dumneavoastră; acum câteva minute a telefonat Zamfir Pintea, se pare că ar fi auzit ceva care v-ar interesa. Nu a vrut să spună la telefon.

— Și cum a rămas? îl întrebă Andreiana.

— Mâine dimineață la ora șapte vă sună din nou.

Andreiana își privi ceasul.

— Soarele este pe cer, spuse ea, eu mă duc chiar acum să stau de vorbă cu Pintea, este foarte important. Iau

mașina mea. Dacă întreabă tovarășul colonel, spune-i că mă întorc.

Pe Zamfir Pintea anchetatoarea îl găsi tot în curte, dar de data aceasta spălându-și mașina.

— Sărut mâna, tovarășă căpitan, de ce v-ați deranjat, tocmai îmi curățam mașina să vin mâine dimineață la București, îi spuse Pintea invitând-o în casă.

Soția acestuia, o șatenă înaltă, cu trăsături regulate, intră și ea în casă la puțin timp.

— Azi după-amiază, când ați venit, ați plecat atât de repede, spuse, în timp ce punea pe masă, în dreptul Andreianei, o tavă cu o dulceață de căpșuni și un pahar cu apă atât de rece încât aburise sticla acestuia. Producție proprie, ținu să precizeze gazda, zâmbind.

— Apă din fântâna noastră, completă Pintea.

Andreiana lăudă, și pe bună dreptate, atât dulceața cât și apa, care era incomparabil mai bună decât cea de la robinet.

— Spuneați că aveți ceva să-mi comunicați.

— Da, tovarășă căpitan, aici în comună nu se vorbește decât de nea Vasile Blendea. După cum ați constatat și dumneavoastră, de la noi din comună și până la lotul de pământ – fermă, cum îi spunea bietul Stavropol, fie-i țărâna ușoară – nu sunt decât doi kilometri. Nu prea departe de fermă este o fabrică unde autobuzul are capul liniei. După ce ați plecat, a venit la mine băiatul

unui vecin, care este electrician la fabrică. Mi-a spus că o colegă de-a lui care lucrează în schimbul doi, are program redus, când s-a suit în mașină – de obicei la ora aceea la capul liniei nu se suie nimeni –, se afla un pasager care i-a atras atenția. Era în vârstă, cu părul cărunt, ciupit tot de vărsat pe față și cu ceva ciudat în privire care a înfricoșat-o. Fata a coborât la Podul Băneasa.

Cu aceste elemente noi, Andreiana s-a adresat ITB[18]-ului. În mai puțin de două ore, în biroul Andreianei intră șoferul care la ora indicată de tânăra muncitoare se afla la capul liniei din fața fabricii.

— Nu pentru că eram singur în stație când am sosit, mi-a atras atenția acest pasager, nici pentru că după ce am coborât din mașină m-a întrebat peste câte minute pornesc în cursă, ci pentru că, după ce s-a plimbat puțin prin fața mașinii, a scos din buzunar un pachet de *Kent* ne** început și a aprins o țigară. Colegul meu mi-a spus: „Lui ăsta precis i s-a luat carnetul de te așteaptă pe tine să-l duci în oraș”. Pe traseu s-au mai suit pasageri și

---

18 După al Doilea Război Mondial, numele societății este schimbat în „Întreprinderea de Transport București” (ITB) și se înființează prima linie de troleibuz (în toamna anului 1949), pe traseul Piața Victoriei – Hipodrom. Aceasta se adăuga celor 27 de trasee de tramvai și 24 de autobuz. În 1953, la realizarea memoriului justificativ pentru metrou, se menționează faptul că viteza medie de deplasare era prea mică, iar mijloacele de transport erau aglomerate deoarece parcul rulant nu a ținut pasul cu dezvoltarea orașului.

drept să vă spun, tovarășă căpitan, am și uitat de el.

După descrierea sumară pe care i-o făcuse șoferul, care și el a remarcat ciupiturile de vărsat de pe fața pasagerului, nu putea fi vorba decât de unul și același individ care atrăsese atenția tinerei muncitoare. Și, poate, același care aruncase ambalajul de *Kent* în fața porții unde se săvârșise tâlhăria. Probabil că cel care l-a lovit pe Blendea s-a întors cu un alt autobuz pe care n-ar fi exclus să-l fi luat de pe traseu.

A doua zi, la prima oră, Andreiana telefonă lui Ștefan Manolache care, când auzi că la capătul celălalt al firului îi vorbește căpitanul Andreiana Olteanu de la serviciul judiciar al Miliției Capitalei, spuse cu o voce albă: „Cu ce vă pot fi de folos, tovarășe căpitan?”

Andreiana îi ceru să nu-și părăsească domiciliul, deoarece în mai puțin de douăzeci de minute se va deplasa la el.

— De ce să vă mai deranjați, tovarășă căpitan, vin eu la dumneavoastră.

— Rămâne cum am hotărât, tovarășe Manolache, îi răspunse scurt anchetatoarea.

Andreiana avu impresia că Manolache o aștepta în spatele. Ușii, deoarece nici nu apucase să apese pe butonul soneriei și ușa s-a și deschis.

— Sărut mâna, tovarășă căpitan Olteanu, vă așteptam, îi spuse el făcând un gest cu mâna în semn că

nici nu și-ar permite să privească legitimația pe care anchetatoarea i-o arăta. Apoi o invită să ia loc într-o cameră de zi frumos mobilată.

— La ora aceasta matinală sunt convins că nu veți refuza un *Ness*.

— Vă mulțumesc, dar am băut cafeaua acasă înainte de a pleca.

— Măcar o țigară bună, insistă el luând de pe măsuță un pachet de Kent neînceput.

— Și de data aceasta mă văd nevoită să vă refuz. Nu fumez. Tovarășe Manolache, dumneavoastră îl cunoșteați pe Grigore Stavropol?

Cum să nu-l cunosc, ce om cumsecade era! Nici nu cred că sunt zece zile de când a murit.

Dar pe doctorița Mirela Munteanu o cunoașteți? continuă anchetatoarea să-l întrebe.

— Da, o cunosc, este verișoara răposatului meu prieten Stavropol.

— Pe Alexandru Ioanid l-ați cunoscut?

— Nu, tovarășe căpitan, nu l-am cunoscut personal, dar Stavropol mi-a vorbit de acest bătrân pe care îl luase în grija lui, e normal, deoarece bătrânul îi lăsase prin testament un tablou de mare valoare.

— Știați că Grigore Stavropol avea prin apropierea Capitalei o casă țărănească și un lot de pământ pe care îl cultiva?

O fracțiune de secundă privirea lui Manolache își schimba expresia.

— Da, știam.

— Ați fost vreodată acolo?

— Nu, nu am fost.

— Tovarășe Manolache, este necesar să dați o declarație în acest sens.

— Cu plăcere, tovarășă căpitan, să iau o coală de hârtie.

— Nu, declarația o dați la Miliție, mergem împreună, sunt cu mașina și nu o să vă răpesc prea mult timp.

— Cum doriți, tovarășe căpitan.

Din Șoseaua Pantelimon, unde locuia Ștefan Manolache, și până la sediul Miliției Capitalei, niciunul nu scoase un cuvânt.

În biroul ei, Andreiana îl găsi pe Stoica studiind un dosar.

— Luați loc, tovarășe Manolache, spuse anchetatoarea arătându-i cu mâna scaunul din fața mesei sale de lucru. Din sertar, anchetatoarea luă două coli de hârtie pe care le puse în fața lui Manolache. În timp ce acesta își scotea ochelarii din buzunar și un stilou chinezesc, Andreiana îl întrebă:

— De mult ați suferit de variolă?

— Aveam doar șase ani când această boală mi-a lăsat urme atât de dizgrațioase pe față. Nu aș fi rămas marcat

pe toată viața dacă aș fi fost îngrijit, dar acum patruzeci de ani nici vorbă de dispensar sau de medic în comuna în care m-am născut. Bolile se tratau cu leacuri băbești.

După ce își puse ochelarii pe nas, Manolache o întreba pe Andreiana ce trebuie să declare exact – anume că nu a fost niciodată la ferma lui Stavropol?

— Este bine să specificați dacă ați intrat sau nu în casă, apoi vă rog să scrieți citeț numele, prenumele și adresa tânărului care, în timp ce dumneavoastră îi așteptați la poartă, a comis tâlhăria, mai precis l-a împins pe vasile Blendea, l-a înjunghiat, apoi a furat tot aurul de pe masă. Vă cer de asemenea să declarați prin ce împrejurare ați aflat că în acea casă de țară care jumătate aparține doctoriței Munteanu și jumătate lui Zamfir Pintea se afla o cantitate atât de mare de aur. În încheierea declarației nu omiteți să indicați locul unde se află aurul în momentul de față.

Câteva secunde, Ștefan Manolache o privi pe Andreiana fără să clipească, fără să poată scoate măcar un sunet.

Îmbătrânise brusc. Mușchii feței i se lăsaseră, umerii i se pleoștiseră. Se gârbovise. Nici măcar nu mai avu puterea – inutilă de altfel – de a nega fapta odioasă.

Andreiana știa că acest moment nu durează mult, de aceea îl lăsă să-și revină.

— Eu... nu, nu am vrut... nici nu am știut.

Manolache își lăsă capul în piept.

— Manolache, azi dimineață, înainte de veni la dumneata, ți-am văzut cazierul. Știu că ești un recidivist „specializat” în furt și înșelăciune. Nu are niciun rost să negi, ești făptaș la tâlhăria comisă asupra îngrijitorului Vasile Blendea.

— Eu? Nu am comis nicio tâlhărie, nu, asta nu!

— Cum se numește tânărul cu care lucrezi?

— Vlad Orilă.

— Ce ocupație are?

— Deocamdată nu are o ocupație precisă. A lucrat cu mine anul trecut pe litoral. În timpul sezonului, de obicei, sunt gestionarul unui chioșc cu băuturi răcoritoare pe litoral și el mă ajută. Am fost gestionar și la un bar de zi.

De unde ai știut că în casa aceea este aur?

— Nu am știut, tovarășă căpitan. Să vă spun cum s-a întâmplat... După ce am aflat că Stavropol a murit, i-am telefonat doctoriței Munteanu s-o întreb cui a lăsat răposatul ferma și casa. Dânsa mi-a răspuns în doi peri și mi-a trântit telefonul. Pe mine mă interesa să cumpăr eu ferma toată, inclusiv partea asociatului.

— Vroiai să te apuci de muncă cinstită?

— De fapt, o cumpăram, dar nu pentru mine, aveam un cumpărător și la afaceri din astea se câștigă mereu câte ceva... Dacă am văzut că doctorița Munteanu nu

mi-a spus nimic clar, m-am gândit să mă duc la fermă să vorbesc cu omul pe care Stavropol îl lăsase acolo. Toată ziua fusesem ocupat. Caut și eu de lucru, o gestiune în sectorul alimentației publice. Când să ies din bloc, mă întâlnesc cu Vlad, care venea la mine. Ar vrea să lucreze și vara asta cu mine. I-am spus că pentru moment am doar promisiuni și i-am propus să mă însoțească ca să-mi țină de urât. Mașina mea era la Service-Colentina ca să-i schimbe niște piese. Pe drum ne-am oprit în două locuri și până am ajuns la Băneasa începuse să se întunece. Poarta fermei se înmuia cu un zăvor pe dinăuntru. Am tras zăvorul și am intrat. Eu intenționam să ocolesc casa, să mă duc la bucătărie, unde locuia îngrijitorul, dar Vlad mi-a atras atenția că la una din ferestre, din fața prispei, se vedea lumină... M-am gândit că îngrijitorul și-a schimbat camera... Ne-am urcat pe prispă, dar înainte de a ciocăni în ușă, Vlad s-a uitat pe geam... Mi-a făcut semn cu mâna. Ce credeți că am văzut, tovarășă căpitan? Îngrijitorul era în picioare și privea o grămadă atât de mare de aur întinsă pe masă, cum nu mai văzusem niciodată. Eu și Vlad ne-am privit uluiți fără să putem scoate un cuvânt, apoi Vlad mi-a șoptit la ureche:

— Lasă pe mine, nea Fane, eu te știu că ai mâinile curate. Du-te și așteaptă-mă pe drum!”

Și m-am dus să-l aștept... Când a venit, mi-a arătat

borseta doldora, pe care mi-a dat-o. Am convenit să nu plecăm împreună... dar să vină el la mine. Borseta fiind mare, după ce Vlad a plecat pe jos, urmând să ia mașina doar la aeroport, eu m-am ascuns după un tufiș și am început să scot aurul și să-mi umplu buzunarele, până și în buzunarul din spate de la pantaloni, apoi m-am dus să iau autobuzul și m-am dus acasă.

Seara, Vlad a venit după ora unsprezece și ne-am înțeles ca trei sferturi să fie pentru el și un sfert al meu... Deoarece erau numai bijuterii de aur, i-am spus că cel mai bine este să dăm un anunț la ziar și să le vindem una câte una ca să nu dăm de bănuit... Este tot ce am de spus...

— Știai că Orilă a intrat în casă cu gândul să-l omoare pe îngrijitorul Vasile Blendea?

— Bănuiam, răspunse Mandache de-abia șoptit.

— Unde poate fi găsit Orilă? întrebă Andreiana.

Mandache îi dădu adresa, parcă ușurat.

Vlad Orilă fu găsit mai greu. Din informațiile vecinilor, nu dormea cu regularitate acasă, în schimb era un băiat liniștit. Nimeni nu știa unde lucrează, deoarece evita pe toți vecinii; se mulțumea doar să salute sau să răspundă la salut...

În timpul interogatoriului, Vlad Orilă și-a recunoscut fapta fără să manifeste vreun regret. Părea mai curând afectat că nu a putut profita măcar o zi de banii pe care

i-ar fi luat vânzând una din numeroasele bijuterii de aur pe care le găsise în borsetă. Ce o intriga pe Andreiana era proveniența acestei comori. Mirela Munteanu susținea că dacă aurul ar fi aparținut lui Stavropol, acesta ar fi reușit să vândă discret, măcar câte o brățară sau câte un inel – amatori se găsesc ușor – și în felul acesta ar fi putut să-i înapoieze lui Manolache banii pe care îi datora, fără ca în ajunul scadenței să ajungă în pragul disperării.

Argumentul Mirelei era bun numai în cazul în care aurul ar fi fost în posesia lui Stavropol de o bucată mai lungă de vreme, însă de la cutremur de-abia trecuseră trei luni și Stavropol era un om prevăzător.

Într-o dimineață, aflându-se în strada Domnița Anastasia și privind, nu fără durere în suflet locul unde se prăbușise un bloc, Andreiana se gândea la truda pe care au depus-o unele victime ale cutremurului pentru a-și agonisi fie un covor, o mobilă, o bijuterie... un inel, un lănțișor cu medalion... Printr-o asociație de idei, revăzu conținutul borsetei – o cantitate într-adevăr considerabil de mare de bijuterii numai din aur.

„Fără niciun martor, pot garanta că Stavropol a furat borseta plină de bijuterii din aur din casa prietenilor lui sau că a găsit-o printre dărâmături”.

Cu aceste gânduri, căpitanul Andreiana Olteanu se întorcea la serviciu. Când ajunse în fața Miliției

Capitalei, fu întâmpinată de colegul ei, locotenentul-major Stoica, care o aștepta pe trotuar.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Andreiana.

— Tovarășe căpitan, când ați plecat ați spus că nu întârziați mai mult de o oră; tovarășul colonel Toma a ordonat acum șase minute să vă aștept în stradă ca să câștigăm timp. Trebuie să ne deplasăm urgent în strada 30 Decembrie, unde s-a comis o spargere la un magazin al cărui gestionar avea zi liberă.

Andreiana se sui repede în mașină, același lucru făcu și colegul ei, iar plutonierul Nichita îi conduse pe cei doi anchetatori într-o nouă misiune.

Redactor: căpitan PETRE RĂILEANU
Tehnoredactor: GH. CUCOS

Bun de tipar 20.01.1984. Apărut 1984
coli de tipar 10. B. 210

Comanda nr. 80 506
Combinatul poligrafic „Casa Scânteii”
Piața Scânteii nr. 1, București,
Republica Sodaliată România

Lei 7,50

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SF

— Mă tem de un lucru, Martin... Mă tem de *dor*. De dor de țară, de dorul de ai mei. Vezi, tu, Martin, acest cuvînt „dor" nu are echivalent în nici o limbă. Trebuie să-l simți, ca să-l înțelegi.